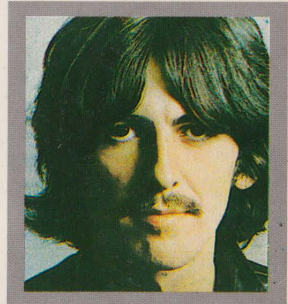
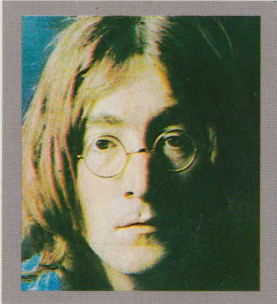

MUTLULUK MANTRASI

Mantra Meditasyonunun Gücü

Uluslararası Kṛṣṇa Şuurlanışı Toplumunun Kurucu Açāryası
A. C BAKTĪVEDANTA SVAMĪ PRADBHUPAD'ın
Öğretilerine Dayanılarak Hazırlanmıştır

JOHN LENNON ve GEORGE HARRİSON

ile SÖYLEŞİLER

İçindekiler

Cevirmenin Önsözü	vii
Önsöz: Mutluluk Arayışı	ix
Tanıtım: Zikir Hakkında Bilgi	xiii
1 Hare Krişna Mantrası: “Daha Yüksekği Yok . . .	
George Harrison’la 1982’de yapılan bir Söyleşi	1
2 Özgürlük Zikiri Śrīla Prabhupād ile John Lennon, Yoko Ono ve George Harrison arasında geçen bir konuşma	33
3 Hare Krişna Mantrası’nın Śrīla Prabhupād tarafından Batıya Getirilmesi	41
4 Şuur Yükselten Zikir ve Kültürel Tarihi	53
5 Śrī Çeytanya’nın Hayatı	65
6 Haridas Tākura ve Fahişe	71
7 Mantra Meditasyonu Bilimi	77
8 Zikirin Yararları	85
9 Zikir Teknikleri	93

George Harrisonun Sözleri

Herkes Krişnayı arıyor. Bazıları bunun farkında değil ama
Onu arıyorlar.

Krişna Tanrıdır, var olan herşeyin kaynağı ve var olan ve var
olacak olan herşeyin Sebebidir.

Tanrı sınırsız olduğu için Onun birçok İsimleri vardır.
Allah-Buda-Yehova-Rāma: Hepsi Krişna'dır, ve hepsi Birdir.
Tanrıya adanmış kişi düşünceleriyle, sözleriyle ve icraatlarıyla
Ona hizmet ederek ve Onun kutsal isimlerini zikrederek
Tanrı şuurunu çabucak geliştirir.

Hare Krişna, Hare Krişna
Krişna Krişna, Hare Hare
Hare Rāma, Hare Rāma
Rāma Rāma, Hare Hare

'yi zikreden kişi kaçınılmaz olarak Krişna şuuruna ulaşır.
(Tatlının ispatı onun yenmesindedir!)

ALL YOU NEED IS LOVE (KRİşNA)
HARİ BOL
George Harrison

Çevirmenin Önsözü

Beatles grubu şüphesiz ki dünyanın en tanınmış müzik grubu olmanın ötesinde son 35 yıldır dünya kültürü üzerinde büyük bir iz bırakmıştır. Beatles grubu batı ülkelerinde 60lı yıllarda başlayan karsıt kültür hareketinin başlıca liderlerinden olmuş ve topluma yeni bir müzik anlayışı kazandırmanın yanı sıra birtakım yeni değerleri ve yaşam biçimlerini de tanıştırmıştır. Yüzyılın ilk yarısında iki dünya savaşı yaşayarak büyük acılara hedef olan Avrupa'nın babasız büyüyen çocukları, saçma sapan sebeplerden dolayı Vietnam'da telef olma tehdidi altındaki Amerikan gençliği, ve kölelikten kurtulma mücadelesi vermekte olan zenciler el ele vererek barışa ve kardeşliğe susamışlıklarını sanatsal ve politik bakımdan ifade etmişler ve bunun sonucu olarak karsıt kültür akımını başlatmışlardır. Batı gençliğinin arayış içinde olduğu o yıllarda Yüce Planın bir gereği olarak Doğunun manevi bilimi Batı medeniyetiyle tanıştırılmıştır.

Olumlu, iyimser, ve devrimci gençliğin liderleri konumunda bulunan Beatles grubunun üyelerinden özellikle George Harrison ile John Lennon Hare Kırşna hareketinin önemini kavramakta gecikmemiş ve bu akıma duydukları ilginin sonucunda Hare Kırşna akımının Batı gençliği arasında büyük çapta yayılmasına sebep olmuşlardır. Paul ve Linda Mc Cartney ise vejeteryanlığın faziletlerini dünyaya tanıtmak için çalışmalar yapmışlardır. O yıllarda hippilerin büyük çapta ilgi gösterdiği bu akım kısa sürede bütün dünyaya yayılmıştır ve halen de yayılmaktadır.

Batı dünyası 60 lı yıllarda başlayan bu şuur yükselmesi sayesinde soğuk savaşı aşabilmiş, kendi kendisini tahrip etme tehlikesinden uzaklaşmaya, ve geleceğe daha olumlu bakmaya başlamıştır. Günümüzde Batı ülkeleri 60lı yıllarda ekilen bu olumlu tohumların ürünlerini almaya başlamışken o dönemin sadece siyasi yönünü yakalayıp manevi yönünü ıskalamış olan ülkemiz insanları ise giderek artan çekismeler ve inatlaşmalar içerisinde bocalamakta ve karşı karşıya bulunduğu sorunları çözmekte gittikçe daha yetersiz kalmaktadır. Batıda başlayan ve yirminci yüzyılın en güçlü kültürü akımı olan Rock kültürünü oluşturan bu karsıt kültür hareketinin manevi yönünü ülkemize tanıtmakta yetersiz kalan 68 kuşağını bu konuda suçlamamak ne kadar zorsa ülkemizde Anadolu Rock akımını başlatarak tasavvuf kültürünü canlandırmaya çalışan sanatçılarımıza şükran duymamak

bilgilendirmektir. Beatles dünyada yeni ve olumlu bir anlayışı temsil eden bir prototip örneğidir ve çevrelerinde olumlu gelişmeler yaratan gerçek anlamda aydın insanlara günümüzde de büyük ihtiyaç vardır.

Bu güne kadar Beatles'ı sadece büyük bir müzik grubu olarak görenlerin bu kitabı okuyarak onların manevi yönüyle de tanışacaklarını ve o güzel şarkıların arkasında yatmakta olan felsefeyi de anlayabileceklerini, ve bunu yaşamlarında uygulayarak çevrelerine aydınlık yayacaklarını umuyoruz.

Ziya Gökalp Okay
(Caya Das)

Bu kitabı, otriteli yenedendoğum bilimi dahil olmak üzere, Rab Krişna'nın aşkın öğretilerini Batı dünyasına getiren manevi üstadımız ve rehberimiz, Kutsal Lütuf A.C. Baktivedanta Svami Prabhupād'a adıyoruz.

-Yayıncılar

Önsöz

Mutluluk Arayışı

Herkes mutlu olmak ister. Bazılarımız, mutluluğu ailede, doğal ve sağlıklı yaşamda, işde başarılı olmakta, toplumsal yaşamda faal olmakta, leziz yiyeceklerde, kumarda, veya sporda arar. Bazılarımız ise mutluluğu politikada, sanatta, akademilerde, veya mekânîk ve bilgisayar biliminden kaynaklanan hobilerden tutun tiyatro, hümanizm, hayır işleri ve daha binlerce faaliyetten zevk almaya çalışarak arar. Milyonlarca insan mutluluğu alkolde, uyarıcılarda, sakinleştiricilerde, ve diğer narkotik maddelerde arar.

Doktorlar ve bilim adamları insan aklının ve vücudunun nasıl çalıştığına dair hergün yeni birşeyler keşfederler. Fakat, daha önceki kuşakları çok geride bırakan bu bilimsel bilgi ve uzay çağı teknolojisi bolluğuna rağmen gerçekten modern insan eski kuşaklardan daha mutlu mudur?

Mutluluğu arayışımızdaki esas sorun zevk kaynaklarımızın sınırlı olmasındadır. Birçok kişi tarafından insanın temel zevkleri olarak kabul edilen yemek yemek ve cinsel ilişkide bulunmak bütün günün içinde kısa bir zamanı kapsar. Vücutlarımız ise aklımızın yaptığı zevk alma planlarını daima hüsrana uğratar. Çünkü yemenin içmenin ve cinsel ilişkinin belli bir sınırı vardır.

Mutluluk Zikiri, zevkimizi mevcut sınırların ötesine nasıl yayabileceğimiz konusunda bize bilgi verir. Bu bilgi, zaman ve mekânın sınırları ötesinde işlev gören ve varlığımızın en derin bölümünden kaynaklanan zevk ilkesiyle ilişkilidir. Bu kitap, aşkın ses titreşimlerinin mistik gücü vasıtasıyla bu iç mutluluğun herkes tarafından ve hemen nasıl duyumsanabileceğini detaylarıyla açıklamaktadır.

Bu sınırsız mutluluğa ulaşmak için kullanılan teknik bir Hollywood veya Madison Avenue ürünü değil, fakat çağlar boyunca sayısız miktarda insan tarafından uygulanmış olan bir yöntemdir. Mutluluk Mantrası,

en yüksek mutluluğa ulaşmak için bu aşkın ses titreşimlerinin nasıl kullanılacağını açıklar. Bu ise kolay ve masrafsız bir yöntemdir.

Bu sınırsız ve bozulmaz mutluluğa ulaşmak için yapılması gereken tek şey, kadim Hindistan bilgelerinin çağlar boyunca Büyük Kurtuluş Zikiri, yani Hare Krişna *mahā-mantra*sı dedikleri *mantra*yı zikretmektir. Onaltı sözcükten oluşan bu basit *mantra* herkesin içinde uyumakta olan doğal mutluluğu uyandırabilecek ses titreşimlerini ihtiva eder.

Hare Krişna, Hare Krişna, Krişna Krişna, Hare Hare .

Hare Rāma, Hare Rāma, Rāma Rāma, Hare Hare.

Son yıllarda milyonlarca kişi Hare Krişna *mantrasını* zikretmeyi öğrenerek gerçek ruhsal mutluluğu tatmıştır. Uluslararası Krişna Şuuru Derneğinin Ācārya-kurucusu olan A.C. Baktivedanta Svami Prabhupād bu *mantranın* tam doğasını ve anlamını açıklamaktadır. Birinci Bölüm, eski Beatle George Harrisonla yakın bir zamanda yapılan bir söyleşiyi içermekte ve Hare Krişna *mantrasının* son yirmi yıl içinde yaşamında nasıl bir rol oynadığını anlatmaktadır. George Harrison, herkesin hayalini kurduğu bir şöhrete ve zenginliğe ulaşmış olmasına karşın Hare Krişna'yı zikretmekten "daha yüksek" bir mutluluk deneyimlemediğini söylemektedir. George bu söyleşide ayrıca, *mantra*'nın ölüm üzerindeki etkisine olan inancını ifade etmekte ve müzik kariyerinin Hare Krişna *mantrasından* ne kadar etkilendiğini, ve bu *mantra* ile ne kadar bağlantılı olduğunu anlâtmakta ve bu zikirle gelen bilgi, saadet ve ruhsal zekadan bahsetmektedir.

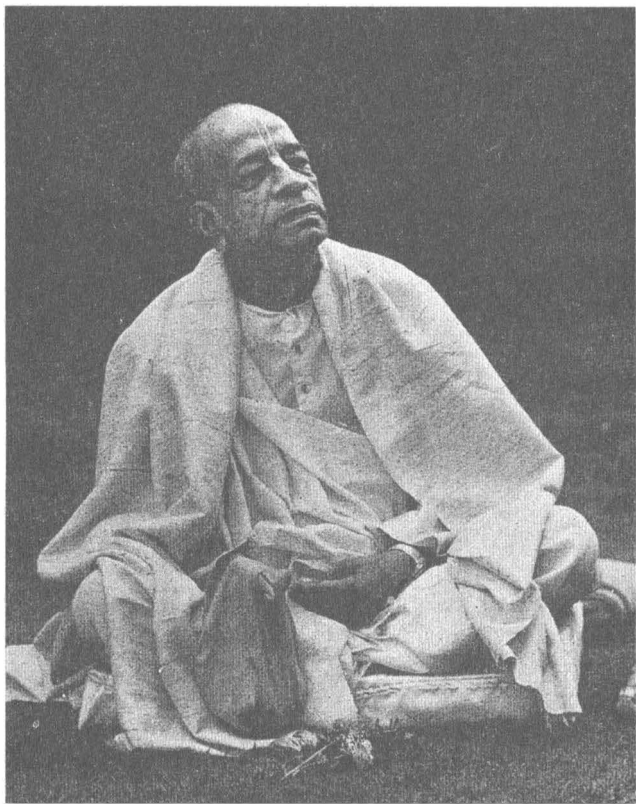
İkinci Bölümde, Śrīla Prabhupād, John'un Tittenhurst Park'daki evinde John Lennon, Yoko Ono ve George Harrison'la konuşmakta ve barışa ve özgürlüğe giden bir yol olan Hare Krişna *mantrasının* kudretinden bahsetmektedir.

Üçüncü Bölümde ise Śrīla Prabhupād'ın Hare Krişna *mantrasını* altmışlı yılların karşıt kültür akımı sırasında Hindistan'dan Batı dünyasına nasıl getirdiği, ve New York'un Greenwich, ve San Francisco'nun Haight-Ashbury gibi semtlerindeki hippileri bu *mantranın* bir psychedelic, veya savaş karşıtı bir protesto olmadığına ve bu *mantranın* kendilerini mutlu edeceğine nasıl inandırdığı anlatılmaktadır. Dördüncü Bölümde, yüksek bir şuura ulaşmak için yapılan meditasyon ve zikirin tarihçesi anlatılmaktadır. Bir sonraki bölüm ise, Hare Krişna *mantrası* zikirini tanıtan Rab Krişna'nın

enkarnasyonu ve bir onaltıncı yüzyıl ermiş ve mistiği olan Śrī Çeytanya Mahāprabhu'ya ayrılmıştır.

Altıncı Bölüm, Hare Krişna zikirini deha sahibi bir manevi öğretmenden duyan herhangi bir kişinin bütün istenmeyen niteliklerden nasıl kurtulduğunu açıklayan Hindistan'ın en önemli tarihi ve felsefi literatürü Śrī Çeytanya-caritāmṛta'dan yapılan alıntıları içermektedir.

Bir sonraki bölüm, Śrīla Prabhupad'ın kitaplarından derlenmiş olan benlik-idraki, *mantralar*, din, ve meditasyonda aklın gücünü içeren öğretilerdir. Sekizinci Bölümde, Hare Krişna zikirinin kişi üzerindeki etkisi ve kişiye neler kazandırdığı anlatılmaktadır. Son Bölüm ise, kişiye en yüce mutluluk kapısını açan bu *mantranın* nasıl zikredileceğini anlatmaktadır.

Tanıtım

Zikir Hakkında Bilgi

Kutsal Lütuf A.C. Baktivedanta Svami Prabhupād tarafından 1965'de Batıya getirilen "Hare Krişna" kısa bir zamanda ağızdan ağıza dolaşmaya başlamıştır. Hint tarihi ve dini üzerinde dünyanın önde gelen otoritelerinden Dr. A.L. Basham, Hare Krişna hareketi hakkında 1979'da yazdığı bir yazıda "Mucizevi bir şekilde yirmi yıl içinde bütün Batıda tanınan bu hareket Batı dünyasının tarihinde önemli bir yer edinmiştir" diyerek bu hareketin önemini vurgulamıştır.

Fakat "Hare Krişna" sözcüğü aslında ne anlama gelir? Beatles grubundan George Harrison ve John Lennon'a bu zikiri tanıtan Śrīla Prabhupad, Krişna Şuuru albümünden alınan bu kısa yazıda Hare Krişna mantrasının anlamını açıklamaktadır.

Hare Krişna, Hare Krişna, Krişna Krişna, Hare Hare / Hare Rāma, Hare Rāma, Rāma Rāma, Hare Hare'nin zikredilmesiyle elde edilen aşkın ses titreşimi aşkın şuurumuzu uyandırmak için kullanılan yüce bir yöntemdir.

Yaşayan birer ruh-can olarak aslında hepimiz Krişna şuurunda olan varlıklarız, fakat hatırlanamıyacak kadar uzun bir zamandan beri maddeyle olan birlikteliğimizden dolayı şuurlarımız maddi atmosfer tarafından örtülmüştür. İçinde yaşadığımız bu maddi atmosfere māyā, yani yanılgı denir. Māyā "göründüğü gibi olmayan" anlamına gelir. Māyā demek yanılgı demektir. Peki nedir bu yanılgı? Aslında, hepimiz doğanın katı kuralları altında yaşıyor olmamıza rağmen maddi doğaya hükmetmeye çalışmamız yanılgıdır. Eğer bir hizmetçi yapay olarak efendisini taklid etmeye çalışıyorsa yanılgı içinde demektir. Maddi doğanın kaynaklarını sömürmeye çalışıyoruz, fakat aslında git gide doğanın kapanına kısılmaktayız. Bu bakımdan, doğayı fethetmek için zorlu bir uğraş vermekle meşgul olmamızla beraber, yaşamımız aslında bütünüyle doğaya bağlıdır. Maddi doğaya karşı vermekte olduğumuz bu yanıltıcı savaş, ebedî Krişna şuurlarımızın uyandırılmasıyla hemen son bulur.

Hare Krişna mantrası bu saf ve özgün şuuru uyandırmak için uygulanan aşkın bir yöntemdir. Bu aşkın titreşimi zikrederek kalbimizden bütün şüpheleri temizleyebiliriz. Bütün bu şüphelerin esas ilkesi, kişinin, “kontrol ettiğim herşeyin efendisiyim” şeklinde düşünmesidir.

Krişna şuuru bir beyin yıkama işlemi değildir. Bu şuur canlı varlığın özgün ve doğal enerjisidir. Ve bu aşkın ses titreşimini duyduğumuz zaman özgün şuurumuz uyanır. Bu en basit meditasyon yöntemi bu çağ için tavsiye edilmiştir. Kişi, bu *mahā-mantrayı*, yani Büyük Kurtuluş Zikirini zikrederek aşkın makamdan gelen aşkın bir vecd halini hemen deneyimleyebilir. Bu maddi yaşam kavramı içinde sanki hayvan seviyesindeymişiz gibi duyularımızı tatmin etmeye çalışmakla meşgulüz. Bu duyu tatminiyeti durumundan bir üst makama çıkan kişi maddi esaretten kurtulabilmek için akli tahminler yapmakla meşgul olur. Bu tahmin yapma durumundan bir üst makama yükselen kişi, eğer yeterince zekiyse bütün sebeplerin yüce sebebini içte ve dışta bulmaya çalışır. Ve duyu, akıl, ve zeka seviyelerini geride bırakarak nihayet manevi anlayış makamına ulaşan kişi aşkın makamdadır. Hare Krişna *mantrasının* zikredilmesi ruhsal platformdan geldiği için, bu ses titreşimi, duysal, akılsal, ve zihinsel olmak üzere şuurun alt katmanlarını aşar. Bu bakımdan, ne *mantranın* lisanını anlamaya gerek vardır, ne akli tahminler yapmaya gerek vardır, ne de bu *mahā-mantranın* zikredilmesinde herhangi bir entellektüel düzeltmeler yapmaya gerek vardır. Bu mantra ruhsal platformdan gelir ve hiçbir nitelik gerektirmeksizin herkes tarafından zikredebilir. İleri safhalarda, tabii ki, kişinin ruhsal anlayış bakımından kusurda bulunmaması gerekir.

Bu zikirin kişiyi ruhsal platforma yükselteceğinden şüphe yoktur, ve bunun ilk belirtisi kişinin *mantrayı* zikrederken dansetmek istemesiyle ortaya çıkar. Çocuklar bile bu zikir ve dansa katılabilirler. Tabii ki, maddi yaşama iyicene batmış olanlar bunu hemen duyumsayamıyabilirler, fakat onlar bile, eğer zikretmeye devam ederlerse en kısa zamanda ruhsal platforma yükselebilirler. Bu *mantra* Tanrıya adanmış saf bir kul tarafından aşkla zikredildiği zaman bunu duyanların üzerinde derin bir etki bırakır. Adanmamış kişilerin zikirlerini duymaktan mümkün olduğu kadar kaçınmak gerekir. Eğer bir yılanın ağzını değdirdiği sütü içerek zehirleniriz.

Harā sözcüğü Tanrının enerjisine hitap etme şeklidir, ve Krişna ile Rāma sözcükleri ise Tanrının Kendisine hitap etme şeklidir. Hem Krişna hem de Rāma “yüce zevk anlamına gelir”, ve Harā ise “Tanrının yüce

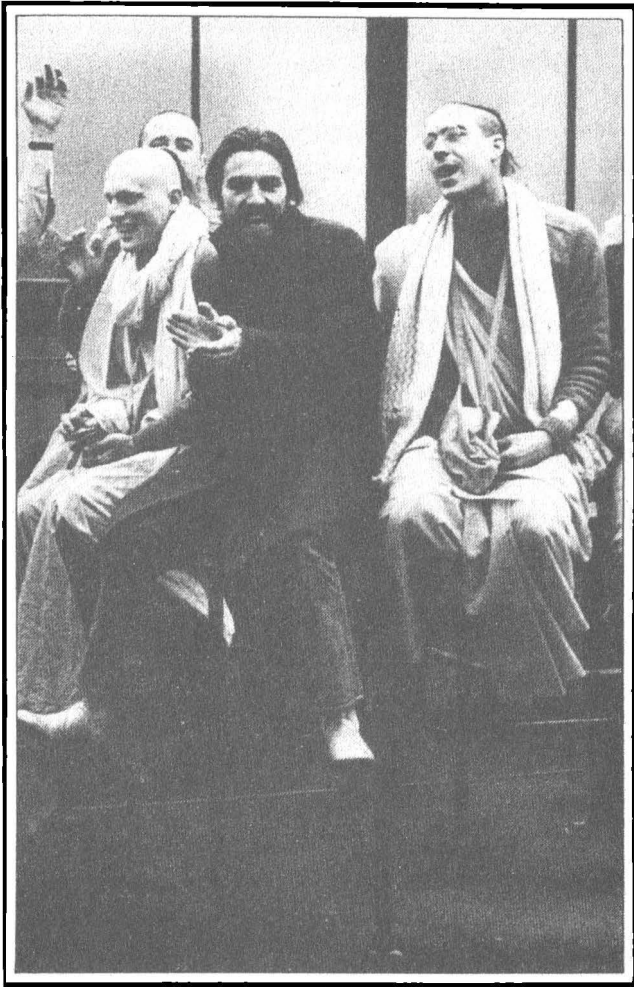
zevk enerjisi" anlamına gelir ve Hare olarak telaffuz edilir. Tanrının yüce zevk enerjisi Ona ulaşmamıza yardım eder.

Māyā adı verilen Tanrının maddi enerjisi Tanrının çoğul enerjilerinden biridir. Ve biz canlı varlıklar Tanrının marjinal enerjisiyizdir. Canlı varlıklar maddi enerjiye göre üstün konumdadırlar. Üstün enerji adi enerjiyle temas kurduğu zaman uyumsuz bir durum ortaya çıkar, fakat yüce marjinal enerji yüce enerji Harā ile temas kurduğu zaman normal mutlu konumuna kavuşmuş olur.

Hare, Krişna, ve Rāma sözcükleri *mahā-mantranın* aşkın tohumlarıdır. Zikir, koşullanmış ruhu koruması için Tanrıya ve enerjisine yapılan ruhsal bir çağrıdır. Bu zikir tıpkı bir çocuğun annesini çağırması gibidir. Anne Hara, Yüce Babanın lütfuna ulaşması için kula yardımcı olur, ve Tanrı, bu *mantrayı* samimiyetle zikreden kuluna Kendisini gösterir (vahyeder).

Bu kavga ve riyakarlık çağında hiçbir manevi idrak yolu mahā-mantra'nın zikredilmesinden daha etkili olamaz.

Hare Krişna, Hare Krişna,
Krişna Krişna, Hare Hare/
Hare Rāma, Hare Rāma,
Rāma Rāma, Hare Hare.

Gorge Harrison, Beatles'ın plak kayıt şirketi Apple'ın Londra'daki binasının terasında Londralı adanmışlarla zikrederken Görülüyor

Hare Krişna Mantra'sı “Daha Yüksekđi Yok...”

George Harrison'la Söyleşi (1982)

*If you open up your heart
You will know what I mean
We've been polluted so long
But here's a way for you to get clean*

*By chanting the names of the Lord and
you'll be free
The Lord is awaiting on you all to awaken
and see*

-“Awaiting On You All”
All Things Must Pass albümünden

*(Kalbini açarsan eğer
Ne demek istediğimi anlarsın
Uzun süredir kirlendik
Fakat şimdi temizlenme şansı var*

*Tanrının isimlerini zikredersen kurtulursun
Tanrı uyanıp gerçeği görmenizi bekliyor*

-“Sizi Bekliyor”
"All Things Must Pass" albümünden)

1969 yazında, tüm zamanların en popüler müzik grubunun dağılmasından önce George Harrison, Londra'daki Rādhā Krişna Tapınağının üyeleriyle beraber doldurduğu “The Hare Krişna Mantra” adında kırkbeşlik bir plak çıkardı. Kısa bir zaman içinde İngiltere, Avrupa, ve Asyanın bazı kesimlerinde en iyi satan

10, veya 20 plak arasına girdikten sonra, Hare 'Krişna zikiri hemen hemen her evde duyulmaya başlanan bir sözcük oldu. Çünkü, özellikle İngiltere'de BBC, Hare Krişna'yı zikredenlerle röportajlar yaptı ve ülkenin en popüler televizyon programı olan Top of the Pops, Hare Krişna zikir gurubuna programında tam dört defa yer verdi.

O sıralarda beşbin mil uzakta, John Lennon ve Yoko Ono, birkaç Hare Krişna dervişiyle beraber Montreal'in Quinn Elizabeth Otelinde hit şarkıları "Give Peace a Chance"ın bant kaydını yapıyorlardı:

John and Yoko, Timothy Leary, Rosemary, Tomy Smothers, Bobby Dylan, Tommy Cooper, Derek Taylor, Norman Mailer, Allen Ginsberg, Hare Krişna, Hare Krişna. All we are saying is give peace a chance.*

Bu sıralarda Hare Krişna dervişleri Lennonlarda birkaç gün kalıyorlar, ve dünya barışı ve benlik idraki gibi konuları konuşuyorlardı. Bu ve bunun gibi diğerk faaliyetler nedeniyle dünyanın çeşitli ülkelerindeki insanlar çok geçmeden Hare Krişna dervişlerini barış ve neşe dolu bir yaşamın habercileri olarak görmeye başladılar.

George Harrison, Beatles'ın altmışlı yıllardaki ruhsal arayış dürtüsüydü ve yıllar sonra Hare Krişna mahā-mantrası-Hare Krişna, Hare Krişna, Krişna Krişna, Hare Hare / Hare Rāma, Hare Rāma, Rāma Rāma, Hare Hare-zikiri Eski Beate'ın yaşamında hāla anahtar rolü oynamaktadır.

Çağdaş Vedic Kitaplar Serisi editörü ve eski dostu Mukunda Gosvami ile yaptığı ve George'un İngiltere'deki evinde 4 Eylül 1982'de banda kaydedilen bu söyleşide George, Hare Krişna zikiriyle ilgili bazı anılarından ve zikir hakkındaki bazı derin ve şahsi anlayışlarından detaylı olarak bahsetmekte. Hare Krişna zikiri ve felsefesinden esinlenerek yapmış olduğu "Hare Krişna Mantra" ve "My Sweet Lord" kırkbeşlikleriyle All Things Must Pass ve Living in the Material World albümlerini çıkarmasında nelerin rol oynadığını açıklamakta. Hare Krişna hareketinin kurucu-açaryası ve rmanevi öğretdmeni Kutsal lütuf A.C. Baktivedanta Svami Prabhupād ile olan anılarını açık ve sevecen 'bir dille anlatmaktadır. George, bu söyleşide Hare Krişna hareketiyle, müzikle, yogayla, enkarnasyonla, karmayla, ruhla, Tanrıyla, ve Hristiyanlıkla ilgili olarak şahsi felsefesini dile getirmektedir. Söyleşi, George'un, Rab Krişna'nın belirlediği yer

²olan Hindistan'da Vrndanvan'a yapmış olduğu ziyaretle ilgili bazı anılarını nakletmesiyle, ve bazı meşhur dostlarının mantra'yla olan ilişkilerinden bahsetmesiyle son bulur.

Mukunda Gosvami: Kendini, sık sık sivil derviş, örtük yogi, veya "örtük Krişna" olarak tanımlıyorsun, ve dünyanın çeşitli yerlerinde milyonlarca insan Krişna zikirini senin şarkılarıyla tanıdı. Fakat, sen Krişna'yı ilk olarak nasıl tanıdın?

George Harrison: Hindistana yapmış olduğum ziyaretler sayesinde. Yani, Hare Krişna hareketi 1969'da İngiltere'ye geldiği zaman John ve ben, Prabhupad'ın ilk albümü olan Krişna şuuru'na zaten sahiptik. O albümü çok sevmiştik ve sık sık dinliyorduk. Mahā-mantra zikirini ilk olarak o albümde duymuştum.

Mukunda: Sen ve John Lennon, şrıla Prabhupada'nın albümünü sık sık dinliyor ve kendi kendinize zikrediyor olmakla beraber, henüz hiçbir adanmış kulla karşılaşmamıştınız. Gurudās, řyāmasundara, ve ben, [Londra'da tapınak açmak üzere Amerika'dan gönderilen ilk Hare Krişna kulları] İngiltere'ye ilk geldiğimiz zaman Londra tapınağının kira kontratını imzaladın, yüzbinlerce insanın Krişna şuurunu öğrenmesinde büyük rol oynayan Manor'u* bağışladın, ve Krişna kitabının ilk baskısının masraflarını karşıladın. Bizi uzun süredir tanıımıyordun. O sıralarda yaşamında ani bir değişiklikmi yaşıyordun?

George: Pek değil. Çünkü ben kendimi zaten Krişna ile birlikte hissediyordum. O zaten benim bir parçamdı. Sanırım bu, geçen yaşamımdan beraberimde getirmiş olduğum birşey. Sizin İngiltere'ye gelmeniz, ve olup biten herşey sanki parçalı bir resim bilmecesinin parçalarının bir araya gelerek resmin tamamlanması gibiydi. Herşey yavaş yavaş yerine oturuyordu. Bundan dolayı, Londra'ya ilk geldiğinizde size karşı baştan sona sorumluluk duydum. şöyle diyelim, eğer bir gruba dahil olmanız gerekiyorsa "Onlara dahil olacağıma bunlara dahil olurum" diye düşündüm. Aynen böyle. Demek istediğim, insanın ruhu olduğunu ve ruhsal bir varlık olduğunu anlamayan bu sözüm ona akklı başında, normal beşerlerden biri olacağıma Tanrıya adanmış bir kul olurum diye düşündüm. Ve sanki daha önceden tanışıyormuşuz gibi kendimi sizin yanınızda hep rahat hissettim. Bu, benim için oldukça doğal bir durumdu.

Mukunda: George, sen, sadece müziği değil bütün genç kuşakları da etkileyen, müzik tarihinin gelmiş geçmiş en büyük gurubu olarak kabul edilen Beatles'ın bir üyesiydin. Gurubun dağılmasından sonra, yedi hafta boyunca ülkenin en çok satan albümü olan *All Things Must Pass*, ve aynı albümden, Amerika listelerinde iki ay boyunca bir numarada kalan "My Sweet Lord" kırkbeşliğiyle bir solo süperstar olarak çok başarılı bir çıkış yaptın. Bunu, bir milyonun üzerinde satan ve Billboard listelerinde beş hafta süreyle bir numarada kalan *Living in the Material World* albümü izledi. O albümde yer alan "Give Me Love" isimli şarkı altı hafta boyunca bir numarada kaldı. Ringo Starr, Eric Clapton, Bob Dylan, Leon Russell, ve Billy Preston'la birlikte verdiği Bangladeş'e yardım konseri, konser albümünün ve filminin piyasaya sürülmesinden sonra o güne kadar yapılmış en kârlı rock projesi ünvanını kazandı. Böylece büyük bir maddi başarıya ulaştın. Bütün dünyayı dolaştın, herşeyi yaptın, fakat aynı zamanda ruhsal arayışını da sürdürdün. Seni bu ruhsal yolculuğa çıkartan şey neydi?

George: Aslında altmışlı yılların deneyimi iyicene etkisini göstermeden önce ortada pek birşey yoktu. Bilirsin işte, başarılı olmak ve tanışmadan önce kendilerini birşey zannettiğiniz, fakat tanıdıktan sonra hiç de düşündüğünüz gibi olmadıklarını farkettiğiniz bir sürü insanla tanışmak, ve herkesten daha fazla hit plak yapmış olmak ve bunu herkesin yaptığından çok daha büyük boyutlarda² gerçekleştirmiş olmak. Bu, tıpkı bir duvarın tepesine çıkıp öbür tarafta daha çok şey olduğunu görmek gibiydi. Bu bakımdan, "Tamam, siz belki bütün bunların [zengin ve meşhur olmanın] ihtiyacınız olan tek şey olduğunu düşünüyorsunuz ama aslında hiç de öyle değil" demeyi görevimin bir parçası olarak gördüm.

Mukunda: George, son zamanlarda piyasaya çıkan otobiyografin *I, Me, Mine*'da "Awaiting on You All" isimli şarkının *capa-yoga* ile, yani tesbih çekerek *mantra* zikretmekle ilgili olduğunu söylüyorsun. *Mantrayı* "ses yapısı içinde kafeslenmiş mistik enerji" diye tanımlıyorsun, ve "her mantra titreşimleriyle belli bir güç ihtiva eder" diyorsun. Fakat, bütün *mantraların* içinde mahā-mantranın [*Hare Krişna mantrası*] içinde bulunduğumuz çağda

²2* Baktivedanta Manor, Tapınak ve yoga-aşram olarak kullanılmak üzere George tarafından 1973 te ISKCON'a bağışlanan Londra dışında bir bina ve arazisi.

¹Tanrıyı idrak etmek için belirlenmiş en kolay ve en emin yol olduğunu belirtiyorsun. *Capa-yogayı* uygulayan bir insan olarak bu zikir vasıtasıyla neleri idrak ettiğini bize anlatırmısın?

George: Prabhupād*, bir defasında bana, sürekli olarak, veya mümkün olduğu kadar çok zikretmemizi söylemişti. Bunu yapan ne kazandığını iyi bilir. Bu zikirle elde edilen zevk, bu maddi dünyadaki bütün zevklerden daha yüksek olan bir saadet, veya ruhsal mutluluk olarak ortaya çıkar. Bu bakımdan, zikrettikçe zikredeceğiniz gelir diyorum, çünkü bu çok huzurlu ve hoş bir duygudur.

Mukunda: İnsana barış ve mutluluk duygularını hissettiren bu *mantrayı* anlatırmısın biraz?

George: Hare sözcüğü Tanrının enerjisine hitab eden bir sözcüktür. *Mantrayı* yeterince zikrettiğiniz zaman kendinizi Tanrıyla tanımlamaya başlarsınız. Tanrı hepten mutluluk, hepten saadettir, ve Onun isimlerini zikrederek Onunla bağlantı kurarız. Aslında bu, zikir anında oluşan genişlemiş Őur durumuyla berraklaşan bir Tanrıyı idrak ediş yöntemidir. Birkaç yıl önce Prabhupād'ın Krişna kitabının tanıtım bölümünde yazdığım gibi, "Eğer Tanrı varsa Onu görmek isterim. İspatı olmayan birşeye inanmak anlamsız birşeydir, ve Krişna Şuru ve meditasyon, Tanrıyı gerçekten idrak edebileceğiniz yöntemlerdir."

Mukunda: Bu, hemen ulaşılan bir durum mu, yoksa biraz zaman alıyormu?

George: Beş dakikada ulaşılan birşey değil. Zaman alan birşey, fakat işe yarıyor, çünkü bu, doğrudan doğruya Tanrıya ulaşma yöntemidir ve günlük, normal Őur durumunun üzerinde iyi bir idrake ve saf bir Őura ulaşmamıza yardım eder.

Mukunda: Uzun bir süre zikrettikten sonra kendini nasıl hissediyorsun?

George: Yaşadığım bu yaşam tarzında bazen bu zikirin üzerine iyicene düşme fırsatı bulabiliyorum, ve ne kadar çok zikredersem durması o kadar güçleşiyor, çünkü bana'verdiği duygunun kesilmesini istemiyorum.

Örneğin; bir defasında Fransa'dan Portekiz'e gidene kadar yol boyunca hiç durmadan zikrettim. Yirmiüç saat kadar otomobil kullandım ve yol boyunca zikrettim. İnsan sanki görünmez olduğu duygusuna kapılıyor. İşin

³* Hare Krişna hareketinin kurucu-acaryası (manevi öğretmeni)
Kutsal Lütuf A.C. Baktivedanta Svami Prabhupād.

komik tarafı nereye gittiğimi bile doğru dürüst bilmiyordum. Bir haritam vardı ve esas olarak hangi yöne doğru gittiğimi biliyordum, fakat ne Fransızca, ne İspanyolca, ne de Portekizce biliyordum. Fakat bunlardan hiçbiri sorun değilmiş gibi görünüyordu. Bilirsin işte, bir defa zikire başladın mı herşey aşkın bir şekilde gelişmeye başladı.

Mukunda: *Vedalar*, Tanrı mutlak olduğu için Onun cismiyle[Zatıyla] ismi arasında fark olmadığını bildirir. Zikire ilk başladığın zamanlar bunu idrak ettin mi?

George: Onun nerede olduğunun sizin için bilinmez olmaktan çıktığı noktaya gelmek, veya Onunla ismi arasında bir fark olmadığını kabul, veya idrak etmek belli bir zaman alıyor. Bilirsin, “O buralardamı acaba?” diye sorarsın. Belli bir zaman sonra “Burada, burada, işte tam burada!” dersin. Bu bir deneyim meselesidir. Yani “Tanrıyı görüyorum” dediğim zaman bu, Krişna’yı beşbin yıl önce geldiği özgün sureti içinde flütünü çalıp ırmak kıyısında dansederken görüyorum anlamına gelmez. Aslında görebilsek hiç de fena olmazdı, ve bu mümkün olmayan birşey de değildir. Zikrederek gerçek saflığa ulaşan kişi Tanrıyı o şekilde görebilir, yani şahsi olarak demek istiyorum. Fakat, zikrederken orada olduğunu hiç şüphesiz duyumsayabilirsin.

Mukunda: Zikrederken Tanrının varlığını yoğun olarak duyumsadığın hiç oldumu?

George: Bir defasında uçaktayken bir elektrik fırtınasına yakalanmıştık. Uçağa üç defa yıldırım düştü ve o sırada bir Boeing 707 tam üstümüzden bir kaç metre farkla geçti. Uçağın kuyruk kısmı parçalandı sandım. Bangladeş konserini organize etmek üzere Los Angeles’tan New York’a gidiyordum. Uçak savrulmaya başlayınca ben de Hare Krişna, Hare Krişna, Krişna Krişna, Hare Hare / Hare Râma, Hare Râma, Râma Râma, Hare Hare’yi zikretmeye başladım. Bütün bunlar birbuçuk iki saat kadar sürdü, uçak yüzlerce metre aşağılara düşüyor ve fırtınanın içinde savrulup duruyordu, bütün ışıklar sönmüştü ve patlama sesleri duyuluyordu, herkes korku içindeydi. Bense ayaklarımı önümdeki koltuğa sıkı sıkı dayamış ve avazım çıktığı kadar Hare Krişna, Hare Krişna, Krişna Krişna, Hare Hare / Hare Râma, Hare Râma, Râma Râma, Hare Hare’yi bağıra bağıra zikrediyordum. O durumdan kurtulmamızın veya kurtulamamamızın, tamamıyla *mantrayı* zikretmeme bağlı olduğunu biliyordum. Bir defasında aynı duruma düşen

Peter Sellers da Hare Krişna zikirinin hayatını kutardığına yemin etmişti.

John Lennon ve Hare Krişna

Mukunda: Beatles'ın diğeri üyeleri hiç zikrettilermi?

George: Prabhupād'la ve sizlerle tanışmadan önce Prabhupād'ın New York'da yapmış olduğı albümü almıştım ve John'la beraber dinlemiş ve çok sevmiştik. John'la beraber Yunan Adalarının oralarda tekneyle dolaşırken ukelele banjolarıyla tempo tutarak günlerce şarkı halinde zikrettiğimizi hatırlıyorum. Altı saat süreyle filan zikrediyorduk, çünkü bir defa başladın mı durması çok zor ⁴oluyordu. Zikiri kesince sanki ışıklar sönmüş gibi oluyordu. Mantrayı tekrar tekrar zikretmekten çenelerimiz ağrımaya başlamıştı. Yorgun düşmüştük, fakat bunlar çok mutlu anlardı.

Mukunda: Geçenlerde Kanada'dan gönderilmiş bir video kaset izledim John ile Yoko Ono'yu hit şarkıları "Give Peace a Chance"i kaydederken gösteriyor, ve otel odasında beş altı tane de Kriřna dervişi var ve onlarla beraber şarkı söyleyip davul ve zil çalıyorlar. John ile Yoko, o şarkıda Hare Kriřna'yı zikretmişlerdi hatırlarsan. Bu kayıt 69'un Mayısında yapılmıştı ve bundan üç ay sonra Śrila Prabhupād, John ile Yoko'nun Londra dışındaki evlerine misafir olmuştu.

Prabhupād oradayken sen, John, ve Yoko bir kaç saatliğine onu odasında ziyaret etmiştiniz. Sanırım onunla ilk karşılaşmanız böyle olmuştu.

George: Doğru.

Mukunda: John o sıralarda ruhsal bir arayış içindeydi ve Prabhupād, ona gerçek barış ve özgürlüğün yolunu açıklamıştı. Ruhun ebediliğinden, Vedik literatürlerinden* örnekler vererek anlattığı karma'dan ve yenidendoğumdan bahsetmişti. John, Hare Krişna'yı hayatının önemli bir parçası yapmamakla beraber, bu konuşmadan bir yıl sonra yazdığı "Instant Karma" isimli şarkıda Krişna şuurunun felsefesini dile getirmişti.

Hare Krişna'yı zikretmekle meditasyon arasındaki farkı anlatırmısın?

George: Aslında meditasyonla aynı şeydir, fakat sanırım etkisi meditasyondan daha çabuk oluyor. Tesbihi elinizden bıraktığınız zaman bile *mantrayı* zikredebilir, veya şarkı olarak söyleyebilirsiniz. Sessiz meditasyon ile zikir arasındaki esas farklardan biri, sessiz meditasyonun daha çok konsantrasyonla ilgili olmasıdır, fakat zikrettiğiniz zaman doğrudan

doğruya Tanrıyla ilişki kurarsınız.

Pratik Meditasyon

Mukunda: *Mahā-mantra* herşeyin çok hızlı cereyan ettiği bu modern zamanlar için belirlenmiştir. İnsanlar sakın bir yere gitseler bile akıllarını uzun süre sakın tutmaları çok zordur.

George: Bu doğru. Hare Krişna zikiri, insanın akli dehşet içindeyken bile yapabileceği bir meditasyon türüdür. Hatta zikrederken başka bir işle bile meşgul olabilirsiniz. Güzel tarafı bu. Yaşamımda *mantranın* bana çok şeyler verdiği zamanlar oldu. Beni hakikatle ahenk içinde tutuyor, ve ne kadar fazla oturup zikrederseniz ve Krişna'ya ne kadar çok tütsü sunarsanız odadaki atmosferi o kadar arıtmış oluyorsunuz, ve yapmaya çalıştığınız şeye daha kolay ulaşıyorsunuz bu ise, mümkün olduğu kadar çok Tanrıyı, Tanrıyı, Tanrıyı, Tanrıyı hatırlamak demektir. Ve Onunla eğer mantra aracılığıyla konuşabiliyorsanız bu gerçekten işe yarıyor.

Mukunda: Aklını Tanrıda sabitleştirmene başka neler yardımcı oluyor?

George: Tütsü ve resimler gibi çevremde Onu hatırlatacak şeyler tutuyorum. Geçenlerde stüdyodayken senin duvarda asılı bir resmin gözüme ilişti, Gurudās, sen ve Śyāmasundara'yı görmem bana Krişna'yı hatırlattı. Sanırım adanmış kulların görevleri de bu, yani insanlara Krişna'yı hatırlatmak.

Mukunda: Ne zaman zikrediyorsun?

George: Ne zaman fırsat bulursam.

Mukunda: Bir defasında, Prabhupād'dan *Vedalar*'dan örnek verdiği bir dörtlüğü açıklamasını istemiştin. Sanırım Krişna'nın, kutsal ismini zikreden kişinin dilinde dans etmesiyle ve kişinin, Tanrının kutsal ismini daha iyi takdir edebilmek için yüzlerce ağız ve yüzlerce kulağa sahip olmak istemesiyle ilgili bir dörtlüktü.

George: Evet. Sanırım Onun karşımızda durmasıyla İsminde var olması arasında bir fark olmadığına idrak edilmesinden bahsediyordu. Zikretmenin gerçek güzelliği burada zaten; doğrudan doğruya Tanrıyla bağlantı kuruyorsunuz. Krişna sözcüğünü tekrar tekrar söylerken bundan hiç şüphem olmuyor, O gelip dilinizde dansediyor. Esas önemli olan şey Krişna'yla ilişki içinde olmak.

Mukunda: Zikrederken tesbih kullanmak adetinmidir?

George: Evet. Tesbihim var. İlk aldığım zaman pürüzlü tahta parçalarından ibaretti, fakat şimdi, zikretmekten aşınıp düzgünleştiklerini görmekten mutluluk duyuyorum.

Mukunda: Tesbihini genellikle torbasındamı tutarsın?

George: Evet. Onlara dokunmaktan büyük zevk alıyorum. Duyularımdan birini daha Tanrıda sabitleştirmeme yardımcı oluyor. Tespih bu bakımdan çok yardımcı oluyor. Bilirsin, insanı kızdıran durumlardan birisi de, başlangıçta çok zikrettiğim zamanlar oluyor ve elimi sürekli tesbih torbasının içinde tutuyordum. Ve herkesin bana “Elini mi incittin? Kırıldımı? Ne oldu?” gibi sorular sormasından bıkmıştım. Sonunda “Evet. Evet. Kaza geçirdim.” demeye başladım, çünkü bu, herşeyi açıklamaktan daha kolay oluyordu. Tesbih kullanmak gerilimi atmama da yardımcı oluyor.

Mukunda: Bazıları, eğer gezegendeki herkes Hare Krişna’yı zikretseydi akıllarını yaptıkları işlere veremezlerdi diyorlar. Birbaşka deyişle, bazıları, herkesin zikretmeye başlaması durumunda bütün dünyanın durabileceğini söylüyorlar. Örneğin, insanların fabrikalarda çalışamaz duruma gelmesinden korkuyorlar.

George: Hayır. Zikir insanı üretken veya yaratıcı olmaktan alıkoymaz. Tam tersine konsantre olmanızı sağlar. Sanırım bu, televizyon için iyi bir skeç olurdu. Düşün ki işçiler Detroit’teki Ford fabrikasında Hare Krişna’yı zikrediyorlar ve bir yandan da somunları sıkıyorlar. Şahane birşey olurdu. Otomobil endüstrisine de faydası olurdu, ve belki de daha iyi otomobiller üretilirdi.

Duyular Aracılığıyla Tanrıyı Deneyimlemek

Mukunda: *Capa*, veya şahsileştirilmiş zikirden yeterince ⁴bahsettik. Fakat, bundan başka bir de, bir gurup dervişle sokakta veya tapınakta bir dinleyip bir söyleyerek zikredilen kirtan var. *Kirtan*ın etkisi genellikle daha

⁴* Benliğin doğası, veya bireysel ruhtan Yüce Ruha (Śrī Kriřna) ve Onun ruhsal dünyadaki krallığına kadar her çeşit manevi bilgiyi içeren ve dört Veda yı kapsayan dünya üzerindeki en eski kâtsal metinler kitlesi.

⁵ coşkun oluyor, tıpkı, kişinin ruhsal pillerinin şarj edilmesi gibi birşey, ve bu yolla diğer insanlar da Tanrının kutsal isimlerini duyma ve arınma fırsatı ediniyorlar.

Śrila Prabhupād, 1966'da New York'un aşağı doğu yakasında bulunan Tomkins Square Park'da ilk gurup zikirine başladığı zaman ben de oradaydım. Şair Allen Ginsberg de gelir bizimle zikreder ve harmonium çalardı. Çevreden duyup gelen birçok kişi olurdu, sonra hep beraber tapınağa dönerdik ve Śrila Prabhupād *Bhagavad-gītā* dersi verirdi.

George: Evet, tapınaktayken, veya bir gurup kulla beraber zikrederken titreşim daha güçlü oluyor. Tabii ki bazıları için herkesin zikrettiği bir ortamda zikretmeye başlamak daha kolay oluyor, bazıları da tapınakta zikredince daha iyi havaya giriyorlar. Fakat, Krişna şuurunun bir bölümü, Tanrıyı herkesin duyuları aracılığıyla duyumsamak için herkesin duyularını bir ahenk yapmağa çalışıyor, bu ise, Pazar günleri kilisede sert bir tahtaya dizlerinizin üzerinde çömelerek Onu duyumsamaya çalışmaya hiç benzemiyor. Fakat bir tapınağı ziyaret ettiğiniz zaman Tanrının resimlerini görebilirsiniz, Tanrının murti suretini görebilirsiniz, ve kendinizin ve diğerlerinin zikrederken çıkardığı ses titreşimlerini dinleyerek Onu duyabilirsiniz. Bu, bütün duyularınızı Tanrıyı kavramak için kullanabileceğinizi idrak ettiğiniz bir yöntemdir, ayrıca resimleri görmek, mantra'yı dinlemek, tütsüyü, ve çiçekleri koklamak gibi şeyler insana daha cazip geliyor. Zikir, dans, felsefe, ve *prasādam**; bunların hepsini tapınakta bulabilirsiniz. Müzik ve dans da bu yolun bir parçası. Fakat bu, fazla enerjiyi yakmak için yapılan birşey değil.

Mukunda: Sokaklarda zikrettiğimiz zaman insanların etrafımızda toplanıp merakla dinlediklerine daima şahit oluyoruz. Birçokları da bizimle beraber dans ediyorlar.

George: Şahane birşey, özellikle *kartālaların* [zillerin] sesi. O sesi uzaktan duyduğum zaman içimde sanki sihirli bir duygu uyanıyor. İnsanlara, kendilerine ne olduğunu tam olarak anlamadan ruhsal bir uyanış yaşıyorlar. Aslında, biz duysak da duymasak da *kirtan* bir başka duyguda, daha yüksek bir duygu boyutunda sürüp gidiyor.

⁵⁵* Aşk ve adanmışlıkla Rab Krişna'ya sunularak ruhsallaştırılmış olan vejeteryan yiyecekler.

şimdi batının birçok kentinde sańkirtan guruplarını görmek alışılmış birşey oldu. Ben bu sańkirtan guruplarını görmekten büyük mutluluk duyuyorum, çünkü adanmış kulların halkın içine karışarak onlara da bir hatırlama şansını tanımaları fikri çok hoşuma gidiyor. Kriřna kitabının tanıtım bölümüne řunu yazmıştım, “Herkes Kriřna’yı arıyor. Bazıları aradıklarının farkında değiller, fakat Onu arıyorlar. Kriřna Tanrıdır ve Onun kutsal isimlerini zikreden kişide Tanrı şuuru çabucak gelişir.”

Mukunda: şrıla Prabhupād, dünyanın çeşitli yerlerinde çok sayıda tapınak kurulduğı zaman insanların evlerinde Hare Krişna’yı zikretmeye başlayacaklarını sık sık söylediler, ve şimdi bunun gerçekteştiğini görüyoruz. Dünya çapındaki cemaatimiz epeyce arttı, milyonları buldu. Sokak zikiri, kitaplar, ve tapınaklar insanlara başlangıç yapma şansını tanıyor ve onlara bu yöntemi tanıtıyor.

George: Evet, evlere dağılıyor olması çok güzel birşey. Aslında toplumun içinde birçok “örtük Krişnalar” var. Ve henüz kurtarılmayı bekleyen daha binlercesi var, onlar da bugün olmasa yarın, veya öbür gün, veya öbür yıl bize katılacaklardır.

Altmışlı yıllarda edinebildiğimiz kadar taraftar edinmeye çalışıyorduk ve mümkün olduğı kadar sesimizi duyurmaya çalışıyorduk. Bazen, bazı şeyleri şiddetli bir şekilde idrak ettiğim ve keşfettiğim şeylerden dehşete düşüp bunu herkese haykırarak anlatmak istediğim devreler yaşadım. Fakat haykırılacak zamanlar vardır, ve haykırılmayacak zamanlar vardır. Yetmişli yıllarda birçok kişi ruhsal yaşamlarıyla birlikte toplum içinde gizlenme yolunu seçti, fakat bunlar hâla oralarda bir yerlerde ve kırsal alanlarda yaşıyorlar, hatta bazıları iş dünyasına girmiş ceket, kravat giyen tipler, fakat bunlar meditasyon yapan ve zikreden örtük kullardır.

Prabhupād’ın hareketi iyi gidiyor. Tıpkı bir orman yangını gibi büyüyor. Herkesin Tanrının iradesiyle mükemmel bir ahenk içinde olacağı Altın Çağı ulaşmamıza daha ne kadar var bilmiyorum, fakat bildiğim birşey var, o da Prabhupād’ın Krişna şuuru hareketinin son onaltı yılda, onaltıncı yüzyıldan beri, yani Rab Çeytanya’nın* zamanından beri yayılmadığı kadar

* Hare Krişna zikirini yayan ve modern günümüzün Hare Krişna hareketini başlatan Krişna’nın enkarnasyonu olan büyük bir ermiş ve mistik.

yayılmış olmasıdır. *Mantra* dünyaya hızla yayıldı ve hareket gittikçe büyüdü. Eğer dünyadaki herkes bu zikiri yapsaydı müthiş birşey olurdu. Bunun herkese yararı olur. Ne kadar paranız olursa olsun bu sizi her zaman mutlu etmeye yetmez. Mutluluğu sorunlarınız varken bulabilmelisiniz, sorunları yok etmeye çalışarak değil, bu ise ancak, Hare Krişna, Hare Krişna, Krişna Krişna, Hare Hare / Hare Rāma, Hare Rāma, Rāma Rāma, Hare Hare'yi zikretmekle olur.

Hare Krişna Plağı

Mukunda: 1969 yılında, sonunda birçok ülkede hit olan “The Hare Krişna Mantra” adında bir kırkbeşlik plak çıkardın. O şarkı sonradan Rādhā Krişna tapınağı albümünde de yer aldı ve o albüm aynı zamanda Apple etiketi altında da piyasaya sürüldü ve Amerika’da Capitol Records tarafından dağıtıldı. Müzik işindeki birçok kişi, senin Hare Krişnalarla şarkı söylemene ve plak yapmana çok şaşırmıştı. Bunu neden yapmıştın?

George: Bu da hizmetin bir parçası, öyle değilmi? *Mantra*’yı bütün dünyaya yaymak için yaptığım manevi bir hizmetti bu. Aynı zamanda, İngiltere’deki ve heryerdeki adanmış kullara daha geniş imkanlar sağlamak için yapmıştım.

Mukunda: Hare Krişna kullarının zikrettiği bu albümün başarısını, o sıralarda beraber çalıştığın Jackie Lomax, Splinter, ve Billy Preston gibi rock müzisyenleriyle kıyaslayabilirmisin?

George: Bu farklı birşeydi. Aslında hiç ilgisi yok. Bunu yapmamın daha birçok nedenleri vardı. Ticari yönü hafif kalıyordu, fakat çok tatmin edici bir çalışmaydı; sadece üçbuçuk dakikalık bir *mantra* zikirinin yaratacağı çağrışımları ve etkiyi tahmin edebiliyordum. O plağı yapmak bir pop hit plağı yapmaktan çok daha eğlenceliydi. Krişna’ya manevi bir hizmet verebilmek için işimi veya yeteneğimi kullanabilme duygusunu tatmıştım.

Mukunda: Dünyada milyonlarca kişi tarafından duyulan o melodinin, “The Hare Krişna Mantra”nın dünyanın kozmik şuurunda ne gibi etki bıraktığını düşünüyorsun?

George: İyi bir etki bıraktığını sanıyorum. Zaten o ses Tanrıdan ibaretti.

Mukunda: Plak şirketiniz Apple plağın tanıtımını yapmak için basın toplantısı düzenlediği zaman senin orada Tanrının ve ruhun önemi hakkında

yaptığın konuşma herkesin üzerinde şok etkisi yaratmıştı.

George: Onların da 'bu bilgiyi edinmelerinin önemli olduğunu düşünmüştüm. Bilirsin, örtük olmaktan çıkıp onlara herşeyi anlatmak. Çünkü, eğer birşeyi idrak etmişseniz rol yapıp bilmiyormuş gibi davranamazsınız.

Uzay çağında yaşıyoruz, ve eğer insanlar uçaklar vasıtasıyla dünyanın her yerine gidebiliyorlarsa *mantra* niye gidemesin diye düşündüm. Toplumu ruhsal bir filtreden geçirmek istiyordum. Apple Records büyük bir tanıtımla plağı piyasaya sürdükten sonra bunun bir hit olacağını gördük. Ve hayatımda yaşadığım en güzel duyguyu ve heyecanı sizleri BBC'nin Top of the Pops programında görünce yaşadım. Gözlerime inanamadım. O programa çıkmak çok zordur, çünkü sadece ilk yirmi arasına girenler o programa çıkabilirler. Bu, derin bir oh çekmek gibi birşeydi. Radyoda çalınmasını sağlamak için *mantrayı* üçbuçuk dakikayla sınırlamıştım ve planım tutmuştu. O albümdeki harmonium ve gitar bölümlerinin kaydını Abbey Road stüdyolarında bir Beatles kaydından önce yapmış sonra üzerine bass eklemiştim. Ben bu kaydı yaparken Paul Mc Cartney ile eşi Linda'nın stüdyoya geldiklerini ve *mantrayı* zevkle dinlediklerini hatırlıyorum.

Mukunda: Paul bu sıralarda bize daha yakın biliyormusun?

George: Güzel. Bunca yıldan sonra bile iyi bir kayıt olduğu anlaşılıyor. Krişna'yı Top of the Pops'da görmek çok güzel ve eğlendirici birşeydi.

Mukunda: John Lennon'ın bana söylediğine göre, piyasaya sürüldükten hemen sonra, 69 yazında Jimi Hendrix, Moody Blues, ve Joe Cocker'la birlikte Bob Dylan'ın Isle of Wight'da vermiş olduğu konserin devre arasında o plağı çalmışlar.

George: Bob için sahneyi hazırlarlarken çalmışlardı. Müthiş birşey olmuştu. Bunun yanı sıra, insanın içine işleyen bir melodi olduğundan beğenmek için ne olduğunun anlaşılması gerekmiyor. O plağın başarılı olduğunu görünce çok mutlu oldum.

Mukunda: O plağı teknik bakımdan, yani ses kalitesi bakımından nasıl bulmuştun?

George: Ön plandaki şarkıcı Yamuna iyi bir sese sahipti. İnancı bir şekilde söylemesi hoşuma gitmişti, ve sanki o şarkıyı daha önceleri de söylüyormuş gibi söylemişti. Hayatında ilk defa stüdyoya girmiş gibi görünmüyordu.

Ben sizlerle veya Prabhupād'la tanışmadan çok önceleri o mantra'yı sarkı olarak zikrediyordum, çünkü Prabhupād'ın ilk albümünü onunla tanışmadan iki yıl önce almıştım. İnsan bir şeye açık olduğu zaman o şeyi bir mıknaş gibi kendisine çekiyor. O zikiri duyduğum ilk andan itibaren, belki de geçen yaşamımdan, bilinc altıma sanki bir kapı açılmıştı.

Mukunda: *All Things Must Pass* albümünde yer alan o şarkının "Awaiting on You All" sözleriyle öne çıktın ve insanlara, Tanrının isimlerini zikrederek maddi dünyada yaşamaktan kurtulabileceklerini söyledin. Sana bunu yaptıran neydi? Ve bunun karşılığını nasıl gördün?

George: O sıralarda pop dünyasında hickimse o tür müzik yapmıyordu. O tür müziğe ihtiyaç olduğunu düşündüm, ve bu tür müziği oturup başkasının yapmasını bekleyeceğime kendim yapmaya karar verdim. İnsanlar genellikle, "Seninle ayrı fikirdeyim, fakat sizinle birlikte olamam. bu çok riskli" tavrını takınıyor. Herkes kendisini örtük tutmaya çalışıyor ve ticari kimliklerini muhafaza ediyorlardı, bu plağı yapmaya karar vermemde rol oynayan durumlardan biri de buydu. Kimsenin yapmadığını yapmaya karar vermistim. Aylak aylak dolaşıp hayatlarını boşa harcayan bu gençler beni hasta ediyordu, ve onların içinde ulaşmamız gereken birçok kişi olduğunu hissettim. Hâla, "Üç yıldır Krişna tapınağındayım, ve eğer siz *All Things Must Pass* albümünü yapmamış olaysaydınız Krişna'yı belki de hiçbir zaman öğrenemiyecektim" diyen insanlardan mektuplar alıyorum. Bu bakımdan, Tanrının lütfuyla, bu kozmik oyunda küçük bir rolüm olduğunu biliyorum.

Mukunda: Beatles'ın diğer üyelerinin bu konudaki tavırları neydi? Senin, Krişna şuurunu benimsemen hakkında ne düşündüler? Nasıl tepki gösterdiler? Hep beraber Hindistan'a gitmiştiniz ve ruhsal bir arayış içindeydiniz. Şyāmasundara, Beatles'ın diğer üyeleriyle bir defasında yemek yediğini ve hepsinin kendisine karşı çok saygılı davrandıklarını söylemişti.

George: Evet. Yani, eğer muhteşem dörtlü, kafaları kazınmış Krişnalarla takılamasaydı bütün ümitler suya düşerdi. [Kahkaha.] Ve adanmışlardan biri beni görmeye geldiğinde, insanlar, "Hey, bu nedir?" diye düşünmüyorlardı artık, bilirsin, turuncular giymiş, ve kafası kazınmış birisi çıkıp gelince, herkes, "Evet, onlar George'la beraberler" diye düşünüyorlardı.

Mukunda: Adanmış kulların arasında kendini, baştan itibaren daima rahat hissettinmi?

George: Şyāmasundara'yı ilk tanışmamda sevmiştim. O benim

dostumdu. Prabhupād'ın albümünün arkasında onun Hindistan'dan Boston'a ne zaman geldiğini içeren kısa bir bilgi vardı, ve hepinizin benim yaşitlarım olduğunuzu biliyordum, ve aramızdaki tek fark, sizler katılmıştınız ve ben katılmamıştım. Ben rock gurubundaydım, fakat hiçbir korkum yoktu, çünkü sizlerin safran rengi elbiselerinizi ve kazınmış kafalarınızı Hindistan'da görmüştüm. Krişna şuuru benim için çok uygun bir yoldu çünkü kafamı kazıtmam, tapınakta yaşamam ve bütün vaktimi ayırmam gerekmiyordu. Yani yaşam tarzıma uyan ruhsal bir yoldu. Müzisyenliğe devam edebiliyordum, sadece şuurumu değiştirmiştim, hepsi bu.

Mukunda: Bize bağışlamış olduğun Londra dışındaki Tudor tarzındaki ev en büyük uluslararası merkezlerimizden biri haline geldi. Baktivedanta Manor'un Krişna şuurunu yaymasındaki başarısını nasıl değerlendiriyorsun?

George: Bence şahane. Bunun biraz da Hare Krişna plağını yapmamla da ilgisi var. O sıralarda sizlere yardım edecek durumda olmam beni mutlu ediyor aslında. Ruhsal mesajlar taşıyan bütün o şarkılar ("My Sweet Lord" ve diğeri) tıpkı birer radyo reklamı gibiydiler. Bu şarkıların, insanların sokakta sizleri gördüğü zaman daha fazla saygı göstermelerine ve sizleri daha kolay kabullenmelerine ne kadar yardımcı olduğunu şimdi daha iyi anlıyorum. Artık, soldan gelen birşeye tepki gösterir gibi bir tepki göstermiyorlar.

Prabhupād'ın kitaplarını birçok kişiye verdim, sonra onlardan haber alıp almam hiç önemli değıl, o kitapları edinmiş olmaları önemli, ve eğer okurlarsa yaşamları değışecektir.

Mukunda: Ruhsal konularla ilgili olup fazla bir bilgiye sahip olmayan insanlarla karşılaştığın zaman onlara ne gibi tavsiyelerde bulunuyorsun?

George: Onlara kendi deneyimlerimden bahsediyorum, ve onlara okumaları ve gitmeleri için bazı seçenekler veriyorum. Bilirsin işte, "Tapınağı gidin, zikretmeye çalışın" gibi.

Mukunda: "Ballad of John and Yoko"da John ve Yoko senin hakkında yanlış bir düşüncenin gelişmesine sebep olacak şekilde konuyu biraz saptırmişlardı. Yeni Ahitin üçbin yıl öncesinden gelen kutsal metinlere sahip olan eşsiz bir din olduğumuzu anlamalarını sağlamak için çok vakit ve gayret sarfettik. Entellektüeller, filozoflar ve teologlar zamanla bize daha fazla ilgi göstermeye başladılar, ve günümüzde hepsi, Krişna şuuru

hareketinin köklerini ⁷oluşturan bu kadim *Vaiṣṇava** tradisyonuna saygı duyuyorlar.

George: Hareket hakkındaki bütün hatalı kavramlar için herşeyi suçlamak o sıralarda onların medyası haline gelmişti, fakat onların iyi veya kötü şeyler söylemiş olmaları birşeyi değiştirmez, çünkü Kriṣṇa şuuru her zaman o sınırı aşmıştır. Kaldı ki, o medyanın, insanları Kriṣṇa şuurundan haberdar ettiği de ayrı bir gerçektir.

Mukunda: Śrīla Prabhupāḍ, bizleri daima ilkelerimize sıkı sıkı sarılacak şekilde yetiştirdi. Ucuz bir şöhret kazanmak için herhangi bir tavizde bulunarak uzlaşmaya gitmemizin, veya felsefemizi ruhsuzlaştırmamızın, yapabileceğimiz en kötü şey olduğunu söylerdi. Hindistan'dan Batıya birçok svami ve yogi gelmiş olmasına karşın, Hindistan'ın kadim Kriṣṇa şuurunu felsefesini kendi anlamıyla, ve olduğu gibi yerleştiren yegane insan Prabhupāḍ oldu, çünkü sadece o, bunu yapabilecek saflıkta ve adanmışlıktaydı.

George: Bu doğru. O, vaaz ettiği şey için gösterilecek mükemmel bir örnekti.

Mukunda: Kriṣṇa kitabının ilk baskısının masraflarını karşılarlarken ve tanıtım bölümünü yazarken neler hissettin?

George: Sadece işimin bir parçasıymış gibi hissettim. Dünyanın herhangi bir yerinde adanmış kullarla karşılaştığım zaman onlara daima "Hare Kriṣṇa" derim onlar da her zaman beni görmekten mutlu olurlar. Beni şahsen tanıyor olmasalar bile beni tanıdıklarını hissederek. Gerçekten de tanırılar aslında.

Mukunda: Prabhupāḍ'ın *Bagavad-gītā*'sının kapağından alınmış olan, ve Kriṣṇa ile müridi, ve arkadaşı Arcun'u gösteren bir resmi Material World albümünün kapağına koymuştun. Bunu neden yapmıştın?

George: Evet. Albümün kapağında, "A.C. Baktivedanta Svami Prabhupāḍ tarafından yazılmış Özgün Bagavad-gītā kapağından alınmıştır" yazıyordu. Bunu sizin reklamınızı yapmak için yapmıştım tabii ki. İnsanların Kriṣṇa'yı tanımalarını ve bilmelerini sağlamak için onlara herçeşit fırsatı vermek istemişim. Bütün düşüncem buydu.

⁷* Tanrının Yüce Zatı Viṣṇu'ya, veya Kriṣṇa'ya adanmış kullar.

Ruhsal Yiyecek

Mukunda: Bugün yediđimiz öđle yemeđi sırasında, tapınakta Kriřna'ya sunularak ruhsallařtırılan vejeteryan yiyeceklerden, yani *prasādam*dan bahsetmiřtik. Kriřna řuuruna gelen birćok kiři, *prasādam* vasıtasıyla, ve özellikle dūnyanın çeřitli űlkelerindeki tapınaklarımızda Pazar gūnleri verdiđimiz ziyafetler vasıtasıyla geliyorlar. Yani bu, yemek yiyerek uygulanabilen yegane yoga yōntemi sayılır.

George: Tanrıyı herřeyde görmeye ćalıřmalıyız, bu bakımdan, Onu yemekte de tatmak insanın ruhsal ilerleme kaydetmesine ćok yardımcı olur. Mademki Tanrı herřeyde mevcuttur, o zaman yemek yerken Onu tatmak neden műmkűn olmasın? *Prasādam* bu bakımdan ćok űnemli birřey. Kriřna Tanrıdır, ve Mutlaktır, yani Onun ismi, cismi, ve *prasādam* hep Ondan ibarettir. İnsanın kalbine giden yol midesinden gećer derler, eđer yemek vasıtasıyla insanın ruhuna ulařabiliyorsanız, ve bu iře yarıyorsa, neden olmasın? Zikrederken, dansederken, veya oturmuř felsefe konuřurken űnűnűze aniden *prasādam* gelmesinden daha gűzel birřey olamaz. *Prasādam* Kriřna'nın takdisidir ve ruhsal bakımdan ćok űnemlidir. Aslında *prasādam* Hristiyanların lafını ettiđi kutsama gibidir, sadece gofret yerine koca bir ziyafet, gerćekten, sonra tadı da ćok gűzel. Ve *prasādam*, bu ticaret ćađında kullanılan kűćűk ve sevimli bir kanca űzelliđi de tařıyor. İnsanlar fazladan birřey arıyorlarsa, veya űzel birřeye ihtiyać duyuyorlarsa *prasādam*ın kancasına yakalanacaklardır. Ruhsal yařama birćok insan kazandırmak bakımından gerćekten ćok yararlı olmuřtur. űnyargıları da ortadan kaldıracılabilmektedir.       , Kriřna hakkında hićbirřey bilmeyen birisi bile "O řey hermeyse biraz yemek, veya ićmek isterim" diye dűřűnűr. Ve yedikten sonra "Bu nedir?" diye sorar, ve siz de "*prasādam*" olduđunu sűylersiniz. Ve bűylece o kiři Kriřna řuurunun bir bařka yűnűnű űđrenmeye bařlar. Sonra "Tadı ćok gűzelmiř, bir tabak daha yiyebilirmiyim?" der. űzellikle yařća bűyűk olanlarla bűyle konuřmalara ćok tanık olduđumu hatırlıyorum. Onlar biraz űnyargılı olabiliyorlar, fakat *prasādama* bayıldıklarından emin olabilirsiniz. Sonunda tapınaktan ćıkarkaken, "Hić te kűtű sayılmazlar" diye dűřűnűrl  r.

Mukunda: Tıpkı zikirin etkisi gibi, *prasādam*ın da insana ruhsal idrak verdiđi, fakat bunu daha az bir barizlikte verdiđi Vedik literatűrűnde

açıklanır. *Prasādam* sadece yenilerek insana ruhsal gelişme kazandırır.

George: Kendi tecrübeme dayanarak kesinlikle işe yaradığını söyleyebilirim. Tapınaktayken, veya Prabhupād'la oturmuş konuşurken birisi *prasādam* getirdiği zaman hep sevinmişimdir. Bazen, *prasādam* yerken aradan saatlerin geçtiğinin farkına bile varmazsınız. *Prasādam* bana çok yardımcı olmuştur, çünkü yerken Krişna'nın tadını aldığınızı idrak etmeye başlarsınız. Aniden, Tanrının diğer bir halini idrak etmeye başlarsınız, ve Tanrı bu böreğin içinde dersiniz. Bütün bunlar yaptığınız herşeyde Tanrıyı görmenize yardımcı olur, ve *prasādam* bu bakımdan büyük rol oynar.

Mukunda: Gratefull Dead ve Police gibi birçok rock gurubu konsere çıkmadan önce sahne arkasında *prasādam* yiyorlar, biliyormusun? Hepsi *prasādama* bayılıyor. Bir defasında Beatles stüdyoda kayıt yaparken size *prasādam* gönderdiğimizi hatırlıyorum. Sen Bangladeş konserinin provalarını yaparken Śyāmasundra'nın sana *prasādam* taşıdığını da kızkardeşin bana söylemişti.

George: Evet. Hatta albüm kapağında bile payı vardır onun.

Mukunda: En sevdiğin *prasādam* çeşitleri hangileridir?

George: O kızartılmış karnıbaharları çok seviyorum.

Mukunda: Evet.

George: Ve bir de *rasamalai* [bir çeşit süt tatlısı] yi çok severim. Meyva suyu, ve meyveyle ve bazen gül suyuyla karıştırılmış yoğurt içkisi *lassi* gibi güzel içecekleriniz de var.

Mukunda: "The Hare Krişna Mantra" plağının tanıtımını yaparken Londra'da basın üyelerine büyük bir ziyafet vermiştik hatırlıyormusun? Yiyeceklerimizin o güne kadar tanınmamış olmasına şaşırmışlardı. Şimdi ise insanlar bizi düşündükleri zaman "Bunlar sokaklarda zikredip dansedenler, fakat bunlar aynı zamanda bedava vejeteryan yiyecekler de veriyorlar" diye düşünüyorlar.

George: Basın üyeleri muhtemelen, "İşimiz var, şimdi gitmeliyiz" diye düşünüyorlarken, aniden kendilerini şehrin en iyi Hint restoranında bile bulamayacakları yiyecekleri yerken buldular. Hepsinin etkilendiğini hatırlıyorum.

Mukunda: Dünyanın çeşitli ülkelerindeki merkezlerimizde vermiş olduğumuz bedava ziyafetlerle bu güne kadar 150 milyon tabak *prasādam* servisi yapmış olduğumuzu hesapladık, restoranlarımızda yenilen *prasādam*

sayısı bunun dışında.

George: O hamburger restoranlarının yaptığı gibi, restoranın dışına bir tabela koyup “150 milyon tabak yemek verdik” diye yazmalısınız bence. İyi reklam olurdu. O hamburger ve kızarmış piliç restoran zincirleri gibi her kentin merkezi bir yerinde bir restoranınızın bulunmaması bence çok yazık. Onların işini ele geçirmelisiniz.

Mukunda: Londra’daki restoranımıza, yani Healthy, Wealthy, and Wise’a hiç gittinmi?

George: Birçok defalar. Sivil dervişlerin yemek servisi yaptıkları bu tür restoranların bulunması güzel birşey. İnsanlar, “Bu, gelmiş olduğum en güzel restoran” diye düşünmeye başlayıp tekrar gelirler. Sonra belki küçük bir kitap veya broşür alırlar ve “Hey, burasını Hare Krişnalar çalıştırıyormuş” derler. Böylece, insanlara incelikle yaklaşabileceğiniz inaniyorum. Healthy, Wealthy, and Wise’da iyi ve dengeli yiyecekler var, ve hepsi de taze. Hepsinden önemlisi, yiyeceklerin adanmışlıkla hazırlanmış olması. Tanrıyı tatmin etmek için pişirilmış ve ilk önce ona sunulmuş bir yiyecek, sadece dili tatmin etmek için pişirilmış olduğunu bildiğiniz bir yiyeekten çok daha lezzetlidir. Yiyeceğin önce Tanrıya sunulmuş olması yiyeceğe özel bir tat veriyor.

Mukunda: Paul ve Linda Mc Cartney, Healthy, Wealthy, and Wise’dan sık sık *prasādam* yiyorlar. Bir süre önce Paul, Londra’daki stüdyosunun yakınlarında bir adanmış kulla karşılaşmış ve bu konuda bir şarkı yazmış. Bir Londra gazetesinde yer alan James Johnson’la yapılan bir röportaj da “One of These Days isimli şarkı, bir gün stüdyoya giderken karşılaştığım bir Hare Krişna dervişi hakkındadır. Ben bir Hare Krişna değilim, fakat onlara sempatiyle bakıyorum” demiştir.

Uzun bir süredir vejeteryansın George. Vejeteryanlığını sürdürmekte zorluklarla karşılaştığın oldu mu?

George: Hayır. Aslında hergün mercimek yemeği adet haline getirdim. Mercimek en ucuz şeylerden biri olmasına karşı içinde A-1 proteini var. Halk, protein almak için kendilerini kanser yapan ve kalp hastalıkları veren biftek gibi şeyler yiyorlar. Dünyanın parasını da veriyorlar. Yarım düzine pırzolaya vereceğiniz parayla alabileceğiniz mercimekle çorba yapıp yüzlerce kişiye besleyebilirsiniz. Bu birşey ifade etmiyormu?

Mukunda: Krişna’nın beşbin yıl önce bu dünyaya geldiği zaman

sergilemiş olduğu eğlencelerini konu eden görüntülerin adanmış sanatçılarımız tarafından yapılmış olan resimleri ve heykelleri, tapınaklarımızı ziyaret edenlerin veya kitaplarımızı okuyanların üzerinde derin bir etki bırakıyor. Prabhupād bir defasında bu resimlerin “ruhsal dünyaya açılan pencereler” olduğunu söylemiş ve sanatçı müridlerinin bu aşkın sanatı yaratabilmeleri için gereken teknikleri öğrenmeleri amacıyla bir sanat akademisi organize etmişti. Gerek orjinalleri olsun, gerekse taş baskı, baskı, veya posterleri olsun, şimdi bu resimler binlerce evin duvarlarında asılı duruyorlar. Los Angeles’taki çok medyalı *Bagavad-gītā* müzemizi gezmiş bir insan olarak oradan ne gibi izlenimlerle ayrıldın?

George: Tek kelimeyle şahaneydi diyebilirim. Disneylend’den daha iyi. Bana göre Washington’daki Smithsonian Enstitüsünde bulunan sanat eserlerinden daha değerli olduklarını düşünüyorum. Bütün o resimler, heykeller, ve müzik çok güzeldi. Tanrının krallığının nasıl olabileceği hakkında insanlara fikir veriyor, ve bundan önemlisi vücudun ruhtan nasıl farklı olduğunu ve önemli olanın ruh olduğunu bir çocuğun bile kolaylıkla anlayacağı⁸ şekilde gösteriyorlar. *Material World* albümünün kapağında yer alan ve Krişna’yı Arcun ile birlikte savaş arabasında gösteren resimler gibi resimleri evimde her zaman bulundururum, ve bahçemde adanmış sanatçılara yaptırmış olduğum bir Şiva fiskeyesi* var. Resimler zikrederken çok yardımcı oluyorlar. Üstün ruhu köpeğin, ineğin, filin, zenginin, ve rahibin kalbinde gösteren *Bagavad-gītā*’daki o resmi bilirsin. O resim, Krişna’nın herkesin kalbinde olduğunu idrak etmenize yardımcı oluyor. Hangi vücut içinde olursak olalım Tanrı bizimle beraber. Aslında hepimiz aynı sayılırız.

⁸* George, Los Angeles’taki Bagavad-gītā müzesini gezdikten sonra, Rab Krişna’ya adanmış büyük bir kul ve başlıca Hindu yarıtanrılarından biri olan Rab Şiva’nın bir heykelini müze için yapmış olan sanatçılardan aynı heykelin fiskeyesini yapmalarını istemişti. Rab Şiva’yı meditasyon durumunda kafasından su fışkırır bir şekilde gösteren bu fiskeye George’un İngiltere’deki evinin bahçesinde bulunan bir havuzu süslemektedir.

Śrīla Prabhupāda ile Tanışması

Mukunda: George, Śrīla Prabhupāda 1969 Eylülünde John'un evinde misafir olduğu zaman sen ve John Lennon onunla beraber tanışmıştınız değilmi?

George: Evet, fakat ben onunla ilk tanıştığım zaman onu küçümsemiştim. O zaman onun gücünün farkına varamamıştım, fakat şimdi, *mantranın* onun aracılığıyla son onaltı yıl içerisinde son beş asırda yayılmadığı kadar yayıldığını görüyorum. Bu müthiş birsey, çünkü o, gittikçe yaslanmasına karşın sürekli olarak kitap yazıyordu. Daha sonraları, onun, görüldüğünden çok daha müthiş bir insan olduğunu farkettilim.

Mukunda: Onunla ilgili olarak aklında kalan en önemli nokta nedir?

George: Aklımda daimi olarak kalan sözlerinden biri "Ben, hizmetçinin hizmetçisinin hizmetçisiyim" olmuştur. Bu bence çok önemliydi. Çünkü onun konumunda olan birçok kişi, "Ben O'yum. Ben kutsal enkarnasyonum. Ben geldim ve sizi kurtaracağım" der. Demek istediğimi anlıyorsunuz? Fakat Prabhupāda hic de öyle değildi. Onun alçakgönüllülüğünü ve sadeliğini hep takdir etmişimdir. "Hizmetçinin hizmetçisinin hizmetçisi" lafı onun için söylenmişti sanki. Hiçbirimiz Tanrı değiliz ve hepimiz Onun hizmetçileriyiz. Onun yanında kendimi çok rahat hissederdim ve o, benim için bir arkadaş gibiydi. Onun iyi bir dost olduğunu duyumsardım. O sırada yetmişdokuz yaşında olmasına karşın hergün gece gündüz demeden çalışıyor ve çok az uyuyordu. Yüksek seviyede bir bilge olmasına karşın bana hep bir dost gibi yaklaşırdı, çünkü çocuklara mahsus bir basitliğe sahipti. Onun bu yönünü çok severdim. Onun, o sırada dünyanın bir numaralı Sanskrit bilgini ve ermişi olmasına karşın kendimi onun yanında hiç rahatsız hissetmezdim. Tam tersine kendimi rahat hissetmem için o hep kendi işiyle meşgul olurdu. Onu her zaman iyi bir dost olarak gördüm ve benim için o hâla iyi bir dosttur.

Mukunda: Prabhupāda, kitaplarından birinde, senin samimi hizmetinin, Kṛiṣṇa şuurunun derinliklerine dalıp, bu seviyelerini sonradan muhafaza edemiyenlerinkinden daha iyi olduğunu söylemişti. Bu konuda neler hissetmiştin?

George: Çok sevinmiştim. Bana ümit vermisti, çünkü Kṛiṣṇa'ya adanmış saf bir kulla, yani kutsal bir insanla bir an bile beraber olmanın insana

muazzam yararlar sağlayabileceği bilinen bir gerçektir.

Ve Prabhupād, tapınak dışından birisinin albümün hazırlanmasına yardımcı olmasına çok memnun olmuştu sanırım. Onun memnurluk duyması bana cesaret vermişti. “The Hare Kṛiṣṇa Mantra” plağını çok beğendiğini biliyorum, ve sabah ayininde “Govinda” şarkısının çalınmasını istemişti. Hâla çalışıyorlar değilmi?

Mukunda: O kayıt her tapınakta var, ve o şarkıyı her sabah kīrtan’dan önce çalarız. Bunun bir ISKCON geleneği olduğunu söyleyebilirim.

George: Kṛiṣṇa, veya felsefe hakkında olan şarkılarımın eleştirisini Prabhupād’dan duymadımsa da, adanmış kullardan duyabiliyorum. Aslında ihtiyacım olan tek şey bu gibi teşvikler oluyor. Gerek şarkılarım, gerekse kitaplarının yayınlanmasına yardımcı olmam onu gerçekten memnun ederdi. “Living in the Material World ve I, Me, Mine” isimli şarkılarımı Śrīla Prabhupād’dan esinlenerek yazmıştım. Bizlerin bu fiziksel vücutlar olmadığımızı ve sadece onların içinde yaşamakta olduğumuzu bana o açıklamıştı.

Şarkıda söylediğim gibi, gerçek yerimiz burası değildir. Biz buraya değil, ruhsal semaya aitiz:

*As I'm fated for the material world
Get frustrated in the material world
Senses never gratified
Only swelling like a tide
That could drown me in the material world*

*(Kaderimi bu maddi dünyaya bağladıkça
Maddi dünyada hüsrana uğrarım
Duyular asla tatmin olmazlar
Sadəcə gel-git gibi şişerler
Bu ise beni maddi dünyaya batırır)*

Burada belirtmek istediğim tek nokta bu maddi dünyadan kurtulma olgusuydu.

Prabhupād’ın özelliği de buydu. O, sadece Kṛiṣṇa sevgisinden, veya bu dünyadan kurtulmaktan bahsetmekle kalmadı ve kendisinin mükemmel

bir örnek olduğunu da gösterdi. Daima zikretmekten bahsediyordu ve kendisi de daima zikrediyordu. Onun varlığı benim için en büyük teşvikdi. Daha fazla gayret göstermeme, ve daha iyiyi başarmama yardımcı oldu. O, vaaz ettiği herşey için gösterilecek mükemmel bir örnekti.

Mukunda: Prabhupād'ın başarısını nasıl yorumluyorsun?

George: Prabhupād'ın başarısının çok önemli ve çok büyük olduğunu düşünüyorum. William Shakespeare gibi bir yazarla kıyaslandığı zaman bile Prabhupād'ın üretmiş olduğu literatür miktarı inanılır gibi değil. İnsanın aklı ⁹almıyor. Bazen sadece birkaç saatlik bir uykuyla günlerce çalıştığı olurdu. Yetmişdokuz yaşında olmasına rağmen genç ve atletik bir insan bile onun temposuna ayak uyduramazdı.

Śrila Prabhupād dünya üzerinde muazzam bir etki bıraktı. Bunu ölçmek bile mümkün değil. Bir gün kendi kendime "Tanrım bu müthiş bir insan!" diye düşünmüştüm. Bütün gece oturup Sanskritten İngilizceye çeviri yapıyor, sonra herkesin anlayabilmesi için onları fihristliyor, ve size hiçbir zaman tepeden bakmıyor. O, her zaman çocuksu bir basitliğe sahipti, ve en şaşırtıcı olan şey de, bütün bu çevirileri birkaç yıl gibi çok kısa bir süre içinde yapabilmiş olmasıydı. Ve elinde Kriřna şuurundan başka birşey olmamasına rağmen binlerce müridi etrafında topladı, ve kendisi ayrıldıktan* sonra bile büyümeye devam eden çok güçlü bir uluslararası hareket başlattı. Ve bu hareket onun verdiği bilgilerin ışığında büyümeye devam edecek. İnsanlar, ruhsal bakımdan uyandıkça Prabhupād'ın öğretilerinin ve onun verdiklerinin derinliğini idrak edeceklerdir.

Mukunda: Prabhupād'ın kitaplarının Harvard, Yale, Princeton, Oxford, Cambridge, ve Sorbon gibi dünyanın en büyük üniversite ve kolejlerinde bulunduğunu biliyormuydun?

George: Bulunmaları gerekir. Prabhupād'da farkettiğim birşey de, sizinle İngilizce konuşurken aniden Sanskrit birşeyler söyleyip ardından hemen İngilizce'ye çevirmesiydi. Bütün o orjinal Sanskrit metinleri su gibi bildiği buradan belli oluyordu. Sanskrit edebiyatın dünyaya doğru olarak tanıtılmasında çok büyük katkısı olmuştur, çünkü o, orjinal metinleri saptırmadan Tanrının Yüce Zatı Krişna'yı merkezi ilgi alanı yapmıştır.

⁹* Kutsal Lütuf A.C. Baktivedanta Svāmi Prabhupāda 14 Kasım 1977'de maddi dünyadan ayrılmıştır.

Bagavad-gītā birçok yazar ve aydın tarafından bilinir, fakat sadece entellektüel seviyede bilinir. Hatta onlar “Krişna dedi ki” diye yazdıkları zaman bunu, gerekli olan *bakti*yle, veya aşkla yazmazlar. İşin püf noktası burada zaten, Rab Krişna aynı zamanda bir şahıstır, ve kitap, eğer *bakti*, veya aşkla yazılmışsa Krişna o kitapta tezahür eder. Eğer Tanrıyı sevmezseniz Onun hakkında hiçbir şeyi anlayamazsınız. Bu sözüm ona büyük Vedik alimleri Krişna’yı sevmedikleri için Onu anlayamazlar ve insanlığa tanıtamazlar. Fakat Prabhupād onlar gibi değildi.

Mukunda: Beşyüz yıl önce gelen Rab Çeytanya’dan sonra onbin yıl süreyle bir Altın Çağ yaşanacağı, Tanrının kutsal isimlerinin zikredilmesinin modern çağın getirdiği bütün yozlaşmayı ortadan kaldıracağı, ve bütün gezegene gerçek bir ruhsal barışın hakim olacağına dair Vedik literatürlerinde belirtilmiş bir kehanet var.

George: Prabhupād’ın bu dünyayı mutlak bakımdan etkilediği kesin. Onun bize verdiği şey en yüksek literatür, ve en yüksek bilgiydi. Dünyada bundan daha yüksek bir bilgi mevcut değil.

Mukunda: Otobiyografinde “Ne kadar iyi olursanız olun, yine de maddi dünyadan kurtulabilmeniz için lütüfa ihtiyacınız vardır. Bir yogi, bir rahip, veya bir rahibe olabilirsiniz, fakat Tanrının lütfu olmaksızın başaramazsınız” diye yazıyorsun. Ve “Living in The Material World” şarkısının sonunda “Bu yerden Rab Śrī Krişna’nın lütfuyla kurtulup maddi dünyada selamete ulaşmalıyım” diyorsun. Eğer tamamen Tanrının lütfuna kalmışsak “Kendilerine yardım edenlere Tanrı da yardım eder” sözü ne anlama geliyor?

George: Bu esnek birşey sanırım. Bir bakıma, Onun lütfu olmaksızın buradan hiç kurtulamıyacağım, fakat yine de Onun lütfu benim kendi içimde tezahür ettireceğim arzu miktarına göre değişebilir anlamına geliyor. Tanrıdan bekleyeceğim lütuf miktarı benim toplayacağım, veya kazanacağım lütuf miktarına eşit olmalıdır. Yani bu dünyada yapmış olduğum şeylerle bu dünyadan kurtulabilirim. Tıpkı Prabhupād için yazdığım şarkı gibi:

The Lord loves the one that loves the Lord
And the law says if you don’t give,
then you don’t get loving
Now the Lord helps those that help themselves

And the law says whatever you do

¹⁰It comes right back on you

‐The Lord Loves the One that Loves the Lord”
Living in the Material World albümünden

(Tanrıyı seveni Tanrı da sever
Ve kanun der ki, eğer vermesini bilmezsen sevgi bulamazsın
Kendilerine yardım edenlere Tanrı da yardım eder
Ve kanun der ki, her ne yaparsan sana geri döner

‐Tanrıyı seveni Tanrı da sever”
Living in the Material World albümünden)

Yeni albümüm Somewhere in England’da yer alan “That Which I Have Lost” isimli şarkıyı dinledinmi? O şarkı sırf *Bagavad-gıta*’dan alınmış gibidir. O şarkıda karanlık güçlerle, sınırlamalarla, sahtecilikle, ve ahlaksızlıkla savaşmaktan bahsediyorum.

Tanrı bir Şahıstır

Mukunda: Evet, çok beğendim. İnsanlar eğer *Bagavad-gıta*’nın mesajını anlarsa gerçek mutluluğa ulaşabilirler.

Ruhsal yaşama yeni adım atan birçok kişi Tanrıya gayrişahsi olarak ibadet eder. Krişna, veya Tanrının şahsi suretine ibadet etmek ile enerji, veya nur olan Onun gayrişahsi doğasına ibadet etmek arasında ne gibi farklar vardır?

George: Bu tıpkı bir bilgisayarla ilişi kurmakla bir şahisle ilişi kurmak arasındaki fark gibidir. Evvelce söylediğim gibi, “Eğer Tanrı varsa, Onu görmek isterim” sadece enerjisini, veya nurunu değil.

Mukunda: İnsan yaşamının kazancının ne olduğunu düşünüyorsun?

George: Her birey kendi *karmasını* yakmalı ve *māyā**’nın (yanılının), yenedendoğumun zincirlerinden kurtulmalıdır. İnsanlığa verilebilecek en iyi şey Tanrı şuurudur. İnsanlığa ancak bu yoldan bir şey verilebilir. Fakat herşeyden önce kendi manevi gelişmenizin üzerine düşmelisiniz; bir bakıma,

benliksiz olmak için biraz bencil olmak gerekiyor.

Mukunda: Ruhsal yöntem kullanmaksızın yaşamsal sorunları çözmeye çalışanlar hakkında ne dersin?

George: Yaşam düğümlerle dolu bir ip gibidir. Bu düğümler bütün geçen yaşamlarınızdan beraberinizde taşıdığınız *karmadır*, ve insan yaşamının hedefi bütün bu düğümleri çözmektir. Bunu da ancak zikrederek ve Tanrı şuuruyla meditasyon yaparak başarabilirsiniz. Aksi takdirde, her düğümü çözmeye çalıştığınızda beş on düğüm daha atarsınız. *Karma* böyle çalışır. Şu andaki durumumuz geçen yaşamlarımızda yapmış olduğumuz hareketlerin sonuçlarına göre belirlenmiştir, ve geleceğimizi de şu anda yapmakta olduğumuz faaliyetler belirleyecektir. “Ne ekersen onu biçersin” vecizesini iyi anlamamız gerekir, çünkü o zaman içine düştüğümüz durumdan dolayı hiç kimseyi suçlamamayı öğreniriz. Herkes kendi çabalarıyla ya batar, ya da çıkar. Sizi bağlayan, veya kurtaran sizin kendi hareketlerinizdir.

Mukunda: Bütün Vedik literatürlerinin zirvedeki mücevheri olan *Śrīmad-Bāgavatam*’da, ruhsal dünyada Tanrıyla beraber yaşayan o saf ruhların Onunla kurdukları çeşitli rasalar, veya ilişkiler betimlenir. Sen, Krişna’yla böyle özel bir ilişki içinde olmayı hiç düşündün mü?

George: Hindistan’da en yaygın Krişna betimlemelerin başında gelen, Krişna’yı bebek olarak görme fikrini seviyorum. Ve sığırtmacı çocuk Govinda olarak da seviyorum. Onu bebek, arkadaş, veya guru tiplerinde görmeyi seviyorum.

“My Sweet Lord”

Mukunda: Senin “My Sweet Lord” şarkın sayesinde kaç kişinin Krişna şuuruna katıldığını hesaplamak mümkün değildir sanırım. Fakat bu şarkıyı yapmadan önce kişisel bir iç hesaplaşma yaşadın. Kitabında, “Kamuoyuna yönelik bir şarkı olduğu için ‘My Sweet Lord’u yapıp yapmamayı çok düşündüm. Birçok kişi şarkılarda Tanrı, veya Rab ismini duymaktan hoşlanmaz. Kelleme baltanın altına koyuyor gibi hissediyordum, fakat aynı zamanda, ‘Bunu hiçkimse söylemiyor neden kendime karşı dürüst olmayayım?’ dedim. Ve gerçekten inandığım birşeyi söyleyebilmenin önemini kavradım.

“Halleluya ve Hare Krişna’nın hemen hemen aynı şeyler olduğunu

söylemek istedim. İnsanlar ne olduğunu anlamaya fırsat bulamadan *mahā-mantrayı* zikretsinler diye koroyu Halleluya’dan Hare Krişna’ya dönüşür şekilde yazdım. Hare Krişna’yı uzun bir zamandan beri zikrediyorum, ve bu şarkıyı, batı pop müziğinin kalıpları içerisinde kutsal isimlerin ardarda tekrarlandığı bir *mantra* zikiri olarak görüyorum. Bu konuda kendimi suçlu görmüyorum; çünkü bu şarkı bir çok eroınmanın hayatını kurtarmıştır.” diyorsun.

Bu şarkıda Hare Krişna’yı kullanma ihtiyacını neden hissettin? Halleluya tek başına yeterli olmazmıydı?

George: Herşeyden önce, “Halleluya” Hristiyanların coşkulu bir ifadesidir, fakat “Hare Krişna”nın da mistik bir yönü var. Bu, Tanrıyı sadece yüceltmekten daha fazla birşeydir; çünkü Tarının hizmetçisi olmayı talep eden bir sözcüktür. Ve mantra’nın bir araya getiriliş şekli, ve o hecelerin ihtiva ettiğ mistik ruhsal enerji, Hristiyanlığın son zamanlarda Tanrıyı temsil ediş şekli’nden daha çok Tanrıya yakındır. Bununla beraber, Hz. İsa bence mutlak bir yogi’dır, ve günümüzdeki birçok Hristiyan rahip onu temsil edememektedir. Bütün rahiplerin İsa’yı temsil etmesi gerekir, fakat onlar bunu başaramıyorlar, ve onun gönlünü fena halde incitiyorlar, bu ise büyük bir kusurdur.

Bir “pop şarkısı” havasında olduğu için, “My Sweet Lord”u yaparken insanlara biraz sinsice bir yoldan *mantrayı* zikrettirmeyi düşünmüştüm. İşin püf noktası, insanları “Halleluya” ile coşkulu bir havaya sokmak, ve sıra “Hare Krişna”ya gelene kadar onlara “Halleluya’yı söyletmeye başlatıp ritme kendilerini kaptırmalarını sağlamaktı. Ve koro aniden “Hare Krişna”ya döndüğünde onlar da ne ¹⁰olduğunun farkına varmadan söylemeye devam edecekler, ve sonra farkına varınca “Hey, ben de Hare Krişna’yı sevmemem gerektiğini düşünürdüm” diyeceklerdi.

Bunca yıldan sonra hâla bana mektup yazıp o sözlerin ne olduğunu soranlar oluyor. Aradan onca yıl geçmiş olmasına karşın hâla o sözlerin ne anlama geldiğini anlamaya çalışıyorlar. Bu, aslında küçük bir şaşırtmacaydı. Ve bu bir kusur değildi. Gariptir, ama hiçbir Hristiyandan, “Şarkıyı bir yere kadar beğendim, ama bu Hare Krişna’yı ne diye araya soktun?” diyen

¹⁰* Saf ruhu, kendisini maddi bir vücut olarak düşünmeye zorlayan yanıltıcı enerji.

¹¹hiçbir tepki gelmedi.

Halleluya özgün bakımdan mantrik bir sözcük olmuş olabilir, fakat tam olarak ne anlama geldiğini bilmiyorum. Christ'in Yunanca ismi Kristos'tur, ve Krişna ile Kristos'un aslında aynı isim olduğunu inkar edemeyiz.

Mukunda: *Bagavad-gita*'da temsil edildiği şekliyle Krişna ile Hristiyanların Tanrı görüşü arasındaki fark nedir?

George: Bu eve ilk geldiğimde, burada rahibeler oturuyordu. Gelirken tesadüfen yanımda bir Vişnu [Krişna'nın dört kollu sureti] posterini getirmiştim. Poster Vişnu'nun belden yukarısını, yani kafasını, omuzlarını, ve çeşitli semboller tutan dört kolunu gösteriyordu, ve üzerinde büyükçe bir *om** yazısı vardı. Ve vücudundan hoş bir aura neşroluyordu. Posterini söminenin üzerinde bırakıp bahçeye çıkmıştım. Eve geri döndüğüm zaman rahibeleri postere bakarken gördüm, ve bunun bir pagan tanrısı olduğunu zannetmiş olacaklar ki, heyecan içinde bana "Kimdir bu? Nedir bu? diye sormaya başladılar. Ben de "Eğer Tanrı sınırsızsa herhangi bir suret içinde, istediği şekilde belirebilir. İşte o çeşitli belirsizliklerinden biri de budur ve ismi Vişnu'dur" dedim. Bu, onları biraz korkutmuştu, fakat önemli olan nokta, Tanrının sınırlanamayacağı gerçeğidir. O bir Krişna posterini olmuş olsaydı bile O, Krişna resmiyle de sınırlanmaz. O, bebek suretinde de olabilir, Govinda olarak da belirebilir, ve daha birçok iyi bilinen suretiyle de tezahür edebilir. Krişna'yı, benim görmekten hoşlandığım haliyle, yani küçük bir çocuk olarak da görebilirsiniz. Onunla olan ilişkimiz son derece neşeli bir ilişkidir. Fakat, Hristiyanlığın temsil ettiği Tanrı ilişkisi hiçkimsenin gülümsemediği, son derece ciddi, ve hiçkimsenin Tanrıyı görmeyi ummadığı hastalıklı bir ilişkidir. Eğer Tanrı varsa Onu görmeliyiz, kiliselerin çoğunda, "Hayır, Onu göremezsin. O çok yukarılarda bir yerde. Sadece sana anlattıklarımıza inan ve çeneni kapat" şeklindeki düşünceye inanmıyorum. Prabhupād'ın kitaplarında verilen bilgiler, yani Vedik bilgiler dünya üzerinde mevcut olan en eski kutsal yazıtlardır. O yazıtlarda anlatıldığına göre, insan arınabilir, ve kutsal bir görüşe sahip olarak Tanrıyı görebilir. Zikrederek arınabilir ve Onu görebilirsiniz. Ve bu bilgilerin yazılı

¹¹¹¹* Krişna'yı temsil eden bu aşkın hece, çağlar boyunca manevi mükemmelliğe ulaşmak isteyen bir çok kişi tarafından zikredilmiştir.

olduğu lisan, dünya üzerinde kayda geçen ilk lisandır. *Deva-nāgarī* [Sanskrit alfabesi] aslında “tanrıların lisanı” anlamına gelir.

Mukunda: Hangi dinden olursa olsun, ruhsal yaşamda samimiyetle ilerlemek isteyen herkes zikirin değeriğini görebilir. Tabii ki, kişi eğer gerçekten Tanrı şuuruna sahip olmak istiyor, ve samimiyetle zikrediyorsa.

George: Bu doğru. Bu bir açıklık meselesi. Açık olan herkes bunu yapabilir. Sadece açık olmalı, ve önyargılı olmamalısınız. En azından bir denemelisiniz. Birşey kaybetmezsiniz. Fakat, “entellektüeller” daima “bilmeye” ihtiyaç duyduklarından hiçbir zaman sorunlardan kurtulamıyacaklardır. Onlar, ruhsal bakımdan iflas etmiş kişilerin başında gelirler, çünkü belli kalıplar içinde düşündükleri için zihinlerini serbest bırakamazlar; zihini “aşmak” sözcüğünün anlamını kavrayamazlar. Fakat sıradan bir insan “Tamam, bir deneyip işe yarayıp yaramadığını göreyim” der. Aslında bu zikir insanı daha iyi bir Hristiyan, veya Müslüman haline de getirebilir.

Karma ve Yenidendoğum

Mukunda: *I, Me, Mine*’da karma ve yenidendoğumdan da bahsediyorsun ve bu döngüden kurtulmanın tek yolunun, eşsiz bir ruhsal yönleme adapte olmak ve o yolda samimiyetle yürümek olduğunu belirtiyorsun. Kitabının bir yerinde, “Herkes ölmekten korkuyor, fakat ölümün sebebi doğumdur, eğer ölmek istemiyorsanız doğmayın!” diyorsun. Beatles’ın diğer üyeleri yenidendoğuma inanıyorlarmıydı?

George: John’un inandığına eminim. Ve Paul ile Ringo’yu da küçümsemek istemem. Bunun doğru olacağını ümit ediyorlarsa şaşırmam, ne demek istediğimi anlıyorsun herhalde. Bildiğim birşey varsa, o da Ringo’nun davulcu kılığına girmiş bir yogi olduğudur!

Mukunda: Paul, son kitaplarımız Geriye Dönüş’ü ve Yenidendoğum Bilimi’ni aldı. Sence John’un ruhu şu anda nerededir?

George: İyi bir yerde olduğunu ümit ediyorum. John, her ruhun saf hale ulaşınca kadar yeniden doğmaya devam edeceğini, ve her ruhun geçmiş yaşamlarında ve şimdiki yaşamında yapmış olduğu hareketlerine almış olduğu tepkilere göre kendi seviyesini bulacağını biliyordu.

Mukunda: Bob Dylan da bir zamanlar epeyce zikretmişti. Los Angeles

tapınağına gelirdi; Denver ve Chicago tapınaklarını da ziyaret etmişti. Hatta bir defasında iki adanmış kulla beraber Amerika'yı baştan başa otomobile katetmiş ve o yolculuktan sonra Krişna hakkında birkaç şarkı yazmıştı. Beraberce epeyce zikretmişler diye duydum.

George: Bu doğru. Onlarla beraber olmaktan ve zikretmekten çok zevk aldığını söylemişti. Stevie Wonder da bir plağında zikire yer vermişti, ve çok güzel bir şarkıydı, sanırım şarkının ismi "Pastimes Paradise"dı.

Mukunda: Rab Krişna'nın belirlediği yer olan Hindistan'da Vındāvan'a gittin ve orada binlerce kişinin Hare Krişna'yı zikretmekte olduğunu gördün. Bütün o insanların sürekli olarak Krişna ile yaşadığını görmek zikire olan inancını güçlendirdimi?

George: Evet, insana güç veriyor, ve kesinlikle faydalı oluyor. Herkesin Hare Krişna'yı zikrettiği bir kentte olmak şahane birşey. Ve bir beyazın da zikrettiğini görünce çok şaşırdıklarını farkettim. Vındāvan, Hindistanın en kutsal kentlerinden biri. Herkes her yerde Hare Krişna'yı zikrediyor. Orada bulunmak hayatımın en güzel deneyimlerinden biriydi.

Mukunda: Kitabında, "Dünyayı ve halklarını kontrol ettiklerini düşünen kişiler başta olmak üzere, dünyanın çoğu gaflet içerisinde. Başkanlar, politikacılar, askerler, vs. kendi ülkelerini kendi mülkleriymiş gibi gören tanrılar gibi hareket ederek diğer ülkelere karşı düşmanca tavırlar içine girmekte ve kendi yanlış felsefelerinin propogandasını yapmaktalar. Gezegen üzerindeki bir numaralı sorun da budur" diyorsun.

George: Bu doğru. Tanrı şuuruyla çalışmadıkça ve herşeyi kontrol edenin O olduğuna inanmadıkça ne yaparsanız yapın sadece karma yaratırsınız, böylece ne kendinize faydanız olur, ne de başkasına. Dünyanın bugünkü halini görmek bana üzüntüden öte bir duygu veriyor. Dünya bugün berbat bir durumda, ve gittikçe kötüleşiyor. Daha çok betonlaşma, daha çok kirlenme, daha çok radyasyon. Doğal yaşam, temiz hava kalmadı. Ormanları kesiyorlar. Okyanusları kirletiyorlar. Gezegenin geleceği hakkında birbakıma ümitsizim. Bu kodamanlar yaptıkları herşeyin bir tepkiyle karşılaştığının farkında değiller. Herşeyin bir bedeli vardır, ve bunun adı *karmadır*.

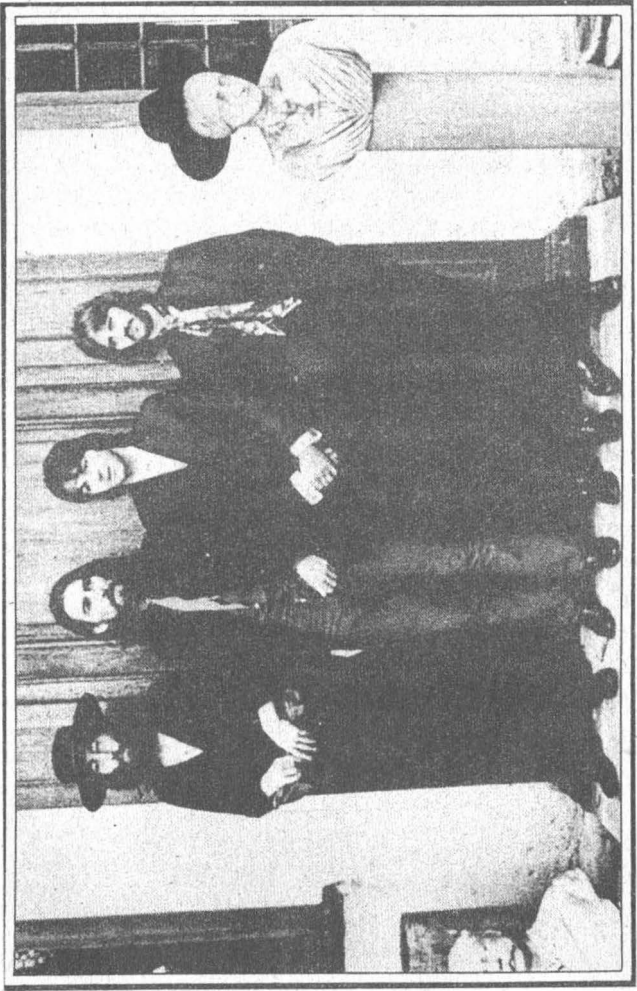
Mukunda: Hiçbir ümit yokmu sençe?

George: Tabii ki var. Herkes birer birer *māyādan* kaçmalıdır. Herkes *karmasını* yakarak yenisidendoğumdan kurtulmalıdır. İngiltere, veya

Amerika, veya Rusya, veya Batı, veya herne ise, eğer onlardan üstün olursam onları yenerim, ve böylece sorunları halledip mutlu bir şekilde yaşarım diye düşünmekten vazgeçmelidir. Bu düşünce insanlığa hiçbir fayda sağlamaz. İnsanlığa verilebilecek en iyi şey Tanrı şuurudur. Önce kendi kutsallığınızı tezahür ettirin. Hakikati bulursunuz. Hakikat herbirimizin içinde. Kim olduğunuzu anlayın. Eğer insanlar neyin gerçek olduğuna uyansalardı, dünyada hiçbir dert kalmazdı. Sanırım bu noktaya ulaşmak için, işe zikretmekten başlamak yapılacak en doğru şeydir.

Mukunda: Çok teşekkürler George.

George: Teşekkürler. Hare Krişna!

Beatles grubu, John Lennon'ın evi "Tapınağın" önünde.

Özgürlük Zikiri

Śrila Prabhupād ile John Lennon, Yoko Ono, ve George Harrison arasında Hare Krişna mantrası hakkında geçen konuşma.

Montreal Star, Haziran, 1969

Röportör: Gücünüzü nereden alıyorsunuz?

John Lennon: Hare Krişna'dan

Yoko: Gücümüzü Ondan alıyoruz ve bunu inkar etmiyoruz.

Hare Krişna hareketinin kurucu-âçāryası (ruhani mürşîdi) A.C. Baktivedanta Svami Prabhupād, John Lennon'a ait otuzbeş dönümlük bir arazi üzerinde İngiliz tarzında yapılmış birkaç binadan oluşan eve 1969'un Eylülünde misafir olarak geldi. Dünyanın kendisini sonradan Śrila Prabhupād olarak tanıyacağı bu Svami, John ile Yoko'nun yaşadığı esas evden yüz metre uzakta bulunan, kompleksin kuzey köşesindeki ince uzun bir binada haftanın üç dört günü halka açık dersler veriyordu.

Bu bina daha önceleri müzik çalışmaları için kullanılmıştı, fakat şimdi Śrila Prabhupād ile birlikte kalan birkaç mürit, Śrila Prabhupād için küçük bir murti sunağı ve bir podyum yapmışlardı. O zamana kadar hiçbir ismi olmayan bu bina, Śrila Prabhupād'nın gelişinden sonra herkes tarafından "Tapınak" diye anılmaya başlanmıştı.

Günümüzde bu bina hâla "Tapınak" ismiyle anılmaktadır, ve son zamanlarda eklenen ve batı duvarını kaplıyan kırmızı ve altın 'yıldız işlemeli devasa bir orgun haricinde değişmeden kalan bu bina şimdi Ringo Starr'a ait olan bir kayıt stüdyosu kompleksiyle çevrilidir.

Śrila Prabhupād'la ilk defa karşılaşmak üzere John, Yoko, ve George Harrison 14 Eylülde Tapınakta bulunan adanmışlar tarafından hazırlanan vejeteryan Hint yemeğini yedikten sonra onu odasında ziyaret etmişlerdi.

²Hangi Mantrayı Zikretmeli

Yoko Ono: Eğer Hare Krişna bu kadar güçlü, kudretli bir *mantra* ise başka birşey zikretmeye gerek var mı? Örneğin, siz bazı şarkılardan ve çeşitli *mantralar*'dan bahsettiniz. Bir başka şarkı veya mantra zikretmek gerekirmi? **Śrīla Prabhupāḍ:** Başka *mantralar* da var, fakat Hare Krişna *mantrası* özellikle bu çağ için tavsiye edilmiştir. Fakat zikredilen başka *mantralar* da var tabii ki. Evvelce bahsetmiş olduğum gibi, bilgiler müzikal enstrümanlarla bir yandan çalıp diğer yandan zikrederler. Örneğin, Narada Muni* daima çeşitli *mantralar* zikreder ve *vinā* adındaki telli enstrümanını çalar. Bu bakımdan, müzik aletleriyle zikretmek yeni birşey değildir. Hatta bu, hatırlanamıyacak kadar uzun bir zamandan beri süregelmektedir. Fakat, Hare Krişna *mantrası*'nın zikredilmesi özellikle bu çağ için tavsiye edilmiştir. *Brahmāṇḍa Purāṇa*, *Kalisantarāṇa Upaniṣad*, *Agni Purāṇa* gibi Vedik literatürlerinde bu konu açıkça belirtilmiştir. Ve Vedik literatürlerinde belirtilen bu bilgilerden ayrı olarak, Rab Krişna'nın Kendisi, Rab Çeytanya suretinde gelerek herkesin Hare Krişna *mantrası*'nı zikretmesini vaaz etmiş, ve birçok kişi Onu izleyerek selamete ulaşmıştır. Bir bilim adamı birşey keşfettiği zaman o keşif halkın malı olur ve insanlar da bundan faydalanırlar. Aynı şekilde, eğer bu *mantra* böyle bir kudrete sahipse herkes bundan yararlanmalıdır. Böyle bir *mantra* neden halktan gizli kalsın? Eğer bu *mantra* değerliyse herkes için aynı ölçüde değerlidir. Neden tek bir şahıs için olsun?

John Lennon: Eğer bütün *mantralar* Tanrının isimleriye, ister açık isterse kapalı olsunlar hepsi de Tanrının ismidir. Hangisini zikrederseniz zikredin veya şarkı olarak söyleyin pek bir fark yok gibi görünüyor, öyle değil mi?

Śrīla Prabhupāḍ: Fark vardır. Örneğin, eczanede çeşitli hastalıkları tedavi etmek için kullanılan çeşitli ilaçlar satılır. Fakat yine de, belli bir ilacı alabilmeniz için doktordan reçete getirmeniz gerekir. Aksi takdirde, eczacı size her istediğiniz ilacı vermez. Eczaneye gidip, "Ben hastayım. Lütfen bana herhangi bir ilaç verin" dedığınız zaman eczacı size, "Reçeteniz nerede?" diye soracaktır.

²²* *Evreni dolaşarak Tanrı aşkını vaaz eden özgür bir ermiş.*

³Kali Çağının Reçetesi

Aynı şekilde, Hare Krişna *mantrası* da *sāstralarda*, veya kutsal yazıtlarda bu Kali çağı için yazılmış bir reçete gibidir. Ve Tanrının enkamasyonu olan büyük öğretmen Rab Çeytanya Mahāprabhu tarafından da tavsiye edilmiştir. Bu bakımdan, büyük otoriteler tarafından yazılan bu reçeteyi uygulamak bizim ilkemizdir. *Mahācano yena gataḥ sa panthāḥ*. Büyük otoriteleri izlemeliyiz. Bizim işimiz budur. *Mahābhārata*'da şöyle denir: "Kuru tartışmalar sonuçsuz kalır. Görüşü diğer insanlarınkinden farklı olmayan büyük bir şahıs büyük bir bilge olarak görülmez. Kişi, *Vedalar*'ı öğrenerek dîni ilkelerin anlaşıldığı doğru bir yola ulaşamaz. Dîni ilkelerin sağlam hakikati, benliğini idrak etmiş, saf insanın kalbinde saklıdır. Sonuç olarak, kişi, *sāstraların* da onayladığı gibi, *mahācanlar*'ın tavsiye ettiği ruhsal gelişme yollarını izlemelidir." [*Mahābhārata*, *Vana-parva*, 313.117] Bu Vedic *mantranın* söylediğine göre, Mutlak Hakikate sadece tartışarak ulaşmak çok zordur. Tartışarak ve tahmin yürüterek bu yolda ilerlemek çok zordur, çünkü tahminlerimiz ve tartışmalarımız sınırlıdır. Ve duyularımız mükemmel değildir. İnsanın aklını karıştırabilecek birçok kutsal yazıt vardır, her filozof farklı bir düşünceye sahiptir, ve her filozof diğer bir filozofu devirmedikçe büyük bir filozof olarak tanınmaz. Her teori bir başka teorinin yerini alır, ve bu bakımdan, felsefi tahminler yürütmek Mutlak Hakikate ulaşmamıza yardımcı olamaz. Mutlak Hakikat çok gizlidir. Kişi bu kadar gizli bir şeye nasıl ulaşabilir? Bunun için, bu yolda daha önceleri başarıya ulaşmış olan büyük bilgeleri izlememiz gerekir. Bu bakımdan, bizim bu Krişna şuuru felsefemiz Rab Krişna, Rab Çeytanya, ve *gurular* zincirinden gelen diğer büyük müridleri izlemekten ibarettir. Deha sahibi otoritelere sığınarak onları izlemeliyiz, zaten *Vedalar* da bunu tavsiye eder. İnsan ancak bu yolla nihai kazanca ulaşır.

Mantra Üretemezsiniz

Evam paramparā-prāptam: Bilgi, *gurular* zinciri aracılığıyla kuşaktan kuşağa aktarılır. *Sa kāleneha mahatā yogo naṣṭaḥ parantapa* : Fakat zamanla bu

³Vedic kutsal metinler tarafından ikiyüzlülük ve münakaşa çağı olarak tanımlanan ve beşbin yıl önce başlamış olan içinde bulunduğumuz çağ.

zincir kopmuştur. Bunun üzerine, Krişna bu dünyaya gelerek bu bilgiyi müridi ve arkadaşı olan Arcun'a tekrar anlatmıştır. Bu bakımdan, *mantra gurular* zinciri aracılığıyla edinilmelidir. *Vedalar* bu konuda şöyle der: *Sampradāya-vihinā ye mantrās te niṣpalā matāḥ*. *Mantra* eğer *gurular* zinciri aracılığıyla gelmezse etkili olmaz. *Mantrās te niṣpalāḥ*. *Niṣpalāḥ*, arzu edilen neticeyi vermez anlamına gelir. Onun için, *mantra* yetkili bir kanaldan edinilmelidir, aksi takdirde etkili olmaz. *Mantra* üretilemez. *Mantra*, orjinal Mutlak Hakikatten gelmeli ve *gurular* zinciri aracılığıyla bize ulaşmış olmalıdır. Sadece bu yolla edinilmiş olan bir *mantra* insana yararlı olur.

Krişna şuuru felsemize göre, *mantra* dört çeşit *gurular* zinciri kanalıyla bize ulaşır. Biri Rab Siva aracılığıyla, biri tanrıça Lakşmi aracılığıyla, biri Rab Brahmā aracılığıyla, ve biri de dört Kumāra aracılığıyla bize ulaşır. Bunlara, dört *sampradāya* veya *gurular* zinciri adı verilir. Bu bakımdan, kişi *mantra*'sını bu dört *sampradāyanın* birinden almalıdır; *mantra* ancak o zaman etkili olabilir. *Mantra'yı* bu yoldan edinirsek etkili olur. Fakat, kişi eğer *mantra'yı* bu *sampradāya* kanallarının birinden almazsa, o *mantra* ne etkili olur, ne de meyve verir.

Yoko Ono: Eğer *mantra*'nın kendisinde bir güç varsa nereden ve kimden alındığı önemlidir?

Śrīla Prabhupād: Evet, önemlidir. Örneğin, süt besleyici bir gıdadır. Bu hakikati herkes bilir. Fakat, aynı sütün içine eğer bir yılan zehirini akıtırsa, o süt artık besleyici olmaktan çıkarak zehirleyici olur.

Yoko Ono: Ama süt maddedir.

Śrīla Prabhupād: Evet maddedir. Fakat siz ruhsal konuları maddi duyularınız aracılığıyla anlamaya çalıştıkça bizim de maddi örnekler vermemiz gerekiyor.

Yoko Ono: Ama *mantra* maddi değil. Ruhsal birşey olmalı; bu bakımdan hiçkimse tarafından yozlaştırılabileceğini sanmıyorum. Maddi olmayan birşey yozlaştırılabilir mi?

Śrīla Prabhupād: Eğer *mantra'yı* yetkili kanallardan almazsanız gerçekten ruhsal olmayabilir.

John Lennon: Bunu nasıl biliyorsunuz? Nasıl söyleyebiliyorsunuz? Yani, müritlerinizden biri, veya biz, veya herhangi birisi bir manevi öğretmene gittiğimiz zaman onun gerçekmi yoksa sahtekarmı olduğunu nasıl bileceğiz?

Śrīla Prabhupād: Öyle her önünüze gelen manevi öğretmene gitmemelisiniz.

Gerçek Guru Kimdir?

John Lennon: Evet, gerçek mürşide gitmeliyiz, fakat onu diğerlerinden nasıl ayırdedeceğiz?

Śrila Prabhupād: Sıradan bir manevi öğretmene gitmemelisiniz. Gerçek manevi öğretmen tanınmış bir *sampradāyadan* olmalıdır, yani belli bir *gurular* zinciri hattında olmalıdır.

John Lennon: Fakat bu hat üzerinde olmayan mürşidlerden biri, ya aynı şekilde kendisinin de hat üzerinde olduğunu söylerse? Ya *mantra*'nın kendisine *Vedalar*'dan geldiğini söyler ve sizin kadar otoritesi varmış gibi konuşursa? Muhtemelen doğru olabilir. Bu, akıl karıştıran bir durum, tıpkı birçok meyvenin aynı tabakta yer alması gibi birşey.

Śrila Prabhupād: *Mantra* eğer eşsiz bir *gurular* zinciri kanalıyla geliyorsa, o zaman gücü vardır.

John Lennon: Fakat Hare Krişna *mantrası* en iyisi.

Śrila Prabhupād: Evet.

Yoko Ono: Eğer Hare Krişna *mantrası* en iyisiyse, Hare Krişna'dan başka birşeyi neden zikrederim ki?

Śrila Prabhupād: Bu doğru, başka bir *mantra* aramanız gerekmez. Biz, kişinin mükemmelliğe ulaşarak özgür olması için Hare Krişna *mantrası*'nın yeterli olduğunu söylüyoruz.

George Harrison: Tıpkı çiçekler gibi değilmi? Bazıları gül sever, bazıları ise karanfili tercih eder. Bu bireysel kulun karar vereceği birşey değilmi? Birisi Hare Krişna'yı ruhsal gelişimi için iyi bulabilir, birbaşkası ise birbaşka *mantra*'yı kendisi için daha faydalı bulabilir. Bu, tıpkı çiçek seçmek gibi bir tat meselesi değilmi? Hepsisi de çiçek, fakat bazıları birini diğerine tercih eder.

Śrila Prabhupād: Fakat aralarında yine bir fark var. Hoş kokulu bir gül kokusuz bir çiçekten daha iyi olarak görülür.

Yoko Ono: O durumda ben. . .

Śrila Prabhupād: Bu çiçek örneğini anlamaya çalışalım.

Yoko Ono: Olur

Śrila Prabhupād: Siz bir çiçeği cazip bulurken, ben başka bir çiçeği cazip bulabilirim. Fakat çiçekler arasında ayırım yapılabilir. Birçok kokusuz çiçek vardır ve birçok da kokulu çiçek vardır.

Yoko Ono: Kokulu olan daha mı iyidir?

Śrīla Prabhupād: Evet. Bu bakımdan, sizin bir çiçeği cazip bulmanız hangi çiçeğin daha iyi olduğu sorusuna bir çözüm getirmez. Aynı şekilde, kişinin şahsen cazip bulduğu bir manevi yol da o yolun en iyi yol olduğu anlamına gelmez. *Bagavad-gītā*'da [4.11] Rab Krişna şöyle der: "Ey Pṛtha'nın oğlu, herkesi Bana teslim oluşuna göre ödüllendiririm. Herkes kendi özelliğine göre Benim yolumu izler." Krişna Yüce Mutlaktır. Eğer bir kul Onunla belli tipte bir ilişki kurmak ve bunun tadını çıkartmak isterse, Krişna Kendisini o kişinin istediği şekilde sergiler. Bu, tıpkı çiçek örneğinde olduğu gibidir. Siz sarı bir çiçek istersiniz, ve o çiçeğin hiç kokusu olmayabilir. O çiçek oradadır, ve sizin içindir, hepsi bu. Fakat, birisi eğer gül isterse, Krişna ona gül verir. Her ikinizde istediğiniz çiçeği elde edersiniz, fakat ikisi arasında kıyaslama yaptığınız zaman gülün daha iyi olduğu ortaya çıkar.

Yoko Ono: Verdiğiniz örneği anladım. Örneğin, Hare Krişna'nın en güçlü sözcük olduğunu söylediniz. Eğer bu doğruysa neden başka bir sözcük bulmaya çalışalım? Yani bu gereklimi? Ve neden bizim şarkı yazarları olduğumuzu ve Hare Krişna'dan başka şarkılar yazabileceğimizi söylüyorsunuz?

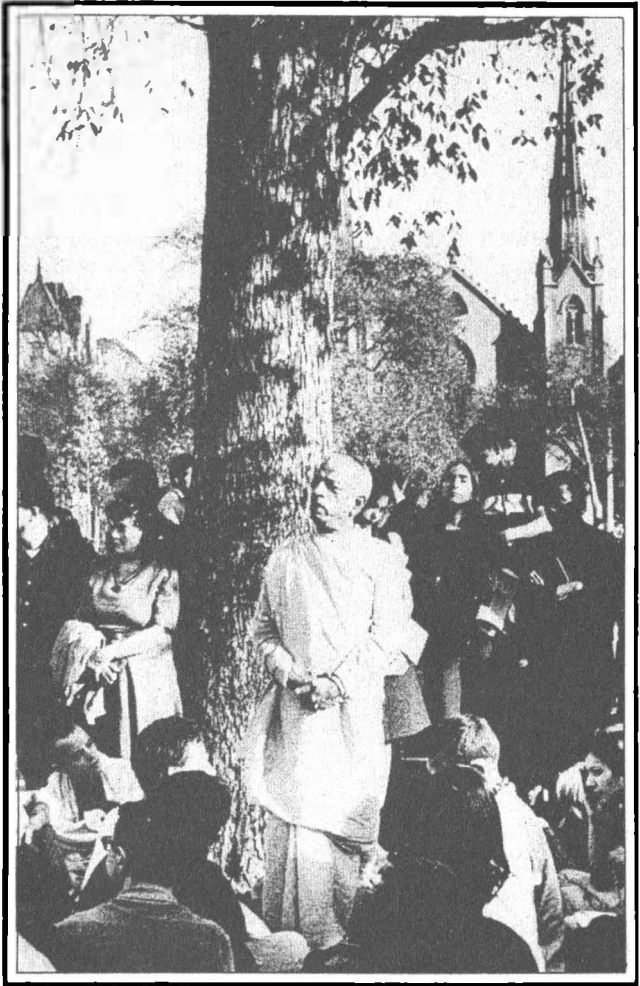
Śrīla Prabhupād: Hare Krişna *mantrası*'nı zikretmek kalplerimizi temizlememiz için tavsiye edilen bir yöntemdir. Bu bakımdan, düzenli olarak Hare Krişna'yı zikreden birisinin başka birşey yapması gerekmez. O kişi zaten doğru konumdadır. Ve aslında kitap okuması bile gerekmez.

Yoko Ono: Evet, aynı fikirdeyim. Öyleyse neden şarkı yazmanın, konuşmanın bir zararı olmaz diyorsunuz? Bu zaman kaybından başka birşey olmaz mı?

Śrīla Prabhupād: Hayır, zaman kaybı değildir. Örneğin, Śrī Çeytanya Mahāprabhu zamanının çoğunu sadece zikretmekle geçirirdi. O bir *sannyāsi* idi, yani feragat tarikatına mensuptu. Bu bakımdan, bazı büyük *sannyāsiler*, "Sen bir *sannyāsi* olmana rağmen *Vedānta-sūtra*'yı okumuyorsun. Sadece zikredip dansediyorsun" diyerek Onu eleştiriyorlardı. Bu yolla, Onun sürekli olarak Hare Krişna'yı zikretmesini eleştiriyorlardı. Fakat Çeytanya Mahāprabhu kendisini eleştirenlere karşı sessiz kalmadı ve *Vedik* yazıtlara dayanarak Hare Krişna zikirini kabul ettirdi ve yaydı.

Özgürlük Zikiri

Hare Krişna'nın zikredilmesi özgürlüğe ulaşmak için yeterlidir; bundan hiç şüpheniz olmasın. Fakat eğer birisi Hare Krişna *mantrası*'nı felsefe yoluyla, veya *Vedānta* öğrenimi yoluyla anlamak isterse, ortada bilgi kıtlığı yoktur. Bu konuda yazılmış birçok kitabımız vardır. Fakat, bu, Hare Krişna *mantrası* yetersiz olduğu için kitap okunmasını tavsiye ediyoruz anlamına gelmez. Hare Krişna *mantrası* yeterlidir. Fakat, Çeytanya Mahāprabhu zikrederken, bazen Prakāśānanda Sarasvatī ve Śārvabhauma Baṭṭācārya gibi bilgelerin muhalefetine karşı koyması gerekti. Çünkü böylece, onlarla *Vedānta* üzerinde tartışarak, onlara felsefesini anlatabilme fırsatı doğuyordu. Bu konuda dilsiz olmamalıyız. Eğer birisi çıkıp *Vedānta* felsefesi üzerinde bizimle tartışmaya kalkarsa buna hazırlıklı olmalıyız. Biz vaaz verirken çeşitli insanların çeşitli sorularıyla karşılaşırız. Onlara cevap verebilecek durumda olmamız gerekir. Aksi takdirde, Hare Krişna *mantrası* tek başına yeterlidir. Bu *mantrayı* zikretmek için eğitim görmüş olmak filan gerekmez. Sadece Hare Krişna'yı zikrederek en yüksek mükemmelliğe ulaşabilirsiniz.

Serila Prabhupad, 1966 yazında New York'un Tompkins SquareParkında. The East Village Other gazetesi, bu fotoğrafla ondan,“Dünyanın en zorlu cemaatını Tanrıya giden yolu bildiğine kna Etti” diye bahsetmişti.

Hare Krişna Mantrası'nın şrıla Prabhupād Tarafından Batıya Getirilmesi

Kutsal Lütuf A.C. Baktivedanta Svami Prabhupād altmışlı yılların kültürel kargaşası sırasında Amerika'ya ilk geldiğı zaman, Hare Krişna mantrası zikiriyle New York hippilerinin ve San Francisco'nun çiçek çocuklarının kalplerini çabucak kazandı.

Üç yıl sonra Londra'ya gitti, ve Hare Kriřna mantrası 1971 yılında Beatles gurubundan John Lennon ve George Harrison tarafından kaydedilerek hit plaklar arasına girdi. Mantra, bundan sonra milyonlarca insan tarafından duyulmaya başladı, ve 1966'da New York'da kurulan Uluslararası Kriřna şuuru Derneğı altı kıtaya birden yayıldı. Bu yaşlı svami, yabancı bir ülkede parası, desteğı, arkadaşı, ve izleyicisi olmaksızın nasıl oldu da böyle dünya çapında bir başarı kazandı? Okuyacağınız hikaye, onun en yakın müridlerinden biri olan Kutsal Lütuf Satsvarūpa dāsa Gosvami tarafından yazılan bu olağanüstü ermişin otoriteli biyografisi şrıla Prabhupāda-lilāmṛta'dan alıntılar yapılarak ve bazı kişilerin şahitliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Kalkūta'dan Boston'a kadar süren zorlu deniz yolculuğı nihayet bitmişti. Yük gemisi *Caladuta*'yla Amerika'ya gelen bu yetmiş yaşındaki kutsal Hintli adama Scindia Steamship şirketi'nin sahibi tarafından Amerika'ya serbest giriş kartı verilmişti. Kutsal Lütuf A.C. Baktivedanta Svami Prabhupād, 17 Eylül 1965 te Commonwealth Rıhtımından Amerika'ya ayak basıyordu.

Krişna-bakti, veya Krişna aşkı binlerce yıldan beri sadece Hindistan'da biliniyordu, fakat Amerikan halkının kalbinde uyumakta olan bu doğal Krişna şuurunu uyandırmak üzere şrıla Prabhupād manevi öğretmenin emriyle Amerika'ya gelmişti.

şrıla Prabhupād, Boston rıhtımına vardığı gün *Caladuta*'daki

kamarasında not defterine şunları yazıyordu:

· Maddi yaşama gömülmüş oldukları için kendilerini [Amerikalılar] çok mutlu sanıyorlar, ve bundan dolayı Vāsudeva'nın [Krişna'nın] aşkın mesajının tadını bilmiyorlar. Fakat, Senin sebepsiz insafının herşeyi mümkün kılacağını biliyorum, çünkü Sen en büyük mistiksin . . . Krişna şuurunun mesajını anlamalarını nasıl sağlayacağım? . . . Ey Tanrım, onları Senin mesajına inandırabilmek için Senden insaf diliyorum . . . Senden takdis bekliyorum . . . Ne adanmışlığım var, ne de bilgim; Krişna'nın kutsal ismine duyduğum güçlü bir îmandan başka hiçbirşeyim yok . . .

Śrīla Prabhupād'ın manevi öğretmeni olan Kutsal Lütuf Bhaktisiddhānta Sarasvatī Tākura, 1922 de ondan, Hare Krişna *mantrasi* da dahil olmak üzere, Rab Krişna'nın öğretilerini Batı ülkelerine yaymasını istemişti, ve şimdi, bir yaşam boyu süren hazırlık safhasından sonra, Śrīla Prabhupād bu göreve başlamaya hazırdı.

Sekiz dolara eşit miktardaki Hint rupisiyle Amerika'ya ayak bastıktan sonra, Birleşik Devletler'deki ilk ayını Manhattan'da yoga öğretmenliği yapan bir Hintli dostunun Butler, Pensilvanya'daki ailesiyle birlikte geçirdi; ve sonra, arkadaşlarının yardımıyla yukarı Manhattan bölgesinde küçük bir oda kiraladı.

1966 yazında, Hare Krişna *mahā-mantrasi* ve kadim Krişna şuru bilimini vaaz edebilmesi için daha uygun bir yer buldu. Prabhupād o yaz Harvey Cohen isminde bir gençle tanıştı, ve bu genç adam, yaşlı bir ressamın aşağı Manhattanın Bowery semtinde kullandığı bir tavan arası stüdyoyu ona tahsis etti.

Śrīla Prabhupād'ın Pazartesi, Çarşamba, ve Cuma günleri verdiği *Bagavad-gītā* derslerine ve Hare Krişna zikirine katılmak üzere bir grup genç buraya gelmeye başlamıştı. O sıralarda henüz bir isim almamış olmakla beraber Uluslararası Krişna Şuru Derneği böylece doğmuş oluyordu.

Müzikle, ilaçlarla, makrobiyotiklerle, barışseverlikle, ve ruhsal meditasyonla ilgilenen Śrīla Prabhupād'ın misafirlerinin çoğu o sıralarda neyi ve neden zikrettikleri konusunda fazla birşey bilmiyorlardı. Sadece, kendisini severek "Svamici" dedikleri bu adamla birlikte olmaktan hoşlanıyorlardı. Çoğu, toplumunun genel akışının dışında yaşamayı seçmiş olan bu müzisyenler, ressamlar, şairler, ve entellektüeller Hare Krişna'ya

zikrederek mistik ve eşsiz bir deneyim yaşadıklarını duyumsuyorlardı.

Hare Krişna, Hare Krişna, Krişna Krişna, Hare Hare / Hare Rāma, Hare Rāma, Rāma Rāma, Hare Hare zikirini Śrīla Prabhupād yönetiyordu. Majör ölçüsünün ilk dört notasından oluşan basit melodi aynen sürüp gidiyordu. Prabhupād, Hindistan'dan gelirken yanında getirmiş olduğu bir çift küçük zille kīrtan'ı yönetiyordu. Ve zilleri bir-iki-üç, bir-iki-üç ritminde çalıyordu. Zikire katılanlardan bazıları el çırparak, ve bazıları da kendi zilleriyle ona eşlik ediyorlardı. Bazıları ise lotus pozisyonunda oturarak yeni öğrenmiş oldukları bu asil ve aşkın ses titreşimi üzerinde meditasyon yapıyordu. Misafirler bazen beraberlerinde gitar, tambur, tamburin, flüt, ve çeşitli davullar gibi bazı enstrümanlar getiriyorlardı.

Çok geçmeden, Śrīla Prabhupād'ın izleyicileri, kutsal ismi yayması ve yaşaması için ona daha iyi bir yer buldular. Ve böylece, Śrīla Prabhupād, Aşağı Doğu yakasının hippy bölgesi olan İkinci Caddede, giriş katını tapınak olarak kullanabileceği ve üst kattaki odada kalabileceği bir evde yaşamaya başladı. Birkaç hafta içinde bu küçük giriş katı haftanın üç günü gençlerle dolmaya başlamışdı. Ziyaretçiler yer için halı, duvarlar için resimler, ve Śrīla Prabhupād'ın dersleri ve kīrtanlar için amfi getirince bu küçük oda kısa zamanda bir tapınağa dönüştü.

Prabhupād'ın *kīrtanlar*'ı son derece canlıydı ve insanlar kendilerini müziğin ritmine kolaylıkla kaptırıyorlar, ve el çırpıp dans ediyorlardı. *Kīrtanlar*'ı daima Śrīla Prabhupād yönetiyor, ve bir çeşit küçük Afrika bongosuyla ritmi gittikçe hızlandırıyor ve yarım saat sonra ritm en üst noktadayken aniden sona erdiriyordu. İkinci caddedeki bu küçük odada Śrīla Prabhupāda ile zikreden bu misafirler, New York şehrinin endişelerinin ve baskılarının var olmadığı bir başka boyuta, ruhsal bir boyuta transfer olduklarını fark ediyorlardı. Mutlak hakkındaki kavramları her ne olursa olsun, bu Hare Krişna zikirlerine katılanlardan birçoğu, çok geçmeden bu zikirin, kendilerinden daha büyük birşeyle doğrudan doğruya bağlantı kurdukları etkileyici ve şiddetli bir meditasyon şekli olduğunu farkettiler.

Śrīla Prabhupād, bir düzine civarındaki öğrencisinin günde en az onaltı tesbih zikredeceklerine dair and içtikleri 66'nın Eylülünde ilk müritlerini inisiye etti. Günde onaltı tesbih zikretmek, onaltı sözcükten oluşan mantra'yı günde 1,728 defa zikretmek anlamına geliyordu ve bu meditasyonu tamamlamak birbuçuk iki saati buluyordu.

Prabhupād'ın cemaati bir süre sonra aşağıda görülen davet broşürlerini

basmaya ve dağıtmaya başladı:

Hare Krişna, Hare Krişna, Krişna Krişna, Hare Hare / Hare Rāma,
Hare Rāma, Rāma Rāma, Hare Hare'nin aşkın ses titreşimini deneyin.

Bu zikir aklın aynasında birikmiş olan tozu temizler.

Bazı broşürler ise Amerikan gençliğine şöyle sesleniyordu:

KAFANIZ EBEDİYEN YÜKSEK KALSIN!

Hiç düşmesin

Krişna Şuurunu Uygulayın

AŞKIN SES TİTREŞİMİ

HARE KRİŞNA, HARE KRİŞNA, KRİŞNA KRİŞNA, HARE
HARE / HARE RĀMA, HARE RĀMA, RĀMA RĀMA, HARE

HARE'yi

Zikrederek Bilincinizi Genişletin

Şrīla Prabhupād, sabahları müridlerine ilk *capa*'yı (tesbihle zikretmek) çektirdikten sonra, adanmış kullar geri kalan onbeş tesbihi kendileri çekerlerdi.

Harmonium çalarak *kīrtanlar*'a eşlik eden meşhur Amerikan şairi Allen Ginsberg, tapınaktaki ve Tompkins Square Park'taki akşam zikirlerine devamlı olarak gelmeye başlamıştı. Şrīla Prabhupād'ın biyografisinde yer alan ve 1980'de kendisiyle yapılan bir söyleşide Allen Ginsberg, Prabhupād'la ilgili anılarını şöyle anlatıyordu:

Allen: Faaliyet göstermek için, Svami Baktivedanta'nın New York'un Aşağı Doğu Yakasını seçme fikrini çok beğenmiştim. . . . Onun bu zikirle ortaya çıkması beni çok şaşırtmıştı, çünkü bu, Hindistan'dan gelen bir takviye kuvvete benziyordu. O gelmeden önce ben zaten orada burada Hare Krişna'yı zikredip duruyordum, fakat tam olarak ne anlama geldiğini bilmiyordum. . . . O geldiği zaman da, yaşasın, bu adam şimdi Hare Krişna mantrasını yayacak, ve benim yapmakta olduğum zikir onaylanmış olacak diye düşünmüştüm. Ben ne yaptığımı biliyordum, fakat kendimi daha derinlemesine tatmin edecek teolojik bilgiden yoksundum, ve nihayet bu bilimi derinlemesine bilen birisi çıkmıştı. Ve

bu durum beni çok sevindirmişti. . . . Bu felsefenin teknik detaylarını ve tarihini derinlemesine bilmek isteyenleri ona gönderirim diye düşünüyordum. . . . tümenden adanmışlık gibi, şahsi ve benliksiz bir tatlılığı vardı onun. Ve beni fetheden özelliği de bu olmuştu. . . . Adanmışlıktan gelen şahsi bir büyüleyicilikti bu. . . . onunla olmaktan hep mutlu olmuşumdur. .

Hare Krişna zikiri sihirli bir şekilde yayılıyordu, ve zamanla bu zikire cezbolanların sayısı oldukça artmıştı. Mantra'ya oldukça aykırı bir yer olan New York kentinde bile, mantra sanki kendisine yeni bir yaşam yeri bulmuştu. Melodisinden mi? ritminden mi? sözlerin yarattığı titreşimden mi? adanmışların görünüşlerinden mi? yoksa Prabhupād'ın alçakgönüllülüğü ve sakinliğinden mi bilinmez, fakat hemen hemen, Hare Krişna zikiriyle her karşılaşan kişi bu zikire saygı gösteriyordu.

Beatles gurubundan John Lennon ile George Harrison'u mantra'yla tanıştıran plağın, yani Śrīla Prabhupād'ın ilk albümünün 1966'nın Aralık ayında yapılan kaydında Prabhupād, "Hare Krişna, Hare Krişna, Krişna Krişna, Hare Hare / Hare Rāma, Hare Rāma, Rāma Rāma, Hare Hare'nin zikredilmesiyle elde edilen ses titreşimi maddi bir ses titreşimi değildir, ve doğrudan doğruya ruhsal dünyadan gelmektedir" diye açıklamasını yapıyordu.

Prabhupād'ın Tomkins Square Park kirtanları, artık birer efsaneye dönüşmüş olan ruhsal olaylardı. Bazıları gözlemci olarak, bazıları ateşli taraftarlar olarak zikreden, el çırpın, danseden, ve müzikal enstrümanlar çalan her sınıftan, ve her yaşam tarzından yüzlerce insan o kirtanlara katılırdı. Bu kirtanlara düzenli olarak katılan müzisyen Irving Halpern anılarını şöyle anlatıyor:

Irving: Bütün park o ses titreşimiyle doluydu. Müzisyenler bu mantraları oldukça dikkatli dinliyorlardı. . . . Bu konuda birkaç müzisyenle konuştum, ve hepsi de, bu Svaminin kafasının içinde dünyanın öbür tarafından getirdiği yüzlerce melodi bulunduğu konusunda hemfikir. Birçok kişi sadece bu müzikal hediyeyi, veya darmanın ses titreşimine dönüşüşünü dinlemek için geliyordu. Birbirlerine "Hey, şu kutsal rahibi dinleyin" diyorlardı. İnsanlar, bir ışık fırtınası içinde levitasyonlar görmeyi, veya her ne olacağını ümit ediyorlardıysa olağüstü bir şeylerin olmasını bekliyor gibilerdi. Fakat Svami'nin aslında ne dediğini gerçekten duyumsamaya başladığınız zaman, kendinizi, ömür boyu o yola adanarak o yaşam tarzını seçmekle, veya bu felsefeyi hayatınızda daima saygı duyacağınız

bir yere koymak arasında seçim yapmak durumunda kalıyordunuz.

İnsanların kirtan'a böyle farklı şekillerde saygı duymaları çok ilgi çekiciydi. Bir kısmı bunun bir peşrev olduğunu, bir kısmı ise esas olayın bu olduğunu düşünüyordu. Bazıları sesin şiirselliğini, bazıları ise müziği beğeniyordu. Kirtanlar'dan sonra, Śrīla Prabhupād genellikle birkaç dakika Krişna şuurı hakkında kısa bir konuşma yapardı, ve günümüzde de bir geleneğe dönüşmüş olan Pazar günleri tapınakta verilen zikir ve ziyafet partisine, yani "sevgi festivaline" katılmaları için halkı davet ederdi. New York Times'ın 9 Ekim 1966 tarihli sayısı, Tompkins Square Park kirtanı'nı "SVAMİNİN CEMAATI VECD İÇİNDE DANS EDİYOR" başlığıyla şöyle veriyordu:

"Aşağı Doğu Yakası Parkında bir ağacın altında oturan ve bazen danseden Hindu svaminin elli civarındaki izleyicisi onaltı sözcükten oluşan *mantra*'yı zillerin, tamburların, davulların, ve küçük orgların eşliğinde dün tam iki saat süreyle zikretti. . . . Svami A.C. Baktivedanta, bu zikirin tekrarlanmasının bu tahribat çağında benlik idrakine ulaşmak için izlenilecek en iyi yol olduğunu söyledi.

. . . zikredenleri izleyen yüz civarındaki insandan oluşan kalabalıktan bir çok kişi kendilerini bu hipnotik müziğin ritmine kaptırarak el çırpıma ve dansetmeye koyuldu. Şair Allen Ginsberg, "bu müzik insanı kendinden geçiriyor" dedi. ". . . Hare Krişna, Hare Krişna, KrişnaKrişna, Hare Hare / Hare Rāma, Hare Rāma, Rāma Rāma, Hare Hare mantrasının verdiği zevk, Svami'nin izleyicilerin çoğunun yaşamında LSD ve diğer ilaçların yerini almış durumda."

Aynı zamanda, New York'un avant-gard gazetesi The East Village Other, Śrīla Prabhupād'ın ayakta durmuş parktaki büyük bir guruba konuşurken çekilmiş bir fotoğrafını ve haberini ön sayfada geçiyordu. Gazete "DÜNYAYI ŞİMDİ KURTARIN!!" başlığının altına mahā-mantra'yı, yani: "Hare Krişna, Hare Krişna, Krişna Krişna, Hare Hare / Hare Rāma, Hare Rāma, Rāma Rāma, Hare Hare" sözcüklerini basmıştı. Makale zikiri övüyor ve Śrīla Prabhupād'ı "dünyanın en zor ikna olan kamu oyunu-Bohemleri, acidheadleri, potheadleri, ve hippileri Tanrıyı bildiğine ikna etti" şeklinde tanıtıyordu.

Bu şarkıyı söyleyin ve cazibesine yakalanın. Dr. Leary'e olan bütün hürmetiyle ortaya çıkan bu kutsal adam asitten daha tatlı, esrardan daha ucuz ve hep yüksek kalan "Bilinç Genişlemesi" ile ön plana çıktı.

Gazete haberi, İkinci cadde 26 numaraya yapılacak bir ziyaretin Tanrının canlı ve iyi durumda "canlı, gözle görülür, ve yaklaşılabılır" olduğunun ispatı olabileceğini anlatıyordu. Aynı makalede Śrila Prabhupād'ın yeni müridlerinden biriyle yapılan bir röportaja da yer verilmişti:

Svami'nin tavsiyesi üzerine yolda yürürken bile Hare Krişna, Hare Krişna, Krişna Krişna, Hare Hare / Hare Rāma, Hare Rāma, Rāma Rāma, Hare Hare'yi tekrar tekrar zikretmeye başladım, ve aniden herşey, çocuklar, ve yaşlılar çok güzel görünmeye başladılar. . . sürüngenler bile güzel görünüyordu. . . ağaçlarla çiçeklerin nasıl görüldüğünü siz tahmin edin artık.

Bu zikirin herhangi bir sanrılandırııcıdan çok daha üstün bir niteliği bulunduğunu şöyle anlatıyordu:

Bunda kafa düşüşü yaşanmıyor. Bunu her zaman ve her yerde yapabiliyorum çünkü bu hep benimle beraber.

San Francisco ve Ötesi

1967 başlarında Śrila Prabhupād'ın müridlerinden birkaçı New York'tan ayrılarak, ülkenin dört biryanından gelen "çiçek çocukların" ve hippilerin sığınağı olan San Francisco'nun merkezindeki Haight-Ashbury semtinde bir tapınak açtılar. Kısa bir zaman içinde, Śrila Prabhupād'ın tapınağı orada bulunan sorunlu, arayış içinde, ve bazen çaresizlik içinde olan gençlerin ruhsal toplanma yeri oldu. O sıralarda, sık sık aşırı doz uyuşturucu veya uyarıcı vakaları olmakta, ve şaşkınlık ve arayış içindeki yüzlerce genç sokaklarda dolaşmaktaydı.

San Francisco Tapınağının ilk başkanı Haridās o günleri şöyle anlatıyor: *Hippiler alabildikleri kadar yardım almaya çalışıyorlardı ve bizden ne tür bir yardım göreceklerini biliyorlardı. Radha-Krişna tapınağı kesinlikle ruhsal bir sığınaktı. Çocuklar bunu hissetmişlerdi. Çoğu sokakta yaşıyordu ve gidecekleri,*

dinlenecekleri, ve güven içinde olabilecekleri başka bir yer yoktu.

Tapınak bir çoğunun hayatını kurtardı sanırım; eğer Hare Krişna orada olmasaydı zarar çok büyük olurdu. Bir savaş meydanının ortasında tapınak açmaya benziyordu. Yapılması en zor olan yerdi, fakat aynı zamanda en çok ihtiyaç duyulan yerdi. Svami daha önce böyle bir durumla karşılaşmamış olmakla beraber, zikiri onlara mucizevi bir şekilde sevdirmişti. Zikir şahaneydi, ve çok işe yaramıştı.

Haight-Ashbury'nin önde gelen ressamlarından Michael Bowen, Śrīla Prabhupād'ın gençleri özellikle speed, eroin, LSD gibi ilaçlardan koparma konusunda çok etkili bir yeteneği olduğunu anımsıyor.

Adanmış kullar, tapınakta pişirdikleri Krişna'ya sunulmuş zengin vejeteryan yiyeceği bedava olarak hergün ikiyüzden fazla gence dağıtıyorlardı. Semt esnafının bir kısmı, tapınağa yaptıkları yardımlarla bu yiyecek dağıtımını destekliyorlardı. O günlerde katılmış olan San Franciscolu bir adanmış o günleri şöyle anımsıyor.

Harşarāṇi: Kendilerini kaybolmuş hisseden, veya teskin edilmesi gereken herkes, sonunda bir şekilde tapınağa geliyordu. Bunlardan bazıları kaldılar ve adandılar, ve bazıları da sadece prasādam [ruhsal yiyecek] yiyip gittiler. Tıbbi bakımdan, o sıralarda doktorlar LSD kullanan gençlere nasıl müdahale edeceklerini bilmiyorlardı. Bölgede bulunan polis gücü ve ücretsiz klinikler LSD vakalarıyla nasıl baş edeceklerini bilemiyorlardı. Bu bakımdan polis, Svamici'yi [Śrīla Prabhupād'ı] bir kurtarıcı olarak görüyordu.

Adanmışlar, tapınağa gelen gençlerin gerilimlerini azaltmak ve onları teskin etmek amacıyla yemek boyunca Prabhupād'ın New York'da kaydedilen kirtanlar'ını dinletiyorlardı.

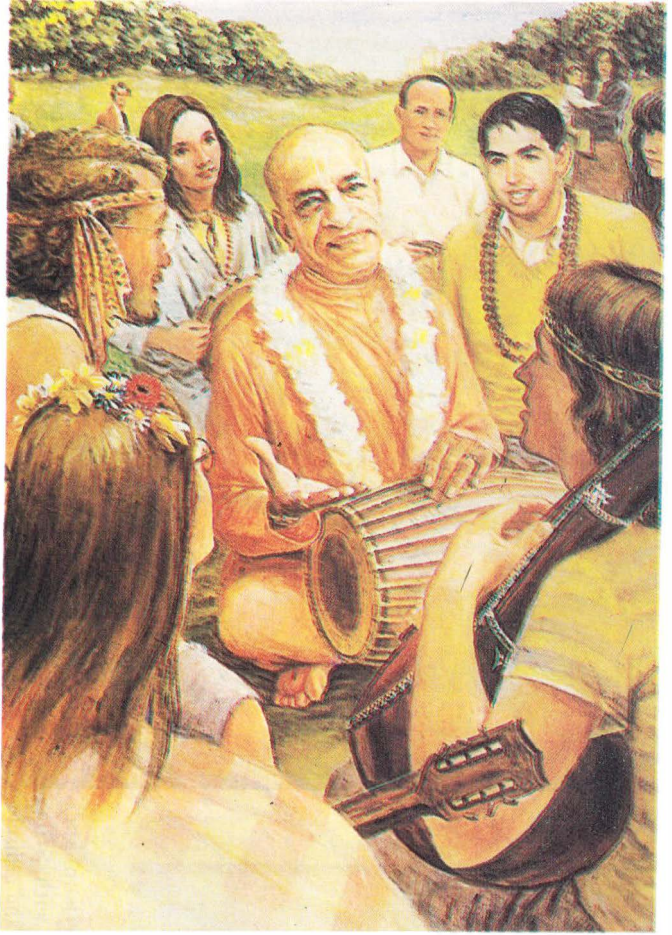
29 Haziran 1967'de San Francisco'nun hippie çağının esaslı ruhsal günlerinden biri yaşandı ve Krişna şuurunu yaymak için her yere gitmeye hazır olan Śrīla Prabhupād San Francisco'ya geldi. The Grateful Dead, Moby Grape, Janis Joplin, ve Big Brother and the Holding Company, Jefferson Airplane, Quicksilver Messenger Service olmak üzere San Francisco'nun bütün yeni rock gurupları, geliri Hare Krişna tapınağına kalmak üzere Avalon Ballroom'un Mantra-Rock Dans festivalinde Śrīla Prabhupād'a eşlik etmeyi kabul ettiler. Heyecanlı bir gece yaşamak isteyen binlerce genç salonu tıklım tıklım doldurmuştu. LSD öncüsü Timothy Leary \$2.50 ödeyerek bilet aldı ve arkadaşı Augustus Owsley Stanley II'nin eşliğinde salona girdi.

San Francisco'nun 1960 lardaki en önemli manevi eylemi bu posterle tanıtılmıştı.

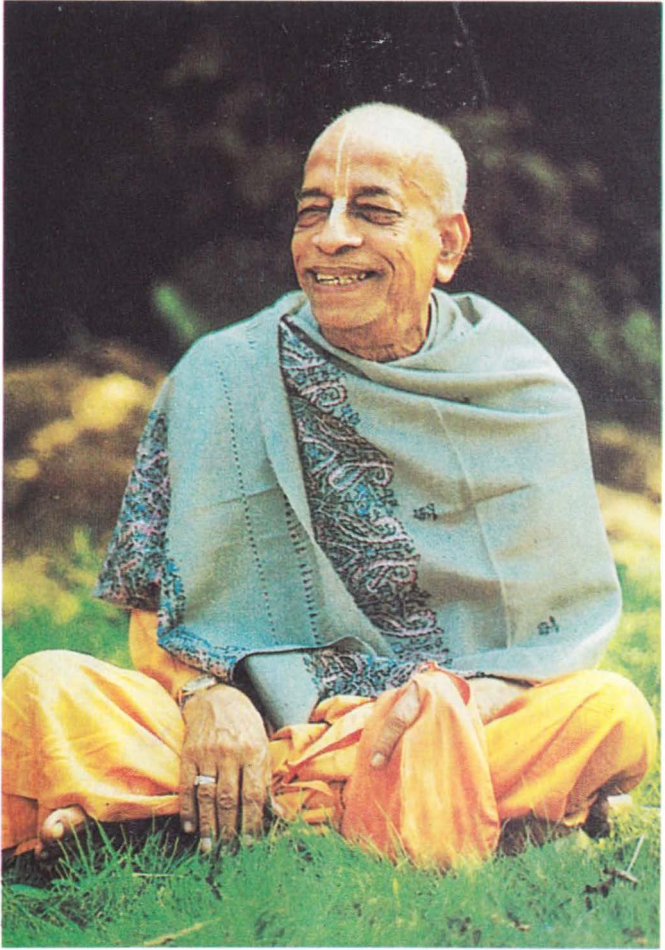
Rab Krişna'nın enkarnasyonu Sri Çentanya, (ortada) taraftarlarıyla beraber Hare Krişna'yı zikrederken, Rab Çeytanya. Tanrının kutsal isimlerinin zikredilmesinin modern çağ için belirlenmiş evrensel manevi uygulama olduğunu öğretmiştir.

Srila Prebhupad, 1967'nin tarihi "aşk yazında" San Francisco'nun Golden Gate parkında bir Hare Krişna zikir partisinden sonra vaaz verirken.

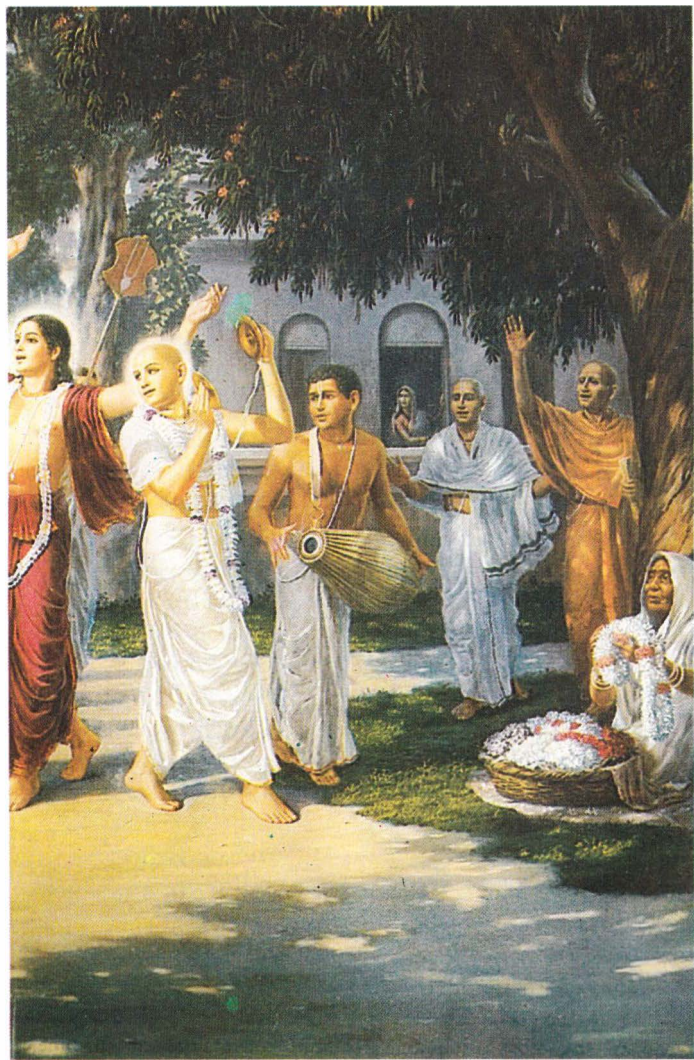
George Harrison ve Patti Boyd, Srila Prabhupad, ve bir adanmış kulla beraber 1969'da George'un evinin bahçesinde.

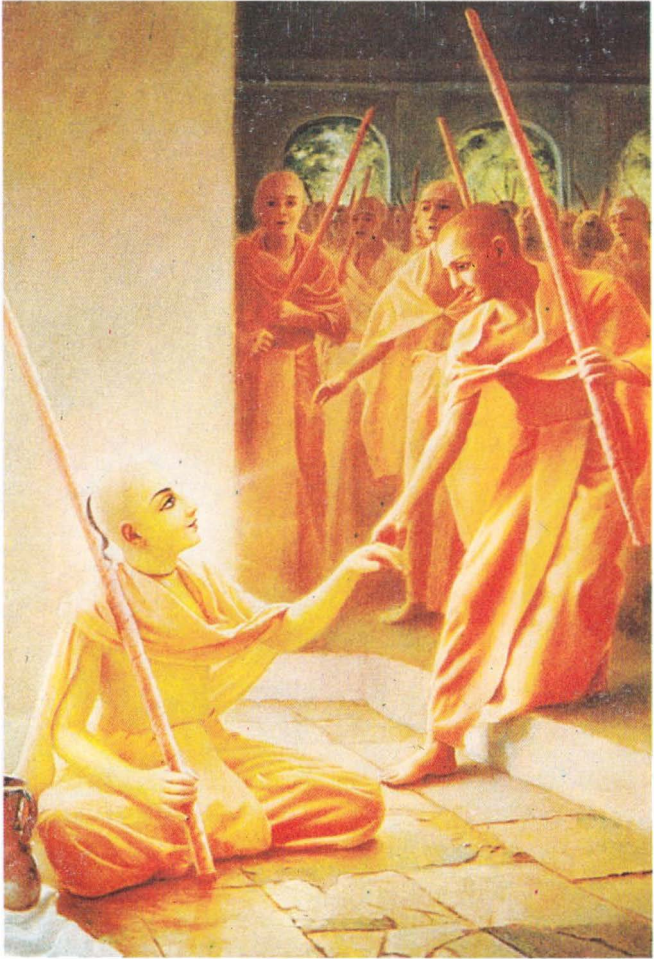

Hare Krişna *mantrası*'nı Batıya getiren, Uluslararası Krişna şuuru Derneğinin aarya kurucusu ve manevi ğretmeni A.C. Baktivedanta Svami Prabhupad.

Yukarıda, George Harrison tesbihiyle Hare Krişna'yı zikrederek *mantra* meditasyonu yaparken görülüyor, aşağıda, Londra tapınağındaki adanmışlarla *kirtan* (grup meditasyonu) yapıyor.

Rab Çeytanya'yı dinledikten sonra gayrişahsiyetçi filozofların düşünceleri değişti ve Krişna'nın kutsal isimlerini zikretmeye başladılar.

Saat 22 civarında Śrīla Prabhupād ve bir gurup adanmış kul, haftalardır o anı bekleyen kalabalığın alkışlarıyla salona girdiler. Śrīla Prabhupād sahnede bir onur koltuğuna oturtuldu, ve Allen Ginsberg tarafından halka takdim edildi. Allen Ginsberg, daha sonra *mahā-mantra* ile ilgili olarak kendi deneyimini, ve mantra'nın New York'daki küçük bir giriş katından San Francisco'ya nasıl yayıldığıнын hikayesini anlattı. Tanınmış şair, sabah erken saatlerde Rādhā-Kṛṣṇa tapınağında *mahā-mantra*'nın zikredilmesinin "LSD düşüşündekiler" için önemli bir kamu hizmeti olduğunu, çünkü normal dünyaya geri dönüş sırasında bu zikirin şuura denge getirdiğini söyledi.

Zikir yavaş bir tempoyla başladı ve yavaş yavaş salondaki herkes tarafından söylenmeye başladı. Salonun duvarlarına asılmış olan devasa Kṛṣṇa resimlerine, *mantra*'nın ritmine uygun bir tempoyla verilen ışığın ritmine uyan hippiler el ele tutuşarak ayağa kalkıp dansetmeye başladılar. Śrīla Prabhupād kolları yukarı kalkık olarak dansetmeye başladığı zaman, kalabalık zikrediyor, dansediyor, ve beraberlerinde getirmiş oldukları enstrümanları çalıyorlardı.

Ginsberg, o geceyi, "Bütün gece hare Kṛṣṇa'yı zikrettik. Şahane bir şeydi, ve herkese açıldı. Haight-Ashbury'nin ruhsal zirvesiydi" sözleriyle anlatıyordu. Sadece birkaç hafta önce Tompkins Square Park'taki *kīrtanlar*'da amatör müzisyenleri kendisine hayran bırakan mantra şimdi de sahnede zikiri yöneten bir gurup rock yıldızının hayranlığını kazanıyor ve onlar tempoyu hızlandırdıkça zikir ve dans ta şiddetleniyordu. Zikirin temposu arttıkça salonda sanki sınırsız bir dalgalanma başlamıştı. Daha fazla devam edemeyeceği anlaşıldığı zaman zikir durdu. Śrīla Prabhupād mikrofonda kendi mürşîdine dualar okuduktan sonra üç defa "Bütün övgüler burada buluşmuş kullara!" diyerek geceyi sona erdirdi. Mantra-rock Dans gecesi Haight-Ashbury de haftalarca gündemde kaldı.

Mantra-rock olayından birkaç hafta sonra San Francisco, New York, ve Montreal'deki adanmışlar *mahā-mantra*'yı zikretmek üzere ellerinde *mṛdaṅgalar* (davullar) ve *karatālalar* (ziller) ile sokaklara döküldüler. Bir kaç yıl içinde bütün Kuzey Amerika ve Avrupa'da tapınaklar açılıyor, ve insanlar her yerde Hare Kṛṣṇa zikirini duymaya başlıyordu.

31 Mayıs 1969'da Vietnam savaşını protesto hareketi zirveye ulaştığı sıralarda altı adanmış kul, John ve Yoko'nun meşhur şarkısı "Give Peace a Chance"i kaydetmek üzere Montreal'deki bir otel odasında John Lennon ile Yoko Ono'ya katılıyorlardı. *Mantra*'yı içeren bu şarkı, ve aynı yılın

Eylül ayında piyasaya çıkan ve George Harrison tarafından yapılan “The Hare Krişna Mantra” kırkbeşliği sayesinde dünyada milyonlarca kişi *mantra*’yla tanışıyordu. Broadway’in uzun süre sahnelenen Hair Müzikalinde bile Hare Krişna *mantrası*’na yer veriliyordu.

15 Kasım 1969’da Washington, D.C.’de yapılan büyük savaş karşıtı gösteri sırasında, Birleşik Devletlerin dört bir yanından ve Kanada’dan gelen adanmışlar, gün boyunca Hare Krişna *mantrası*’nı zikrediyorlar, ve Śrıla Prabhupād’ın Vedik öğretilerine dayanılarak hazırlanmış olan bir “Barış Formülü” broşürü dağıtıyorlardı. Savaş sorununu halletmek için önerilen bu “Barış Formülü” aylar boyunca ülkenin çeşitli yerlerinde birçok kişiye dağıtılmış ve binlerce insanın yaşamını etkilemişti.

1970 yılında haftalarca bir numarada kalan ve Hare Krişna, Hare Rāma sözlerini içeren George Harrison’un “My Sweet Lord” isimli plağı piyasaya çıktığı zaman dotiler ve sāriler giyen ve müzikal enstrümanlarıyla sokaklarda mahā-*mantra*’yı zikreden adanmışlar hemen hemen dünyanın bütün büyük kentlerinde alışılmış bir görüntü oluşturuyorlardı. Śrıla Prabhupād’ın Rab Krişna’ya ve kendi mürşîdine duyduğu derin sevgisi, müthiş kararlılığı, ve samimi sevecenliği sayesinde “Hare Krişna” sözcüğü artık her evde duyulabilir bir hale gelmişti.

MUTLULUK MANTRASI

MANTRA MEDİTASYONUNUN GÜCÜ

Uluslararası Kṛṣṇa Şuuru Derneğinin Ācārya Kurucusu

KUTSAL LÜTUF

**A.C. BAKTİVEDANTA SVAMİ
PRABHUPĀD'IN ÖĞRETİLERİNE
DAYANILARAK HAZIRLANMIŞTIR**

BAKTİVEDANTA KİTAP VAKFI

Los Angeles-Londra-Paris-Bombay-Sidney-Hong Kong

krishna

Jehovah

Allah

ELIJAH

YHWH

“Tanrının bütün isimleri kutsaldır.” Teolog Martin Buber. Tanrının yukarıda görülen beş ismi dünyanın beş büyük dini Tarafından kutsal olarak kabul edilir.

Şuur Yükselten Zikir ve Kültürel Tarihi

Aşağıda betimlenen görüntü, Amerika'nın Hollywood Bulvarından ve Beşinci Caddesinden, Londra'nın Oxford Street'ine ve Paris'in Champs Élysees'ine kadar Batı dünyasının belli başlı kentlerinin caddelerinde hergün görülebilen bir görüntüdür. Bu kentlerde trafiğin, dükkanların, restoranların, ve sinemaların ortasında insanlar bazen, silindir davulların ve el zillerinin ritmiyle şarkı söyleyip danseden bir gurup gençle karşılaşılır. Bunların erkekleri *doti* giymiş ve kafalarını kazıtmıştır, kadınları ise renkli Hint *sârilerine* bürünmüşlerdir. Bunlar, bilinen *mantraları* Hare Krişna, Hare Krişna'yı zikreden Hare Krişnalardır. Fakat bu insanlar aslında ne yapmaktadır? Bu bir çeşit protestomudur? Yoksa bir avant-gard sokak tiyatrosudur? Yoksa dîni bir gösterimdir? Onlara sorduğunuz zaman, bu insanların, Tanrının kutsal isimlerinin zikredilmesinden ibaret olan bir çeşit meditasyon yapmakta olduklarını öğrenirsiniz. (Krişna, Yüce Tanrının Sanskritçe ismidir.) Meditasyon sözcüğü günümüzce oldukça kolay kullanılan bir sözcük haline gelmiştir. Bu sözcük, günümüzde stres içinde bulunan modern akılları sakinleştirmek için uygulanan herhangi bir tekniğe verilen bir addır. Fakat, Hare Krişna toplumunun uygulamakta olduğu kadim ve otoriteli meditasyonun çok daha derin ve ulvî bir amacı vardır. Bu zikir meditasyonu, çalkantılı akıllara kolaylıkla durgunluk verirken bir yandan da zikreden kişinin özgün doğasının neşeli ve ruhsal özelliğinin ve şuurunun uyanmasını sağlar, ve kişi, mevcut olan bütün zevklerde tadamadığı bir saadet duygusunu tadar.

Kadim Hindistan'ın zaman ötesi ruhsal bilgisini ihtiva eden yazıtlar, yani *Vedalar*, bu uyandırma işleminin gerekli olduğunu, çünkü bu maddi dünyada herkesin uyku durumunda bulunduğunu ve rüya gördüğünü

belirtirler. Bu çağın insanı, kendi ruhsal kimliğini unutarak fiziksel unsurlardan oluşmuş olan geçici maddi vücudunu gerçek benliği olarak kabul etmektedir. *Vedalar*, maddi vücudu rüyalarda deneyimlenen latif suretlere benzetirler. Uykudayken, uyanık olduğumuz zamanki kimliğimizi unuturuz, ve çeşitli durumlardan zevk alır, veya acı çekeriz. Fakat çalar saatin zilini duyduğumuz zaman normal şuurumuza döneriz. Kim olduğumuzu ve ne yapmamız gerektiğini hatırlarız. Aynı şekilde, Hare Krişna mantrası'nın güçlü ve aşkın ses titreşimlerini duyduğumuz zaman ebediyet, bilgi, ve saadet dolu bir özelliğe sahip olan ruhumuz, veya özgün benliğimiz yavaş yavaş uykudan uyanır.

Bu bakımdan, kadim Hindistan'ın bilgeleri, insanın, maddi dünyadaki bu geçici ve hayali durumundan zevk almaya çalışmasının insan yaşamı için bir kazanç olmayacağını belirtmişlerdir. Bunun yerine, özgün, ruhsal doğamızı uyandırmamızı ve nihai olarak Tanrının Yüce Şahsı, Rab Krişna ile olan ebedî akrabalığımızın tadını çıkartabileceğimiz ruhsal dünyadaki gerçek evimize geri dönmemizi tavsiye ederler.

Meditasyon yoluyla gerçek benliğin araştırılması, ne son zamanlarda keşfedilmiş bir yöntemdir, ne de Batının genel anlamdaki usçu felsefesine ve ruhsal geleneklerine yabancı düşen bir yoldur. Batı medeniyetinin büyük bir bölümü, doğal kaynakları kontrol etmek ve sömürmek amacıyla enerjilerini çeşitli gayretlerle dışarıya yöneltmiş olmakla beraber, geçici olan maddi memnuniyetten daha yüksek amaçlar için kendilerini adanmış, iç güdüsel filozoflar, ermişler, ve mistikler toplum içinde her zaman var olmuşlardır.

Benlik Arayışı

Yunanlı filozoflardan Sokrat ve Plato, insanın özgün doğası hakkında Vedik bilgelerin görüşlerine yakın bir görüşe sahiplerdi. Onlar, bir zamanlar ruhsal bir dünyada yaşadığımızı ve bu geçici dünyanın bizim gerçek evimiz olmadığından bahsederlerdi. Plato'nun meşhur diyaloglarında Sokrat, "Özgün durumumuzda safdık ve şimdi ¹oraya buraya taşıdığımız bu canlı lahite henüz hapsedilmemiştik, şimdi ise tıpkı kabuk içindeki istiridye gibi hapsolmuş durumdayız"¹ demektedir. Eski Atina'nın bu düşünürlerinin

felsefesinin amacı, insanın, şimdiki halinde fiziksel vücut tarafından örtülmüş olan özgün, ruhsal kimliğini uyandırmaktır.

Aynı felsefe dörtüzyıl sonra Galile’de Hz. İsa tarafından vaaz edilmiştir. İsa, Aziz John İncilinde “Yaşam veren ruhtur, etin hiçbir faydası yoktur”² der. Birbaşka deyişle, vücut, gerçek yaşam gücünün, yani ruhun üzerini örten bir örtü gibidir. Bu bakımdan, İsa, “İnsan bütün dünyayı kazanıp ölümsüz ruhunu kaybederse neyi kazanmış olur?”³ diyerek insanları uyarmıştır. İsa, insanlara, yaşamın en yüksek kazancının içindeki ruhsal doğanın anlaşılması ve deneyimlenmesi olduğunu öğretmiştir Aziz Luke’un İncilinde, İsa, insanlara gerçek ruhsal yaşama yönelmelerini öğretir ve “Ne buradadır! ne orada! görün, Tanrının krallığı sizin içinizedir.”⁴ der.

Roma Katolik Kilisesinin büyük azizlerinden ve seçkin filozoflarından olan St. Augustine, meditasyon yoluyla içinde Tanrıyı aradığını anlatır, ve İtiraflarında (*Confessions*), “duyusal hayallerin aykırı izdihamından kendisini soyutlayarak, aklını, düşünceleri deneyimlemekten nasıl alıkoyduğunu”⁵ anlatır.

Kutsal hakikatin içte aranmasına dair düşüncelerin bir çok aziz ve filozof tarafından kaleme alındığı Ortaçağ Avrupasında meditasyona büyük bir ilgi vardı. İsa’nın Takliti (*Imitation of Christ*) klasiğinde Thomas a` Kempis, insanları maddi yaşam konusunda dikkatli olmaya çağırırken meditasyonun amacını ve kazancını şöyle özetler: “Bu dünya sizin dinlenme yeriniz olmadığı halde burada ne arıyorsunuz? Gerçek eviniz Cennettir; bu bakımdan, bu dünyadaki her şeyin geçici olduğunu hatırlayın. Siz de ²gelip geçen herşeyle beraber gelip geçmektesiniz. Onlara bağlanmayın ve onlarla beraber derde düşüp buralarda çürümeyin. Bütün düşünceleriniz En Yüksek’le beraber olsun.”⁶

Hayatını dua ve meditasyona adanmış olan Asisi’li Aziz Francis’in

2. John, 6> 63.

3. Mark, 8> 36.

4. Luke, 17> 21.

5. *Confessions* , çeviri C. Bigge. Londra: Methuen and Company, Ltd., p. 244.

²6. *Imitation of Christ* , çeviri Leo Sherley-Price.

Baltimore: Penguin Classics edition.

durumunda olduğu gibi, kişi, bu derin ruhsal görüşe sahip olduğu zaman bütün dünya görüşü tamamiyle değişir. Aziz Bonaventura, Aziz Francis'in Hayatı (*The Life of St Francis*) isimli kitabında, "En güzel şeylerin içinde Onu en güzel olarak gördü, ve Onu bütün yaratıkların içinde görüp Onun izini sürerek Hep-sevilene ulaşma yoluna yöneldi, bütün bunları inşa edip bir merdiven yaparak Sevginin kendisi olan Ona yükseldi. . . "7 demektedir. Bir başka deyişle, özgün ruhsal şuuru uyanmış olan kişi, Tanrıyı her yerde ve herşeyde görür. Bu mertebeye ulaşan kişi, çoğumuzun gerçek diye görmekte olduğu şeylerden çok daha üstün bir ruhsal bilgi ve zevk dünyasına, yani sıradan algılama kabiliyetimizin ötesinde bulunan ruhsal gerçekliğe girer. Din psikolojisi üzerinde uzmanlaşmış olan Amerikalı filozof William James, bu konuda, "Normal şuurumuzdan, yani bizim deyimimizle ussal şuurumuzdan ayrı bir tip şuur vardır ki, bu şuur, zar inceliğinde bir paravana ile bizim normal şuurumuzdan ayrılır ve orada, bizim şuurumuzdan tamamen farklı bir şuurun kudretli suretleri yer alır. Ömür boyu bu şuurun varlığından şüphe etmeksizin yaşayabiliriz, fakat gereken uyarıyı yaptığımız zaman, bir dokunuşla, onların tam bir bütünlük içinde orada olduklarını görürüz"8 demiştir.

³Fakat, herkesin kalbinde yatan Tanrıyı ve benliğin uyumakta olan şuuru uyandırmak için "gereken uyarı" nedir? LSD ve diğer "akıl genişleten" ilaçlar gibi kimyevi maddeler dahil olmak üzere, herhangi bir maddi uyarıcıyla veya deneyimle bu gibi aşkın deneyimlerin ⁴uyandırılmıyacağı konusunda gerçek ruhsal otoritelerin hepsi fikir birliği içindedir.

Bir Timothy Leary taraftarı, Hare Krişna hareketinin kurucu-açaryası (manevi öğretmeni) Śrila Prabhupād'a insanın ruhsal yaşamında LSD'nin yerinin ne olduğunu sorduğu zaman, Prabhupād, ruhsal şuur yaratamıyacağından dolayı ruhsal yaşam için ilaçların gerekli olmadığını ve ilacın etkisi altındayken görülen bütün "dîni vizyonların" sadece halüsünasyonlardan ibaret olduğunu, ve Tanrının LSD, veya esrar vasıtasıyla idrak edilecek kadar ucuz bir şey olmadığını söylemiştir.9

7. *The Life of St. Francis* . New York: Everyman's Library, 1912

8. *The Varieties of Religious Experience* , William James.

London: Longman, Green, and Co., p. 388. ³³

Ses ve Benlik İdraki

Ruhsal şuurun uyandırılması için, Hare Krişna *mantrası* gibi aşkın seslerin veya mantralar'ın zikredilmesinin ve duyulmasının, uygulanabilecek en iyi yol olduğu Vedik yazıtlarda tavsiye edilir. Ses gücünün şuurun değişiminde etkili olduğu uzun süreden beri bilinen bir gerçektir. İngiliz filozofu ve devlet adamı Sör Francis Bacon, işitme duyusunun, ruhu diğer duyulardan daha dolaysız olarak etkilediğini söylemiştir.¹⁰

Bununla beraber, maddi sesler ruhsal şuur uydıramazlar. Bunun için, kişinin ruhsal ses titreşimlerini duyması gerekir. Bu bakımdan, hemen hemen bütün dinler Tanrının isimleri üzerinde meditasyon yapılmasını öğütler. Aziz John, İncilinde “Başlangıçta Kelam vardı, ve Kelam Tanrıyıldı, ve Kelam Tanrıydı.”¹¹ diye yazmıştır. Kutsal ses dünyevi veya maddi sestten çok farklı bir niteliktedir. Bu hakikat Aziz Augustine'in İtiraflarında (*Confessions*) açıklanır. Bir defasında mistik bir vecd halinden çıktığında “başlangıcı ve sonu olan sözler söyleyen kendi dillerimizin saçmaladıklarını duydum yine. Asla eskimeyen ve her şeyi ⁴yenileyen Rabbimizin Kendi içinde barındırdığı sesle hiçbir ilgisi yoktu”¹² demiştir. Ve Aziz John'un İncilinde Hz. İsa, “Size söylediğim bu sözler ruhtur”¹³ demektedir.

Bazen şarkılarda övülen veya üzerinde sessiz meditasyon yapılan Tanrının gerçek isimleri, yaşamlarımızı değiştirmek ve yönlendirmek bakımından muazzam bir güce sahip olan Tanrının öğretileri ve Kelamı kadar önemlidir.

9. Śrīla Prabhupāda-Līlāmṛta, Satsvarūpa dāsa

Goswami. Los Angeles: Baktivedanta Book

Trust, 1980, p. 201.

10. Sylva sylvarum, in Works, ed. James Spedding,

et. al. New York: 1864, IV, p. 231.

11. John, 1:1. .

12. Confessions , X, p. 321.

13. John, 6:63.

Tanrı tamamiyle ruhsal ve mutlak olduğu için, Onun kutsal isimlerinin bütün ruhsal kudretlerle donatılmış olduklarını Vedik yazıtlar bize bildirirler. Tanrı ile İsmi aynıdır. *Padma Purāṇa*, “Tanrının kutsal ismiyle Kendisi arasında hiçbir fark yoktur. Onun kutsal ismi de Kendisi kadar mükemmeldir.” diye belirtir. Stoik filozof Maximus, “Herşeyin Rabbi ve babası olan tek bir Yüce Tanrı vardır. Ve birçok isimler altında ibadet edilen de Odur.”¹⁴ demiştir. Modern Musevi teoloğu Martin Buber da “Tanrının bütün isimleri kutsaldır”¹⁵ diyerek bu konuda hemfikir olduğunu göstermiştir.

İncil de aynı türden beyanlarla doludur. Eski Ahit’te, “Tanrının ismi güçlü bir kule gibidir, erdemli insanlar oraya sığınarak korunurlar.”¹⁶ denir. Kral David (Hz. Davud), İlahilerinde “Tanrının ismini şarkıyla öveceğim”¹⁷ der. İlahiler, “Senin yaratmış olduğun bütün milletler gelip Senin önünde ibadet edecekler ve Senin ismini yücelteceklerdir”¹⁸. . . .Tanrıya şükranlarınızı sunun: Onun ismini zikredin: Onun yaptıklarının insanlar tarafından ⁵bilinmesini sağlayın. Ona şarkılar söyleyin, Ona ilahiler söyleyin: Onun yapmış olduğu şahane işlerden bahsedin. Onun kutsal ismini övün¹⁹ Onu müzik ve dansla yüceltin: Onu telli enstrümanlarla ve orglarla övün. Onu zillerle övün.”²⁰ diyen dualar gibi binlerce duayı içerirler. İshak peygamber, Tanrıyı “Ebediyen yaşayan, ve ismi Kutsal olan” diye tanımlar. Yüzyıllar sonra, Yahudi mistik Israel Baal Şem Tov (1699-1761), üyelerinin Yüce Tanrıyı yüceltmek için zikredip danssettikleri,

14. Comparative Religion, Esther Carpenter, 1913, p. 35.

15. Worship in the World’s Religions, Geoffrey Parrinder.

Londra: faber and Faber, 1961, p. 7.

16. Atasözleri, 18:10.

17. İlahiler, 69:30

18. İlahiler, 86:9.

19. İlahiler, 105:1-4. ⁵

20. İlahiler, 150:4-5.

21. İshak, 57:15

Judaizm içerisinde yaygın bir hareket olan Hasidizm'i kurmuştur.

Hz. İsa, müridlerine Tanrının kutsal ismini nasıl yücelteceklerini öğretirken "Cennetteki Babamız İsmiyle Kutsanır"²¹ demiştir. Ve Aziz Paul, Romalılarla ilgili mektubunda, "Her kim Tanrının adını anarsa kurtarılacaktır."²² diye yazmıştır.

Tarihçi Eusebius ise, "erken Hristiyan kiliselerinde Tanrının şanının zikredilmesi tek ortak taraflarıydı"²³ diye yazmıştır. Büyük Papa Gregory tarafından altıncı yüzyılda tanıtılan Gregoryan zikirler sonradan bütün dünyada hâla takdirle dinlenen halleluya ("Tanrıya övgüler") korosuyla Handel'in bir ustalık ürünü olan Mesih'i bu örneğin devamı olmuştur.

Tanrının isminin ve şanının övülmesinin yanı sıra, Hristiyan kiliselerinde, bir de tesbihle zikrederek Tanrıyı medite (tefekkür) etme yöntemi gelişmişti, ve bu gelenek milyonlarca Katolik tarafından günümüzde hâla sürdürülmektedir. Rum Ortodoks kilisesinin azizi John Chrysostom özellikle tavsiye ettiği "Tanrının ismiyle yapılan dualı yakarış"ın "aralıksız" olarak uygulanması gerektiğini söylemiştir.²⁴ Hz. İsa duasının (Tanrının oğlu İsa Efendimiz, bana insaf göster) tekrarlanması Doğu Kilisesinin üyeleri arasında düzenli olarak uygulanan bir zikir olmuştur. Hacı'nın Yolu (*The Way of a Pilgrim*) isimli ⁶ kitabında bir Rus keşiş bu meditasyon şeklinden şöyle bahseder: "Hz. İsa'nın kutsal isminin dudaklarla, ruhla, ve kalple hiç durmadan aralıksız olarak tekrarlanmasıdır (zikredilmesidir). . . . Kendisini bu duaya alıştıran kişi bunun sonucunda öyle derin bir teselli bulur ve bu duayı daima yapmak için öyle büyük bir istek duyar ki bu duayı yapmadan yaşayamaz."²⁵

Müslümanlar arasında Tanrının ismi (Allah) kutsal sayılır ve üzerinde tefekkür edilir. İslamiyete göre Tanrının doksandokuz ismi vardır ve bunlara "Güzel İsimler" (*Esma-ı Hüsa*) denir. Bu isimler Taj Mahal gibi camilerin duvarlarına işlenmişlerdir. Bu isimler üç bölümden ve doksandokuz

22. Romalılar, 10:13.

23. Kilise Tarihi.

24. *The Way of a Pilgrim*, çeviri R.M. French. Londra:

Hristiyan Bilgisini Yayma Derneği ⁶

25. Bir önceki kitap.

⁷boncuktan oluşan tesbihlerle zikredilir. Müslümanlar akıllarını Allaha konsantre etmek için bu isimleri zikrederler. Allahın iki sıfatı olan El Rahman ve El Rahim “Esirgeyen ve bağışlayan Rab” Kuran’ın her suresinin başında yer alır. Tanrının diğer Arapça isimleri ise Onu, yaratıcı, tedarik eden, ve kral olarak yüceltirler.

Hindistan’da Sihler Tanrının ismine özel bir önem verirler. Sihler Tanrıya, “isim” anlamına gelen *Nāma* derler. Sih dininin kurucusu olan Guru Nanak “Sabahın erken saatlerinde hakiki ismin lütfu üzerinde tefekkür ederim” demiş ve bir gün Tanrının kendisine görünüp “Git ve ismimi zikret ve diğerlerine de aynı şeyi yaptır” diye emrettiğini söylemiştir.²⁶

Londra Üniversitesinde din profesörü olan Geoffrey Parrinder, Dünya Dinlerinde İbadet (*Worship in the World's Religions*) isimli kitabında “Büyükleri rahipler tarafından ve küçükleri halk tarafından olmak üzere, Budizm’de tesbih kullanımı oldukça yaygındır. Boddhisattva (aydınlanmış) olmanın ellidört safhasını temsil eden iki bölümden oluşan büyük tesbihler 108 boncuktan ibarettir.” demektedir.

Japonya’nın en büyük Budist mezhebi olan Saf Topraklar’ın üyeleri Buda’nın ismini zikretme yöntemini (namu amida butsu) uygularlar. Bu mezhebin kurucusu olan Şinran Şonin, “Kutsal İsm’in fazileti, aydınlanmışların ⁸hediyesi olarak bütün dünyaya yayılmıştır”²⁷ demiştir. Budist öğretiler, Buda’nın ismini zikreden kişinin yenedendoğum döngüsünden kurtularak Saf Topraklarda, veya ruhsal dünyada Buda’ya katılacağını açıklar.

Krişna: Tanrının Herşeyi İçeren İsmi

Tanrı, dünyanın çeşitli dinlerinde, herbir ismi belli bir şanını ve cazibesini anlatan çeşitli isimlerle bilinmekle beraber, Onun sonsuz niteliklerinin ve karakteristiklerinin toplamını ifade eden bir İsmi vardır. Tanrının bu yüce, herşeyi içeren, ve en güçlü ismini dünyanın en eski dini yazıtları olan Hindistan’ın Vedalar’ında bulabiliriz, ve Vedalar’da

⁷26. Japji (Guru Nanakın Meditasyonları.

27. Budist İlahiler, Yamabe, S., and Beck, L.A.

Murray, 1921, p. 86.⁷

belirtiliğine göre Tanrının başlıca ismi Krişna'dır.

Śrīla Prabhupād, "Krişna'dan bahsetmek demek Tanrıdan bahsetmek demektir. Dünyada ve evrende Tanrı çeşitli isimlerle bilinir, fakat Vedik bilgiye göre Onun yüce ismi Krişna'dır."28 diye açıklar. Ve şöyle devam eder, "Tanrının, faaliyetlerine göre aldığı çeşitli isimleri vardır, fakat O, birçok zenginliklere sahip olduğu için ve bu zenginlikleriyle herkesi Kendisine cezbedtiği için Ona, Krişna ('hep-cazip') denir."29

Krişna'nın kutsal isminin ruhsal nitelikleri Vedik literatürlerinde tasvir edilir. *Padma Purāṇa*'da bu konuda şunlar belirtilir: "Kutsal Krişna ismi aşkın saadetle doludur. Bu isim, bütün zevklerin kaynağı olan Krişna'nın Kendisi olduğu için insana bütün ruhsal takdisi bağışlar. . . . Bu isim, herhangi bir koşul altında olan maddi bir isim değildir, ve Krişna'nın Kendisinden daha az güçlü de değildir. Krişna'nın ismi maddi nitelikler tarafından kirletilmemiş olduğu için *māyāya* (yanılgıya) batmış olması düşünülemez bile. Krişna'nın ismi daima özgür ve ruhsaldır; maddi dünyanın kanunları tarafından asla koşullanmaz. Çünkü Krişna'nın İsmiyle Kendisi özdeşir."

Krişna'nın ismi, ruhsal mükemmelliğe ulaşmaya çalışan binlerce adanmış kul ve kutsal insan tarafından, ⁸hatırlanamıyacak kadar uzun bir zamandan beri zikredilegelmiştir. Fakat bu ismin, özellikle, beş asır önce Bengal'de ortaya çıkan ve Hare Krişna *mantrasının* zikredilmesinin evrensel bir ruhsal yöntem olarak içinde bulunduğumuz çağ için belirlenmiş olduğunu açıklayan Rab Krişna'nın enkarnasyonu Rab Çeytanya tarafından yaygınlaştırıldığı tarihi bir gerçektir.

Vedik kozmolojiye göre, maddi yaradılış ebedîyen dört çağın döngüsünden geçer. Bu döngü Altın Çağ (Satya Yuga) ile başlar, sonra koşullar gittikçe kötüleşerek kavga ve riyakarlık çağı olan Kali Yuga'da sona erer. Bu dört çağın herbirisi için, Vedalar o çağa uygun olan evrensel bir benlik idraki yöntemi belirlemiştir.

Örneğin, Satya Yuga için tavsiye edilen yöntem, zorlu kefarete ve çile uygulamalarını da beraberinde getiren, ömür boyu kesintisiz olarak

28. Śrī Nāmāmṛta: The Nectar of the Holy Name,

Los Angeles: Baktivedanta Book Trust, 1982, p. 142.

29. Bir önceki kitap.

sürdürülen mistik yoga sisteminin uygulanmasıydı. Şu anda, son çağ olan Kali Yuga içinde bulunmaktayız. Bu çağın insanları, *Vedalar*'da anlatılan özgün yoga sistemini başarıyla uygulayabilmek için gerekli olan tahammül, irade ve yeterli uzunlukta bir yaşamdan yoksundurlar. Bu bakımdan Vedik yazıtlar bize şu tavsiyede bulunur: "Bu Kali çağında ruhsal gelişme sağlamak için, Tanrının kutsal ismini zikretmekten başka, Tanrının kutsal ismini zikretmekten başka, Tanrının kutsal ismini zikretmekten başka yol yok, başka yol yok, başka yol yok."³⁰

Kali-santarana Upaniṣad özellikle Hare Kriṣṇa *mantrası*'nın, yani Hare Kriṣṇa, Hare Kriṣṇa, Kriṣṇa Kriṣṇa, Hare Hare / Hare Rāma, Hare Rāma, Rāma Rāma, Hare Hare'nin zikredilmesini tavsiye eder, ve "Otuziki heceden oluşan bu onaltı isim Kali-yuga'nın kötü etkilerine karşı koyabilmek için kullanılabilecek yegane arınma yöntemidir. Bütün *Vedalar*'ın söylediği gibi, karanlıklar okyanusunu aşmak için bu kutsal ismin zikredilmesinden başka bir yol yoktur." der.

Rab Çeytanya'nın biyograficilerine göre, O, Kriṣṇa'nın kutsal isimlerinin zikirini yaymak için yıllarca bütün Hindistanı dolaşmıştır. O, davullar ve ziller eşliğinde, Hare Kriṣṇa *mantrası*nı bir söyleyip bir dinleyerek (*kīrtan*) zikrederdi. Rab, hergün belli bir sayıda olmak üzere bu mantra'yı özel meditasyon (*capa*) olarak da zikrederdi. Rab ⁹Çeytanya, Kriṣṇa'nın kutsal isimleri hakkında yazmış olduğu meşhur duası *Śikṣāṣṭaka*'da şöyle demiştir: "Bütün yücelikler, maddi var oluş ateşinin dertlerini sona erdiren ve kalbin aynasını temizleyen Rab Kriṣṇa'nın kutsal isminin zikri üzerine olsun. Bu zikir, bütün canlı varlıklara iyi talihin beyaz nilüferini dağıtan dolunaydır. Bütün eğitimin ruhu ve canıdır. Kriṣṇa'nın kutsal isminin zikredilmesi aşkın yaşamın saadet okyanusunu yayar. Herkes üzerinde teskin edici bir etki bırakır ve kişinin, her adımda öz tadı tam olarak tatmasını sağlar."

Yaşamı sırasında, Rab Çeytanya, Kriṣṇa'nın kutsal isminin dünyadaki bütün köylere ve kentlere yayılacağı kehanetinde bulunmuştur. Bu kehanet, Rab Çeytanya'nın gurular zinciri hattında bulunan büyük mürid Baktivinod Tākura'nın zamanına kadar dört yüz yıl boyunca gerçekleşmeden kalmıştır. Baktivinod, 1885 yılında şunları yazmıştır: "Rab Çeytanya, Hindistan'daki birkaç kişiyi özgürlüğe ulaştırmak için bu dünyaya gelmedi. Aksine, Onun esas hedefi, bütün evrendeki bütün ülkelerin bütün canlı varlıklarını

⁹30. Bṛhan-nāradya Purāṇa. ⁹

özgürlüğe ulaştırmak ve Ebedî Dini vaaz etmektir. . . . Onun bu isteğinin (emrinin) gerçekleşeceğinden şüphe edemeyiz. . . . *Hari-nama sankirtan*'ın [Tanrının kutsal isminin bir söylenip bir dinlenerek zikredilmesi] eşsiz yolu çok yakında bütün dünyaya yayılacaktır. . . . O gün geldiğinde, o talihli İngilizler, Fransızlar, Ruslar, Almanlar, ve Amerikalılar mridangaları [davulları] ve karatalaları [zilleri] ellerine alarak kendi kent ve kasabalarının caddelerinde *kirtan* [zikir] yapacaklardır! Tanrım o günler ne zaman gelecek?"³¹

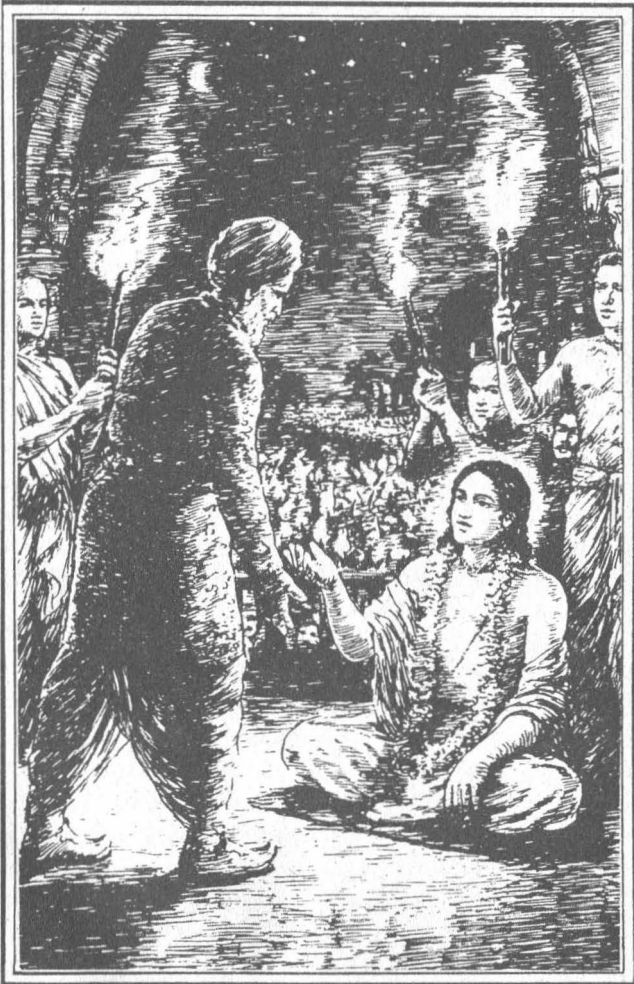
Baktivinod'un hayali bir asırdan daha kısa bir süre içinde gerçekleşti. Hindistan'ın en büyük ruhsal ve kültürel elçisi, Kutsal lütuf A. C. Baktivedanta Svami Prabhupād, altmışlı yılların karşıt-kültür hareketi sırasında 1965 yılında New York'un Doğu Yakasına geldi. Rab Çeytanya'dan sonra Onun hattından gelen onuncu manevi öğretmen sıfatını taşıyan Śrila Prabhupād, bir yıl içerisinde Uluslararası Krişna Şuuru Derneğini kurdu. Ve Hare Krişna zikirinin sesi, önce Amerika'ya, sonra İngiltere'ye, ve sonra da bütün dünyaya çabucak yayıldı.

Vedik yazıtlar, Kali çağının bütün yozluğuna rağmen, ¹⁰Hare Krişna mantrası'nın zikredilmesinin günümüz dünyasının savaş ve nefret dolu atmosferini dramatik bir şekilde düzelterek öngörmüşlerdir. Bu kadim ve zaman ötesi yazıtlar, Hare Krişna'nın yaygın bir şekilde zikredilmesiyle bir Altın Çağ başlayacağını, böylece Kali çağının getirdiği bütün rahatsızlıklarının ortadan kalkacağını ve bütün dünyanın ekonomik, politik, sosyal, kültürel, ve ruhsal bakımdan mutlu olacağını öngörmüşlerdir.

Śrila Prabhupād ise bunu şöyle açıklamıştır: "Kali-yuga, sadece beşbin yılını geride bıraktığımız 432.000 yıl sürecektir. Geride daha 427.000 yıl vardır. Bu 427.000 yılın içinde, Śrī Çeytanya Mahāprabhu'nun 500 yıl önce başlatmış olduğu saṅkirtan hareketinin süreceği 10.000 yılı, Kali-yuga'nın düşkün ruhlarının Krişna şuuru hareketine katılıp Hare Krişna mahā-mantra'yı zikrederek maddi var oluş kapanından kurtulup evlerine ve Tanrıya geri dönmelerine fırsat bulabilecekleri bir zaman dilimi olacaktır."³²

31. Sajjana-toṣaṇī- (gazete).¹⁰

32. Śrī Nāmāmṛta, p. 249.

Hindistan'ın en büyük ve olaysız geçen sivil pasif direnişini Organize ettikten sonra Rab Çeytanya, Hare Kirişna zikrine Müdahale edilmemesi konusunda Navadvip'in müslümanYöneticisini ikna ederken görülüyor.

Śrī Çeytanya'nın Hayatı

Hindistan'ın en olağandışı politik, kültürel, ve dîni reformcusu, onbeşinci yüzyılın ikinci yarısında Batı Bengal'de küçük bir kasabada belirdi.

Bu kayda değer şahıs, geniş çaplı bir pasif direniş hareketini Gandhi'den beşyüz yıl önce başlatmıştır. O, babadan oğula miras kalan kast sisteminin boğucu yasaklarını bir kenara kaldırarak her sınıftan insanın en yüksek ruhsal aydınlanma platformuna ulaşmasını mümkün kılmıştır. Bunu yaparak Hindistan'ın dîni hayatını tekellerinde tutan bir gurup kendini beğenmiş seçkin entellektüelin hegemonyasına son vermiştir. Her çeşit modası geçmiş gelenekleri ve formülleri inkar ederek, bütün Hindistan'da hızla kabul edilen yeni bir ruhsal hareketi topluma tanıtmıştır, ve bu hareket, içerdiği evrensellikten dolayı günümüzde bütün dünyaya yayılmıştır. Bu güçlü reformcu, modern günümüzün Hare Krişna hareketinin kurucusu olan Śrī Çeytanya Mahāprabhu'dur.

Hindistan'ın Vedic yazıtları, Onun, Navadvip şehrinin çeyreğini oluşturan Māyāpur'da 1486 yılında doğduğunu belirtirler. Büyük ermişler ve bilgeler çok geçmeden Onun sıradan bir insan değil de, Tanrıya adanmış büyük bir kul olarak belirmiş olan Tanrının Yüce Şahsı, Rab Krişna'nın enkarnasyonu olduğunu farketmişlerdir.

Çeytanya küçükken dîni törelere karşı pek sabırlı değildi, ve genç bir delikanlı haline geldiği zaman kutsal görevini yerine getirmeye başladı. O, bütün insanların, en yüksek ruhsal zevki tadabilecekleri Tanrı aşkını deneyimleyebilmelerine fırsat tanınmasını istiyordu. Śrī Çeytanya, bu uyanışa saṅkirtan vasıtasıyla, yani Tanrının kutsal isimlerinin, Hare Krişna *mantrasının* zikredilmesiyle ulaşabileceğini öğretiyordu.

Çeytanyanın, bazen Navadvip sokaklarında, bazen evlerinde zikreden birçok taraftar edinmesi fazla uzun sürmedi. Rabbin bu saṅkirtan hareketi sosyal hiyerarşide yer edinmiş bir takım gurupları tehdit ediyordu. Bengal'in Müslüman yöneticileri, ve dîni liderliklerini kimseye bırakmak istemeyen

ve kast mirası sistemiyle rahip olabilen Hindu rahip sınıfı bu gurupların başında geliyordu. Bu durumdan oldukça rahatsız olan her iki gurubun üyeleri, çok geçmeden o bölgenin Müslüman yöneticisi Çand Kazi'ye giderek şikayette bulundular.

Çeytanya ve taraftarlarının mevcut düzeni tehdit ettiklerine kanaat getiren Kazi büyümekte olan *saṅkīrtan* hareketi üzerinde baskı kurmaya karar verdi. Emir üzerine Çeytanya taraftarlarından birinin evine giden muhafızlar zikir için kullanılan davulları kırdılar. Kazi, Tanrının kutsal isimlerinin zikredilmesinin yasaklandığına dair bir ferman çıkarttı ve bu zikirin Navadvīp'de tekrar başlaması halinde sorumluların cezalandırılacağı tehdidinde bulundu.

Baskının haberini alan Śrī Çeytanya, Hindistan tarihinde o zamana kadar görülmemiş büyüklükte bir pasif sivil direniş organize etti. O gece, Śrī Çeytanya ve yüzbin kadar taraftarı Navadvīp sokaklarında aniden ortaya çıktılar ve bir çok iyi organize edilmiş zikir guruplarına ayrıldılar. Hepsi birden zikretmeye başlayınca şehirden kulakları sağır edici bir ses yükselmeye başladı. Zikir ordusu, sonunda, içerde saklanmakta olan Kazi'nin evinin önüne geldi.

Rabbin daveti üzerine Kazi dışarı çıktı, ve ikisi karşılıklı konuşmaya başladılar. Oldukça kibar bir dille ve büyük bir mantık ve akılla konuşan Rab, saṅkīrtan hareketine karşı yapılan şikayetlerin hiçbir sağlam temeli olmadığına Kazi'yi ikna etti. Ve Kazi, bu dramatik konuşmadan sonra Çeytanya'nın taraftarı oldu ve saṅkīrtan hareketinin yayılmasında aktif bir rol üstlendi. O günden beri, Hindular bu Müslüman yargıcın mezarını ziyaret edip saygılarını sunarlar. Ve Kazi'nin zamanından beri Navadvīp'in Müslüman halkı, Hindu-Müslüman çatışmaları sırasında bile Hare Kṛiṣṇa *mantrasının* zikredilmesine müdahale etmemişlerdir.

Śrī Çeytanya, kendi şehrinde kazandığı bu önemli zaferden az sonra, hareketini bütün Hindistan'a yaymaya başladı. Altı yıl boyunca ülkeyi enine ve boyuna dolaşarak Hare Kṛiṣṇa *mantrasını* zikretti ve Tanrı aşkını yaydı. Bazı yerlerde yüzbinlerce kişi Ona katılarak kitlesel zikir partileri oluşturdular. Bununla beraber, Çeytanya, bazı kişilerin muhalefetiyle de karşılaştı, ve bunların içinde en güçlü gurup ise, Vedik yazıtların anlamını çarpıtarak boş bir çabayla Tanrının şahsiyeti veya sureti olmadığını ispat etmeye çalışan ve bütün Hindistan'a yayılmış seçkin filozoflardan oluşmuş olan Māyāvādilerdi. Bu gayrişahsiyetçiler aynı zamanda, ruhsal

aydınlanmanın sadece Sanskrit bilen birkaç seçilmiş kişi tarafından elde edilebileceğine inandıklarından zahmetli bir öğrenim olan Vedānta-sūtra'yı öğreniyorlardı.

Şri Çeytanya, seyahatleri boyunca Mâyāvādilere karşı savaştı, ve güçlü vaazlarıyla birçoğunu ikna etmeyi başardı. Mâyāvāda okulunun en büyük filozoflarından biri olan Sārvabhauma Baṭṭācārya, felsefi bir tartışma ile Şri Çeytanya'yı yenmeye çalıştı, fakat başaramadı. Baṭṭācārya'nın gayrişahsi Tanrı açıklamasına karşı Şri Çeytanya, "Canlı varlıkların hepsi bireysel şahıslardır ve canlı varlıklar Yüce Bütünün öz parçalarıdır. Eğer öz parçalar bireysel şahıslarsa, onların türedikleri kaynak gayrişahsi olamaz. O, bütün şahsi akrabalarının Yüce Şahsidir." dedi. Ve hemen sonra, Sārvabhauma Baṭṭācārya'nın önünde Tanrının Yüce Şahsi Krişna'nın o güzel, özgün ve ruhsal suretini tezahür ettirerek sebepsiz rahmetiyle şahane bir mucize gerçekleştirdi. Bunun üzerine Rab Çeytanya'nın ayaklarına kapanan gayrişahsiyetçi filozof, Rabbe hemen teslim oldu ve kısa bir zaman içinde Onun en büyük adanmış kularından biri haline geldi.

Fakat, Mâyāvādilerle en büyük karşılaşmasını henüz yapmamıştı, ve bu olay, tam onların karargahlarında, yani yüzyıllardır Mâyāvāda okuluna başkentlik yapmış olan Benares şehrinde gerçekleşti. Rab Çeytanya, orada arkadaşları ve müridleriyle birlikte kaldı ve şankirtan hareketine devam ederek gittiği her yerde binlerce kişiyi etrafına topladı. Bunu duyan Mâyāvādi mezhebinin başkanı Prakāśānanda Sarasvatī, Rabbi eleştirmeye başladı. Ve, "gerçek bir manevi lider her çeşit sıradan insanla asla şarkı söyleyip dansetmez" gibi şeyler söylemeye başladı. Hare Krişna mantrası'nın zikredilmesinin ruhsal öneminden habersiz olduğundan, bunu duygusallık olarak niteledi. Prakāśānanda Sarasvatī, maneviyatçıların sürekli olarak soyut felsefe öğrenimi görmelerinden ve Mutlak Hakikat hakkında uzun tartışmalarla meşgul olmalarından yanaydı. Yaygınlaşmakta olan mezhep dışı ve evrensel bir dīni hareket ile sert, hizipçi ve ayrılıkçı bir felsefe arasında büyük bir tartışma başlamak üzereydi. Şri Çeytanya Mahāprabhu, Hindistan'ın ruhani düşüncesi ve uygulaması üzerinde hakimiyet kurmaya kalkışan gayrişahsiyetçileri çok yakında ebediyen tahrif etmek üzereydi.

Rabbin taraftarları, Mâyāvādilerin Onu sürekli olarak eleştirmelerinden çok rahatsız oluyorlardı, bunun üzerine, Rab Çeytanya, onları teskin etmek için bütün Mâyāvādi liderlerle tartışmak üzere Kendisine yapılan bir daveti

kabul etti. Orada bulunan bütün filozofların önünde yere oturan Rab, yüce mistik kudretini sergileyerek vücudundan, güneşten daha parlak bir ışık tezahür ettirdi. Bunun üzerine şaşkınlık içinde kalan Mâyāvādiler hemen ayağa kalkarak saygı gösterisinde bulundular. Daha sonra, Prakāśānanda Sarasvati, Çeytanya'ya, *Vedānta* felsefesinin öğrenimiyle meşgul olacağı yerde neden zikredip dansettiğini sordu. Vedik öğretileri çok iyi bilen Rab Çeytanya, "Vedānta öğrenimiyle meşgul olacağıma sañkirtan hareketini benimsedim çünkü Ben bir ahmağım" diye cevap verdi. Rab, kendilerini yanlış kanaatlere sürükleyen kuru, ve entellektüel Veda öğrenimleriyle fazla gururlanan bu Mâyāvādileri dolaylı yoldan eleştiriyordu. Çeytanya şöyle devam etti, "Ve Ben büyük bir ahmak olduğum için manevi öğretmenim Vedānta felsefesiyle oynamamı yasakladı. Beni esarettten kurtaracağı için, Tanrının kutsal ismini zikretmemin daha iyi olacağını söyledi" dedi. Ve Śrī Çeytanya, manevi öğretmenin, Kendisine daima hatırlanmasını tavsiye ettiği şu Sanskrit mısrayı okudu:

*harer nāma harer nāma harer nāmaiva kevalam
kalau nāsti eva nāsti eva nāsti eva gatr anyathā*

"Bu Kali çağında ruhsal gelişim için Tanrının kutsal isminin zikrinden, Tanrının kutsal isminin zikrinden, Tanrının kutsal isminin zikrinden başka yol yok, başka yol yok, başka yol yok." (*Bṛhan-nāradya Purāṇa*)

Toplantı saatlerce sürdü. Bütün zamanların bu en hayret edilecek dîni konuşmasının sonunda Mâyāvādilerin en büyük bilgisi olan Prakāśānanda Sarasvati, müridleriyle birlikte Rab Çeytanya'ya teslim olarak büyük bir hevesle Krişna'nın kutsal isimlerini zikretmeye başladı. Bu toplantının sonucu bütün kente yansıdı ve bütün Benares halkı Śrī Çeytanya'nın sañkirtan hareketini benimsedi.

Kendisi, en yüksek sınıfın bir üyesi olarak, yani bir brāhmaṇ olarak doğmuş olmasına rağmen, Rab Çeytanya, bu gibi şeylerin sadece zahiri olduğunu söylemiş ve ona göre davranmıştır. Zamanının sosyal geleneklerini görmezden gelerek en alt sınıftan olan müridlerinin bile evlerinde kalır ve onlarla beraber yemek yerdi. Hatta, Tanrı aşkı konusunda en gizemli öğretisini de bir alt sınıf üyesi olan Rāmānanda Rāy'a lütfetmiştir. Rabbin diğer bir müridi ise bir Müslüman ailesinde doğmuş olduğu için Hindular

tarafından kast dışı olarak görülen Haridās Ṭākūr'dur. Buna rağmen, Şri Çeytanya onu *nāmācārya* mertebesine, yani Krişna'nın kutsal isminin manevi öğretmenliği mertebesine yükseltmiştir. Şri Çeytanya, insanları sosyal konumlarıyla değil ruhsal gelişmişliklerine göre değerlendirirdi.

Rab Çeytanya, bu yolla bütün insanlık için evrensel bir dinin temelini atmış oluyordu. Onun temelini atmış olduğu bu bilimsel ruhsal uyanış yöntemi günümüzde bütün dünyaya hızla yayılmaktadır. Kiliselere, tapınaklara, ve camilere gidenlerin sayısının günden güne azaldığı, ve dünyanın, çeşitli politik ve dîni çekişmelerin yarattığı şiddet olaylarıyla parça parça olduğu günümüzde, insanların zahiri ve bölücü dîni formüllerden tatmin olmadıkları kolayca görülebilmektedir.

Günümüzde, insanlar bütün sınırları aşan bir maneviyatı deneyimlemeye susamış durumdadırlar. “Bu *saṅkirtan* hareketi bütün insanlığa sunulmuş temel takdistir, çünkü takdis Ay'ının ışığını hertarafa yaymaktadır. Bu, bütün aşkın bilginin yaşamıdır. Aşkın saadet okyanusunu arttırır, ve daima içmek istediğimiz o nektarın tam tadına varmamızı sağlar” diyen Rab Çeytanya'nın dünya çapındaki saṅkirtan hareketinde yer alan milyonlarca insan, bütün sınırları aşan bu maneviliği günümüzde deneyimlemektedir.

Fahişe şöyle dedi: “Sevgili Haridas, Ey büyük vaazci, büyük kul, Vücudun çok güzel ve gençliğinin baharındasın. Seni gördükten Sonra hangi kadın aklını kontroledebilir?”

Haridās Tākur ile Fahişe

Onaltıncı yüzyıl Hindistan'ının kast sistemine sıkı sıkı bağlı olanlar Müslümanlarla herhangibir temas kurmaktan kaçınırlardı. Fakat modern günümüzün Hare Krişna hareketinin kurucusu olan Śrī Çeytanya Mahāprabhu, bir Müslüman ailesinde doğmuş olan Haridās Tākur'u nāmācārya mertebesine, yani Krişna'nın kutsal isminin manevi öğretmenliği mertebesine yükselterek darkafalılığı ve önyargıyı yıkmıştır. Śrī Çeytanya, bu yolla en temel öğretilerinden birisini, yani Tanrıya adanmış büyük bir kulun, doğumuna veya sosyal konumuna bakılmaksızın saygı gösterilmesi ve onurlandırılması gerektiğini göstermiş oluyordu. Ruhsal bakımdan böyle bir mertebeye ulaşmış olan insan diğerlerinin yaşamlarını da tamamen değiştirebilir. Okuyacağınız bu hikaye Haridās Tākur'un hayatından alınmış bir olaydır ve güzel bir fahişenin onun zikirinin gücü sayesinde nasıl Tanrıya adanmış bir kul haline geldiğini anlatır.

Günümüzde Bangladeş olarak bilinen Benāpola ormanında yalnız yaşayan bir derviş kutsal tulası bitkisinin önünde oturmuş gece gündüz Krişna'nın kutsal isimlerini zikrediyordu. Haridās Tākur, Tanrının ismini günde üçyüzbin defa zikrediyordu. Sürekli olarak vecd halinde olan bu olağandışı ermişin vücudu zikirden aldığı ruhsal güçle besleniyordu ve neredeyse hiç uyumuyordu. Öylesine etkileyici bir şahıstı ki onu tanıyan herkes ona saygı gösteriyordu.

Fakat, Rāmacandra Han isminde bir toprak sahibi ve o bölgenin vergi toplayıcısı, Rab Krişna'ya adanmış kullara haset ederdi. Haridās Tākur'a gösterilen bunca saygıyı çekemediği için onu küçük düşürecek bir plan hazırladı. Bununla beraber, Haridās'ın karakterinde hiçbir kusur bulamıyordu. Sonunda, ermişi tuzığa düşürüp baştan çıkartmak için birkaç fahişe buldu ve onlara şunları söyledi: "Haridās Tākur isminde bir dilenci var. Şimdi hepiniz gidin ve onu çile yaşantısının ilkelerinden saptırmak için tahrik edin." Çile yaşantısı, başta cinsel zevk olmak üzere bütün

duyusal zevklerden vazgeçmiş olmak demektir. Rāmacandra Han, dervişin bekarlık yeminini bozmak ve onu alçaltmak için fahişelerin en gencini ve en güzelini seçti, ve bu fahişe, üç gün içinde Haridās Ṭakur'un aklını çeceleğine dair söz verdi.

Rāmacandra Han, fahişeye “Muhafızım seninle gelecek, ve seni Haridās Ṭakur’la görür görmez her ikinizi de yakalayıp bana getirecek.” dedi.

Fahişe ise, “Önce onunla bir defa beraber olayım; ikinci defa onu görmeye giderken muhafızınla beraber giderim” diye cevap verdi.

Fahişe, o gece tahrik edici bir şekilde giyinip süslendikten sonra Haridās Ṭakur’un bahçesine gitti. Haridās gençti, güçlüydü, ve yakışıklıydı, ve kız da onunla beraber olmaya çok hevesliydi. Tulasī bitkisine saygısını sunduktan sonra, fahişe, Haridās’ın kulübesinin kapısına gelerek saygılarını sundu, ve oraya oturdu. Fahişe vücudunun belli bir bölümünü ona sergileyecek şekilde oturdu, ve ona şu tatlı sözleri söylemeye başladı.

“Sevgili Haridās, ey büyük vaazcı, ve büyük kul, çok güzel bir vücuda sahipsın ve gençliğinin baharındasın. Hangi kadın seni görünce aklını kontrol edebilir? Seninle birleşmek istiyorum. Aklım bu düşünceyle dolu. Eğer seni elde etmezsem ruhumu ve vücudumu bir arada tutamam (yaşayamam).” dedi.

Haridās Ṭakur ise ona, “Seni kabul edeceğimden kuşkun olmasın, fakat zikirim bitene kadar beklemelisin. O zamana kadar lütfen otur ve kutsal ismin zikrini dinle. Bitirir bitirmez isteğini yerine getireceğim” diye cevap verdi.

Bunun üzerine, Haridās Ṭakur sabaha kadar zikretti ve fahişe de orada oturarak onun zikirini bitirmesini bekledi. Sabah olduğunu gören fahişe sonunda kalkıp gitti. Rāmacandra Hân’ın huzuruna çıkan fahişe ona şunları söyledi:

“Haridās Ṭakur benimle beraber olmaya söz verdi. Yarın kesinlikle onunla beraber olacağım” dedi.

Fahişe, bir sonraki gece tekrar geldiği zaman Haridās Ṭakur, ona “Dün gece bana biraz kızmış olmalısın. Lütfen kusuruma bakma. Seni kesinlikle kabul edeceğim. Lütfen otur ve ben zikirimi bitirinceye kadar Hare Krişna *mahā-mantrasının* zikredilişini dinle. Böylece kesinlikle murâdına ereceksin.” dedi.

Fahişe, Haridās Ṭakur’a ve tulasī bitkisine saygılarını sunduktan sonra yine kapının yanına oturdu. Haridās Ṭakur’un Hare Krişna *mantrasının*

zikredişini dinlerken o da, “Ey Rab Hari, Ey Rab Hari” diye zikretmeye başladı.

Gece sona ermeye başladığı zaman fahişe sabırsızlanmaya başladı. Bunu farkedene Haridās, “Ayda on milyon defa zikretmeye and içmiştim. Fakat bitirmeme çok az kaldı. Hare Krişna mantrasının zikirini bugün bitiririm sanıyordum. Kutsal isimlerin zikirini bu gece bitirmek için elimden geleni yaptım fakat bitiremedim. Yarın kesinlikle bitireceğim, ve böylece andım gerçekleşmiş olacak. Böylece, serbestçe seninle beraber olabilmem mümkün olacak.” dedi.

Fahişe, bunun üzerine Rāmacandra Hān’a geri dönerek rapor verdi. Fahişe, ertesi gün daha erken gitti ve bütün gece orada kaldı. Tekrar, Haridās Takur’un zikredişini dinlerken, o da, Tanrının kutsal isimlerini “Hari, Hari” diye zikretmeye başladı.

Ermiş, yine, “Bugün zikrimi bitirmem mümkün olacak, ve senin arzunu tatmin edebileceğim” dedi.

Gece sona erdiğinde Haridās hâla zikrediyordu, fakat sürekli olarak Haridās’ın zikredişini dinleyen fahişenin aklı değişmişti. Akli tamamen arınan fahişe, Haridās Takur’un nilüfer ayaklarına kapanarak herşeyi itiraf etti:

Fahişe, “Ben fahişelik mesleğini seçtiğim için sayısız günahlar işledim. Efendim, lütfen bana insaf gösterin ve düşkün ruhumu kurtarın.” diye yalvarmaya başladı.

Haridās ona şöyle cevap verdi: “Rāmacandra Han’ın bana kurduğu tuzaktan haberim var. O bir budaladan başka birşey değil. Bu bakımdan, onun faaliyetleri beni mutsuz etmiyor. Rāmacandra Han bana bu tuzağı hazırladığı gün burayı terkedebilirdim, fakat sen geldiğin için seni kurtarmak amacıyla üç gün bekledim.”

Fahişe, “Manevi öğretmenim olarak, maddi varoluştan huzura kavuşmam için bana ne yapmam gerektiğini söyleyin lütfen” dedi.

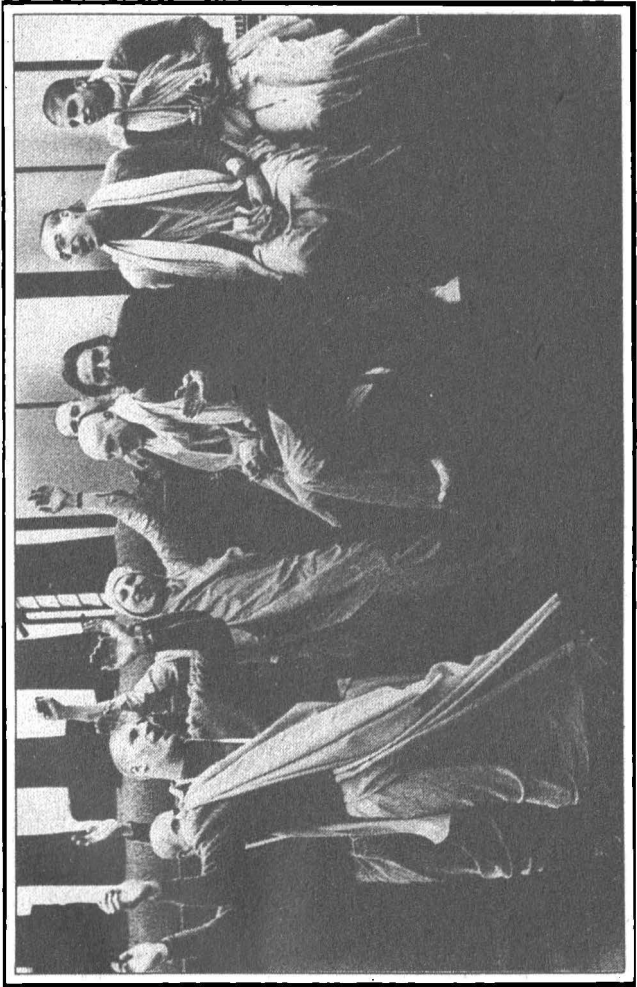
Haridās ise, “Hemen eve git ve sahip olduğun eşyaların hepsini brāhmaṇlara (rahiplere) dağıt. Ve sonra, ömür boyu Krişna şuurunda kalmak üzere buraya gel. Sürekli olarak Hare Krişna mantrası’nı zikret, ve tulası bitkisine su vererek ve dualarını sunarak ona hizmet et. Bu yolla, çok geçmeden Krişna’nın nilüfer ayaklarına sığınma fırsatı bulabilirsin.” diye cevap verdi.

Hare Krişna zikiriyle ilgili olarak fahişeye bunları söyledikten sonra Haridās řākur, Rabbin Kutsal ismini zikrederek ayağa kalktı ve oradan ayrıldı. Fahişe, evindeki bütün eşyalarını rahiplere dağıtarak manevi öğretilerinin emrini yerine getirdi. Haridās'ı kendisine örnek alarak Hare Krişna maha-mantrası'nı günde üçyüzbin defa zikretmeye başladı. Bütün gün ve bütün gece zikretmekle meşgul oldu, ve tulası bitkisine ibadet etti. Çok az yiyerek ve oruç tutarak duyularını kontrol etmesini öğrendi. Duyularını kontrol altına alınca Tanrı aşkını kalbinde duyumsamaya başladı.

Fahişe böylece kutsal bir kadın haline geldi ve ünü her tarafa yayıldı. Ruhsal bakımdan oldukça ilerlemiş olduğu için, Tanrıya adanmış birçok kul onu ziyaret etmeye başladı. Geçmişte fahişe olan bu kadının yüceliğini gören herkes bu işe hayret etti. Herkes, Haridās řākur'un bu kadın üzerindeki etkisini övdü ve ona saygılarını sundu.

Rāmacandra Han ise Rabbin bir planıyla yıkıldı gitti. Bu arada, Haridās řākur gittiği her yerde Rabbin kutsal isminin yüceliğini vaaz ederek ilden ile dolaşmaya devam etti. Haridās řākur, "Doğan güneşin, bir okyanus kadar derin olan bu dünyanın karanlığını dağıtması gibi, Rabbin kutsal isminin kusursuz olarak zikredilmesi de canlı varlığın günahkar yaşamının bütün tepkilerini dağıtır. Bütün övgüler, tüm dünya için hayırlı olan Tanrının kutsal ismi üzerine olsun." derdi.

Bir Müslüman olarak doğmuş olmakla beraber kutsal isimlerin manevi öğretilerine yükselen, ve Hindistan'ın en büyük adanmış ermişlerinden biri haline gelen Haridās řākur'un samadhi mezarı günümüzde her yıl binlerce hacı tarafından ziyaret edilir.

Hare Krişna'yı zikretmek için herhangi bir zorlu ve çabuklukgerektiren bir kural yoktur. Mantra meditasyonun en güzel tarafıher yerde ve her zaman Zikredile Bilmesidir.

Mantra Meditasyonu Bilimi

(Kutsal Lütuf

A.C. Baktivedanta Svami Prabhupād'ın
yazılarından derlenmiştir)

Özgün Zekanın Uyandırılması

Kıvılcımlar ateşin içindeyken güzel görünürler. Aynı şekilde, bizler de Tanrının Yüce Zatiyla beraber olmalı ve Ona adanmış hizmetle meşgul olmalıyız; ancak bu yolla daima zeki ve aydınlık olabiliriz. Tanrıya hizmet etme konumundan düştüğümüz zaman zekamız ve aydınlığımız en azından bir süre için kaybolur. Özgün ateşin, yani Yüce Tanrının içindeki kıvılcımlar gibi olan biz canlı varlıklar, maddi koşullar içine düştüğümüz zaman, Śrī Çeytanya Mahāprabhu tarafından da tavsiye edildiği gibi, Tanrının Yüce Zatından mantra'yı almamız gerekir. Bu Hare Krişna mantrasını zikrederek maddi dünyanın bütün zorluklarından kurtulabiliriz.

Śrīmad-Bāgavatam (8.6.15)

Herkes için Mantra

Çeytanya Mahāprabhu, Hare Krişna, Hare Krişna, Krişna Krişna, Hare Hare / Hare Rāma, Hare Rāma, Rāma Rāma, Hare Hare'nin zikredilmesinin Tanrı aşkını yaymak bakımından büyük bir propaganda olduğunu söylemiştir. Aslında, bu zikir sadece Kali-yuga için değil, bütün çağlar için tavsiye edilmiştir. Çeşitli çağlarda birçok adanmış kul bu *mantra*yı zikrederek mükemmelliğe ulaşmıştır. Krişna şuuru hareketinin güzel tarafı da budur. Bu yöntem belli bir çağ için, veya belli bir ülke için, veya belli bir sınıf için değildir. Krişna, her çağda, her ülkede, her sınıftan herkesin Yüce Rabbi olduğu için, Hare Krişna, her çağda, her ülkede, her sınıfa ait her

insan tarafından zikredilebilir.

Krişna şuurunu Yükseliş (s.91)

Özgün şuurun Uyandırılması

Çeytanya-caritāmṛta'da belirtildiğı gibi, "Saf Kriřna aşkı canlı varlıkların kalplerinde ebedîyen mevcuttur. Bu aşk başka bir kaynaktan edinilebilecek birşey değildir. Canlı varlık, zikrederek ve duyarak kalbi arındığı zaman doğal olarak uyanır." Kriřna şuuru her canlı varlığa miras kalmış olduğı için, herkese Kriřna hakkında birşeyler duyma şansı verilmelidir. Sadece duyarak ve zikrederek (*śravaṇam kīrtanam*) kişinin kalbi dolaysız olarak temizlenir, ve kişinin özgün şuuru hemen uyanır. Kriřna şuuru insanın kalbine sunî bir şekilde sokulmaz, o zaten oradadır. Kiři, Tanrının Yüce Zatının kutsal ismini zikrettiğı zaman kalbi bütün maddi pisliklerden arınır.

Öğretinin Nektarı Tekst 4 (s.41)

Zikir: Evrensel Din

İçinde bulunduğumuz bu çağda en önemsiz şeyler için bile münakaşalar çıkmaktadır, bu bakımdan, *śāstralar* [kutsal metinler], bu çağda benlik idrakine ulaşmak için Tanrının kutsal isimlerinin zikredilmesini tavsiye ederler. İnsanlar bir araya toplanıp kendi lisanlarıyla ve müzikal şarkılarla Tanrıyı yüceltebilirler, ve bu gibi törenler kusursuz bir tavırla yapıldığı zaman, bu törenlerde yer alanlar, daha çileli yöntemlere gerek kalmadan sonunda ruhsal mükemmelliğe kesinlikle ulaşırlar. . . . dünyadaki bütün insanlar, Tanrının kutsal ismini, evrensel bir insanlık dini için ortak bir platform olarak kabul edeceklerdir.

Śrīmad-Bāgavatam (1.1, Tanıtım)

Tanrıyı Ses Aracılığıyla Görmek

Hare Krişna, Hare Krişna, Krişna Krişna, Hare Hare / Hare Rāma, Hare Rāma, Rāma Rāma, Hare Hare'nin ses titreşimi (şabda), Krişna ile özdeşdir. Yani, ses suretindeki Krişna ile özgün Krişna aynıdır. . . .

Duyup da göremediğimiz bazı şeyler vardır, örneğın, rüzgar kulağımızda uğuldamasına rağmen rüzgarı görmemiz mümkün olmaz. Bu bakımdan,

duymak görmekten daha az önemli, veya daha az geçerli bir deneyim olmadığı için Krişna'yı duyabilir ve Onun varlığını ses yoluyla idrak edebiliriz. Śrī Krişna'nın Kendisi, "Ben kendi ikametimde, veya meditasyon yapan bir yoginin kalbinde değilim, Ben saf kullarımın hep beraber zikrettikleri yerdeyim" diyor. Bu yolda ilerleme kaydettikçe Krişna'nın varlığını daha fazla duyumsarız.

Rāja-vidyā: Bilginin Kralı (s. 16-17)

Kutsal İsim Ateş Gibi Etkilidir

Ateş, ateşin yakıcı gücünden habersiz bir çocukla, ateşin yakıcı gücünden haberdar olan başka birisi arasında ayırım yapmaksızın her ikisini de yakar. Örneğin, tarladaki bir saman kümesi, ateşin gücünü iyi bilen bir yetişkin tarafından da yakılmış olsa, veya bunu bilmeyen bir çocuk tarafından da yakılmış olsa farketmez, ve o saman kümesi kül olur gider. Aynı şekilde, kişi Hare Krişna ~~mantrasının~~ gücünü bilmeyebilir, fakat eğer kutsal isimi zikrederse bütün günahsal tepkilerden kurtulur.

Śrīmad-Bāgavatam (6.2.18)

Sahte Nefsten Kurtuluş

Tanrının kutsal isminin zikredilmesinin etkisi zikreden kişi tarafından sahte nefis kavramından kurtuluş olarak algılanır. Sahte nefis, kişinin, kendisini bu dünyadan zevk alan bir varlık olarak görmesiyle ve bu dünyadaki herşeyin nefsi tatmin etmek amacıyla var olduğunu düşünmesiyle ortaya çıkar. Bütün maddi dünya, "ben" ve "benim" kavramından kaynaklanan sahte nefisle hareket etmektedir, fakat kutsal ismin zikredilmesinin gerçek etkisi kişiyi bu gibi yanlış kavramlardan kurtarmasıyla tanınır.

Śrīmad-Bāgavatam (2.1.11)

Zikir Ölümü Yener

Adanmış bir kul, Tanrının rahmetiyle ölüm anında Hare Krişna, Hare Krişna, Krişna Krişna, Hare Hare / Hare Rāma, Hare Rāma, Rāma Rāma,

Hare Hare'yi zikredebilirse, sadece mahā-mantra zikiri aracılığıyla bu büyük maddi sema okyanusunu aşarak ruhsal semaya girer. Ve böylece, doğumların ve ölümlerin tekrarlandığı bu maddi dünyaya tekrar geri dönmesi gerekmez. Kişi, sadece Rabbin kutsal ismini zikrederek bu ölüm okyanusunu aşabilir.

Śrīmad-Bāgavatam (4.10.30)

Vecd Halinin Deneyimlenmesi

Krişna'nın şahsıyla isminin özdeş olduğunun mükemmelen anlaşılmasından kaynaklanan aşkın vecd haline bāva [insanı kendinden geçirici ruhsal duygu] denir. Bāvaya ulaşan kişi, maddi doğanın pisliğinden kesinlikle arınmıştır. Bu kişi bāvadan aldığı bu aşkın zevkin tadını çıkartır, ve bāva, şiddetlendiği zaman Tanrı aşkına dönüşür. Rab Çeytanya, Krişna'nın kutsal isminin, yani mahā-mantranın zikredilmesinin, kişiyi Tanrı aşkına, veya şiddetli bāva mertebesine ulaştıracağını öğretmiştir.

Rab Çeytanya'nın Öğretileri (s. 207)

Tanrının Ses Enkarnasyonu

Krişna, bu dünyaya bazen şahsen iner, bazen ses titreşimi olarak iner, ve bazen de adanmış bir kul olarak iner. Çeşitli avatār [Tanrısal enkarnasyon] kategorileri vardır. İçinde bulunduğumuz bu çağda, Krişna kutsal ismiyle, yani Hare Krişna, Hare Krişna, Krişna Krişna, Hare Hare / Hare Rāma, Hare Rāma, Rāma Rāma, Hare Hare ile inmiştir. Krişna'nın bu Kali çağında ses titreşimi suretinde indiğini Rab Çeytanya Mahāprabhu da onaylamıştır. Ses, Tanrının aldığı suretlerden biridir. Bu bakımdan, Krişna ile Onun ismi arasında fark yoktur.

Krişna Şuuruna Yükseliş (s. 90)

Krist veya Krişna-Aynı İsimler

(bir Benediktin rahibi ile yapılan bir söyleşiden alınmıştır)

Kristos sözcüğü Krişna sözcüğünün Yunancasıdır. Bir Hintli, Krişna demek istediği zaman genellikle "Krişta" der. Krişta, "cazibe" anlamına gelen Sanskrit bir sözcüktür. Bu bakımdan, Tanrıya "Krist", "Krişta", veya "Krişna"

ismiyle hitap ettiğimiz zaman aynı Tanrının hep-cazip Yüce Zatına işaret etmiş oluruz. Hz. İsa, “Cennetteki Babamız İsmiyle kutsanır” dediği zaman, Tanrının o isminin “Kriṣṭa”, veya “Kriṣṇa” olduğunu ifade etmek istemiştir. Aslında Kriṣṇa ile Krist arasında fark yoktur, ve ikisi de aynı isimdir. Burada önemli olan nokta, bu çağda Tanrının kutsal isimlerinin zikredilmesini tavsiye eden Vedik yazıtların öğretilerini izlemektir. Ben size bir şeyler öğretmek için değil Tanrının ismini zikretmenizi rica etmek için geldim. İncil de size aynı şeyi yapmanızı söylüyor. Öyleyse, bir araya gelip zikrederim, ve eğer Kriṣṇa isminin zikredilmesine karşı bir ön yargınız varsa o zaman “Kristos”, veya “Kriṣṭa” diye zikredin, farketmez. Śrī Çeytanya şöyle demiştir: *nām-nām akāri bahudhā nija-sarva-śaktih* . “Tanrının milyonlarca ismi vardır, ve Tanrının ismiyle Kendisi arasında fark olmadığı için bu isimlerden herbiri Tanrıyla aynı kudrete sahiptir.” Bu bakımdan, gerek “Hindu”, gerek “Hristiyan”, gerek “İslâmi” tanımlamayı kabul etseniz bile, eğer kendi kutsal kitabınızda belirtilen Tanrı ismini zikrederseniz ruhsal platforma ulaşırsınız. Bizim gibi, sizin de tesbihleriniz var. Siz zikrediyorsunuz, fakat diğer Hristiyanlar neden zikretmiyorlar? Eğer bizimle işbirliği yapmak istiyorsanız gidip kiliselerde “Krist”, “Kriṣṭa”, veya “Kriṣṇa” diye zikredin. Buna kim itiraz edebilir?

Benlik İdraki Bilimi (s. 112-18)

Aklın Vahşi Atları

Akıl, sürekli olarak kendisini mutlu edecek nesneler aramakla meşguldür. Daima, “Bu beni mutlu eder”, veya “şu beni mutlu eder. Mutluluk şurada. Mutluluk burada.” diye düşünürüz. Akıl bu yolla bizi oradan oraya sürükleyip durur. Bu durum, kontrol dışına çıkmış bir atlı arabada seyahat etmeye benzer. Bu durumda, nereye gittiğimiz konusunda hiçbirşey bilmeden çaresizlik ve dehşet içinde oturup olanları seyretmekten başka birşey yapamayız. Akıl, Kriṣṇa şuuru yöntemiyle meşgul olmaya, ve özellikle Hare Kriṣṇa, Hare Kriṣṇa, Kriṣṇa Kriṣṇa, Hare Hare / Hare Rāma, Hare Rāma, Rāma Rāma, Hare Hare’yi zikretmeye başlar başlamaz aklın bu vahşi atları yavaş yavaş kontrol altına girer.

Kriṣṇa Yolu (s. 13-14)

Barış Formülü

Bu dünya Tanrının malıdır, ve biz canlı varlıklar, özellikle de sözüm ona uygar insanlar, hem bireysel, hem de kollektif bir yanlış kavramanın etkisi altında kalarak Tanrının malının bize ait olduğunu iddia etmekteyiz. Eğer barış istiyorsanız bu yanlış kavramı aklınızdan ve dünyadan silip atmalısınız. İnsan ırkının dünyadaki bu yanlış sahiplenme iddiası, dünya üzerindeki barışın bozulmasının yegane sebebidir.

Sözüm ona medeni olan bu budala beşerler iyicene tanrısızlaştıkları için Tanrının malı üzerinde hak iddia eder hale gelmişlerdir. Tanrı tanımaz bir toplumda barış ve mutluluk bulamazsınız. Rab Krişna, *Bagavad-gītā*'da, bütün canlı varlıkların faaliyetlerinden Kendisinin zevk aldığını, bütün evrenlerin Yüce Tanrısının, ve bütün varlıkların iyiliğini isteyen dostun da Kendisi olduğunu söyler. Dünya halkı, bunun yegane barış formülü olduğunu anladığı zaman bu dünyaya barış hakim olur.

Bu bakımdan, eğer barış istiyorsanız, gerek bireysel olarak, gerek kollektif olarak, bu basit zikir yöntemiyle şuurunuzu Krişna şuuruna dönüştürmeniz gerekir. Dünyada barışı sağlamak için tanınmış olan standart yöntem budur. Bu bakımdan, herkese, Hare Krişna, Hare Krişna, Krişna Krişna, Hare Hare / Hare Rāma, Hare Rāma, Rāma Rāma, Hare Hare'yi zikrederek Krişna şuuruna sahip olmasını tavsiye ediyoruz.

Bu, pratik, basit, ve yüce bir yöntemdir. Bu formül, Rab Śrī Çeytanya tarafından beşyüz yıl önce Hindistanda tanıtılmıştır ve şimdi ülkenizde de mevcuttur. Yukarıda bahsedildiği gibi, bu basit zikir yöntemini benimseyin, Özgün *Bagavad-gītā*'yı okuyarak gerçek konumunuzu idrak edin, ve Rab Krişna ile kaybolmuş olan ilişkinizi yeniden kurun. Böylece, dünya çapında bir barış ve refaha hemen kavuşabilirsiniz.

Benlik İdraki Bilimi (s. 192-93)

Bedava ve Yüksek Fiyatlı Mantralar

Birkaç yıl önce bir Hintli yogi bazı "özel *mantralar*" vermek üzere Amerika'ya geldi. Fakat, eğer bir *mantra* herhangi bir güce sahipse neden özel *mantra* olarak kalsın? Eğer bir *mantra* belli bir güce sahipse, herkesin faydalanması için neden topluma açıklanmıyor? Biz, bu Hare Krişna *mahā-*

mantrası'nın herkesi kurtarabileceğini iddia ediyoruz, ve bu bakımdan bedava olarak herkese dağıtıyoruz. . . . Adanmış kullar ücretsiz olarak vaaz veriyorlar, ve bunu, "Hare Krişna *mahā-mantrası* burada! gelin alın!" diye sokaklarda, parklarda, ve her yerde ilan ediyorlar.

Mükemmellik Yolu (s. 72)

Kalp Temizleme Servisi

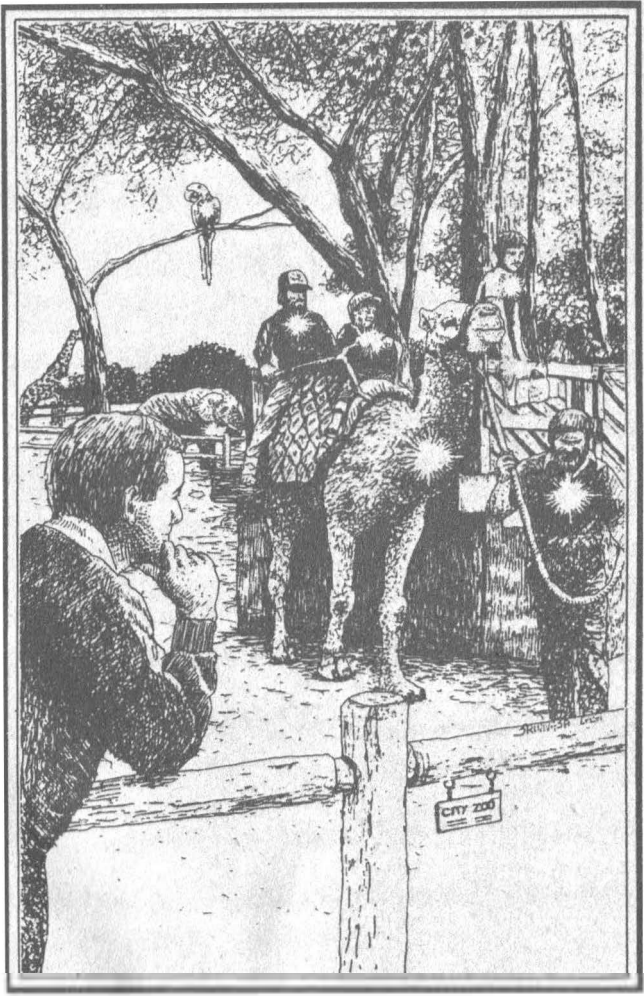
(Şikago polis teşkilatında görevli bir halkla ilişkiler memuruyla yapılan bir söyleşiden alınmıştır.)

Teğmen Mozee: Eğer bu programı [sokakta yapılan zikir partilerini] zengin semtler yerine fakir semtlerde uygulasanız daha yararlı-toplumu güçlendirmesi bakımından-olmaz mı?

Śrīla Prabhupād: Bizim tedavimiz ruhsal bakımdan hasta olanlar içindir. Hasta insanlar arsında zengin, veya fakir diye ayırım yapılmaz. Her ikisi de aynı hastaneye kabul edilir. Tıpkı, hastanelerin fakir ve zengin semtlere aynı uzaklıkta olması gerektiği gibi, sânikirtan da fakirlerin ve zenginlerin kolaylıkla ulaşabileceği bir yerde olmalıdır. Madde hastalığı herkese bulaşmış olduğundan, herkes tedavi görebilmelidir.

Bu bakımdan, bizim bu zikir yöntemimiz herkes içindir, çünkü bu zikir insanın zenginliğine fakirliğine bakmadan kalbini temizler. Suça yönelik birisini daimi olarak bu adetinden vazgeçirtmenin tek yolu o kişinin kalbini temizlemektir. Bildiğiniz gibi, bir çok hırsız çeşitli defalar tutuklanarak ceza evine girer. Hırsızlık yapınca tutuklanacaklarını bildikleri halde, kalpleri temiz olmadığı için hırsızlık yapmadan duramazlar. Onun için, ne kadar ağır ceza kanunları uygularsanız uygulayın suçlunun kalbini temizlemeden suç işlemesine engel olamazsınız. Hırsızlar ve katiller kanunu bilmelerine rağmen kalpleri pislik içinde olduğu için yine suç işlerler. Bu bakımdan, bizim yöntemimiz kişinin kalbini temizlemektir. Böylece bu maddi dünyanın bütün sorunları hallolur.

Benlik İdraki Bilimi (s. 170)

Benlik idrakine ulaşmak, kişiye bütün canlı varlıkların ruhsalDoğasını görme yeteneği kazandırır. Doğal, manevi duygularımız Uyandığı zaman tüm yaşamın nihai birliğini deneyimleriz..

Zikirin Yararları

Psychology Today [Günümüzde Psikoloji] dergisinin yardımcı editörlerinden biri, ve *The Varieties of Meditative Experiences* [Meditasyon Deneyimlerinin Çeşitleri] isimli kitabın yazarı Dr. Daniel Goleman, Krişna şuuru hareketinin üyeleri tarafından uygulanan meditasyon teknikleri üzerinde araştırma yaptıktan sonra, "Hare Krişna adanmışlarını iyi bütünleşmiş, dostça, ve yaratıcı insanlar olarak buldum. Maddi amaçlar peşinde koşmaktan manevi gelişmenin hemen hemen tümüyle ihmal edildiği kültürümüzde onların meditasyon yöntemlerinden çok şey öğrenebiliriz." demiştir.

Mutlu bir yaşam için iyi bir sağlık gerektiğini herkes bilir. İyi bir perhiz, ölçülü egzersiz, ve yeterli dinlenme, vücutlarımızı sağlıklı ve güçlü tutmak için gereklidir. Eğer bunları yapmayı ihmal edersek vücudumuz güçsüzleşir ve direnci azalır. Mikroplara karşı direnemez hale gelir, ve sonunda hastalanır.

Bundan daha önemli olup, daha az bilinen şey ise, iç benliğimizin ruhsal beslenme ihtiyacıdır. Eğer ruhsal sağlığımızın gereksinimlerini görmezden gelirse endişe, nefret, yalnızlık, önyargı, açgözlülük, sıkıntı, haset, ve öfke gibi olumsuz maddi eğilimlerin pençesine düşeriz.

Benliğimizin hedef olduğu bu gibi hastalıklara karşı koyabilmek ve hedef olmamak için, Vedik literatürlerinde tavsiye edildiği gibi, ruhsal güç ve düşünce berraklığı üzerine kurulu olan, benliğimizi gözden geçirici, ve sarsılmaz bir manevi gelişim programını yaşamlarımıza sokmalıyız.

Tam bir psikolojik ve ruhsal icraat geliştirmek için gerekli olan aşkın kudret zaten herkesin kalbinde mevcuttur. Bununla beraber, bu kudret eşsiz bir ruhsal yöntemle açığa çıkartılmayı gerektirir. Bütün güvenilir yöntemler içinde Hindistan'ın zaman ötesi *Vedaları*, Hare Krişna *mantrası* üzerinde yapılan meditasyonun en güçlü yöntem olduğunu söylerler.

Hare Krişna *mantrasının* zikredilmesinin yararları, Śrīla Prabhupād

tarafından yapılan *Bagavad-gītā* yorumunda şöyle özetlenir: “Krişna’nın kutsal isimlerini, yani Hare Krişna, Hare Krişna, Krişna Krişna, Hare Hare / Hare Rāma, Hare Rāma, Rāma Rāma, Hare Hare’yi zikredenlerin belli bir zaman sonra aşkın bir zevk almaya başladıklarını ve bütün maddi pisliklerden arındıklarını görüyoruz.”

Bu zikiri yapan kişi, zikirin başlangıç safhalarında şuurunun berraklaştığını, aklının huzur bulduğunu, ve istenmiyen alışkanlıklardan ve huylardan kurtulduğunu deneyimler. Kişi, zikrederek idrakini arttırdıkça benliğinin özgün, ruhsal varlığını kavramaya başlar. Bu aydınlanma durumu *Bagavad-gītā*’da, “kişinin, benliğini saf bir akılla görmesi ve kendi benliği içinde sevinç duyması” olarak tanımlanır.

Günümüzün Hare Krişna hareketinin kurucusu olan Śrī Çeytanya’nın hayatı ve öğretileri üzerine yazılmış onyedili ciltlik *Çeytanya-caritāmṛta*’da zikirin nihai faydası şöyle anlatılır: “Kişinin, kalbinde Krişna’ya duyduğu sevginin artması ve aşkın saadetin tadına varması zikir sonucunda ortaya çıkan bir belirtidir. Kişi, nihai olarak Krişna ile beraber olma mertebesine ulaşarak, sanki bir aşk okyanusuna batıyormuş gibi Ona adanmış hizmetle meşgul olur.”

Bu bakımdan, Hare Krişna’yı zikreden kişi, Krişna şuurunun ve Tanrı aşkını arttırarak sayısız faydalar görür. *Mantra* meditasyonu yöntemini benimseyerek ve sistematik bir şekilde uygulayarak bu zikirin meyvelerini idrak edebiliriz. Zikirin üzerimizde yaptığı gelişmelerin açıklıkla anlaşılması için, zikirin daha önemli faydaları ayrıca tartışılacaktır.

Akıl Huzuru

Meditasyonda öncelikle akıl kontrolü hedef alınır, çünkü biz, normal durumumuzda aklımızın ürettiği her çeşit kaprisli düşünce, arzu, ve iştahın kölesiyizdir. Birşey düşünürüz ve onu hemen yapmak isteriz. Fakat, *Bagavad-gītā* meditasyon yapan kişinin aklını kontrol etmeyi öğrenmesi gerektiğini şöyle anlatır: “Akıl, onu zapteden kişi için en iyi dosttur, fakat bunu başaramıyan kişi için en büyük düşmandır.”

Materyalist akıl, maddeyi ve maddi ilişkileri deneyimlemek amacıyla duyu organlarını görevlendirerek zevk almaya çalışır. Akıl, duyu tatmini için sınırsız fikirlerle doludur, ve sürekli olarak rahatsız bir durumda olduğu için bir duyu nesnesinden diğerine atlar durur. Böylece akıl, bazı maddi

kazançlar peşinde koşmakla, bazı kayıplar, veya hüsranslardan dolayı yakınmak arasında bocalayıp durur.

Krişna, *Bagavad-gīta*'da bunu şöyle anlatır: "Aşkın şuurda olmayan kişi ne aklını kontrol edebilir, ne de sarsılmaz bir zekâyâ sahiptir, ve bunların yokluğunda huzur bulması mümkün değildir. Huzursuz birisinin mutlu olması ise imkansızdır." Aklımızın bizi kontrol etmesine izin vereceğimize, Hare Krişna *mantrasını* zikrederek aklımızı kontrol edebiliriz.

Mantra Sanskrit bir sözcüktür. *Man* "akıl", ve *tra* "kurtarmak" anlamına gelir. Bu bakımdan, *mantra*, akli maddi şartlanmadan kurtarma kudretine sahip aşkın bir ses titreşimidir.

Śrīla Prabhupād, *Śrīmad-Bāgavatam* yorumunda, "Maddi ilişkilerde kapana kısılmamız maddi sestten başlamıştır" der. Hergün radyo ve televizyondan, arkadaşlardan ve akrabalarından maddi sesler duyarız, ve duyduğumuz şeylere dayanarak hareket ederiz. Fakat Śrīla Prabhupād, "Ruhsal dünyada da ses vardır. O sese yaklaştığımız zaman ruhsal yaşantımız başlar" der. Aklımızı Hare Krişna *mantrasının* ruhsal ses titreşimine konsantre ederek kontrol ettiğimiz zaman aklımız sakinleşir. "Müzik gaddar gönülleri yatıştırır" sözünde olduğu gibi, *mantranın* ruhsal sesi de rahatsız akılları yatıştırır. Tanrının Kendi yüce enerjileriyle doldurmuş olduğu Hare Krişna *mantrası* her çeşit akli rahatsızlığı giderme kudretine sahiptir. Bir su birikintisinin, karıştırılmadığı zaman berraklığını koruması gibi, akıl da maddi arzuların dalgalarıyla daha fazla rahatsız edilmeyince akli algılamalar berraklaşır. Saf durumdaki akıl, tozdan temizlenmiş bir ayna gibi, yüzeyin altına inmemize ve bütün yaşam deneyimimizin esas ruhsal niteliğini kavramamıza olanak tanıyarak gerçeğin çarpıtılmamış görüntüsünü yansıtır.

Benlik Bilgisi

Vedalarda, ruhun belirtisinin şuur olarak ortaya çıktığı belirtilir. Ruh saf durumundayken ruhsal dünyada var olur; fakat madde ile temas kurunca canlı varlık sahte nefis denilen yanılgıyla kaplanır. Sahte nefis, kendimizi maddi vücutlarımızla tanımlamamıza neden olarak şuur şaşkınlığa düşürür. Fakat biz bu maddi vücutlar değiliz. Elimize, veya bacağımıza baktığımız zaman "Benim elim", veya "Benim bacağım" deriz. Bu durumda şuur sahibi

benliğimiz vücudun sahibi ve gözlemcisidir. Bu hakikat, zihinsel bakımdan kolayca anlaşılabilir, ve bu hakikat, zikir sonucunda edinilen ruhsal idrak aracılığıyla dolaysız ve daimi olarak deneyimlenebilir.

Canlı varlık kendisini maddi vücuduyla tanımlayıp gerçek ruhsal benliğini unuttuğu zaman ölümden, yaşlılıktan, ve hastalıktan korkması kaçınılmazdır. Bu şuur seviyesindeki kişi güzelliğini, zekasını, ve gücünü kaybetmekten korkar ve geçici vücuduyla ilişkili olan daha birçok endişeler ve yanlış duygular deneyimler. Fakat zikreden kişi, başlangıç safhalarında bile, kendisinin, maddi vücudundan tamamen ayrı, saf ve değişime uğramayan bir ruh-can olduğunu farkederek *Mantra* tamamen saf ve ruhsal bir ses titreşimi olduğu için şuurumuzu o özgün ve kirlenmemiş durumuna geri getirme gücüne sahiptir. Kirli bir bilinçle kıskançlık, dar kafalılık, gurur, haset, ve nefret tarafından kontrol edilmekten kurtulamayız. Rab Krişna'nın *Bagavad-gītā*'da anlattığı gibi, ruh "doğmamıştır, ebedîdir, hep-var olandır, ölümsüzdür, ve ilkseldir." Yanlış vücutsal tanımlamamız yavaş yavaş kaybolmaya ve yerini gerçek aşkın var oluş kavramımız almaya başlayınca, maddi var oluşun bütün korku ve endişelerini kendiliğimizden aşarız. Artık "Ben Amerikalıyım". Ben Rusum. Ben zenciyim. Ben beyazım" diye düşünmeyiz.

Gerçek benliğimizi idrak etme seviyesine ulaşmak, diğer bütün canlı varlıkların ruhsal doğalarını da görebilmemizi sağlar. Doğal ruhsal duygularımız uyandığı zaman tüm yaşamın nihai birliğini deneyimleriz. İşte özgür insan olmanın anlamı budur; ruhsal idrak sayesinde diğer canlı varlıklara karşı duyduğumuz bütün düşmanlık ve hasetten kurtuluruz.

Bu yüksek yaşam görüşü Śrīla Prabhupād tarafından *Transcendental Teachings of Prahlāda Mahārāja* (Prahlaḍ Mahārāc'ın Aşkın Öğretileri) isimli kitabında şöyle anlatılır: "İnsan, tam Krişna şuuruna ulaştığı zaman, artık 'Bu hayvandır, bu kedidir, bu köpektir, bu solucandır' diye görmez. Herşeyi Krişna'nın öz parçası olarak görür. *Bagavad-gītā*'da, 'Krişna şuurunda gerçek bilgiye ulaşan kişi tüm evrenin sevgilisi haline gelir' denir. İnsanlar Krişna şuru platformuna yükselmedikçe evrensel bir kardeşlikten bahsedilemez."

Gerçek Mutluluk

Herkes gerçek ve kalıcı bir mutluluğa susamıştır. Maddi zevk sınırlı ve

geçici olduğu için çöldeki bir damla suya benzer. Bize daimi bir rahatlık vermez, çünkü maddi duygular ve ilişkiler ruhun manevi isteklerini tatmin etmeye yetmez. Fakat Hare Krişna'nın zikredilmesi insana tam bir tatminiyet verir, çünkü Tanrıyla ve Onun zevk kudretiyle doğrudan doğruya ilişki kurmamızı sağlar. Tanrı saadet doludur, ve biz de Onunla beraber olduğumuz zaman aynı aşkın mutluluğu deneyimleriz.

Vedik literatüründe, zikirin verdiği zevkin herhangibir maddi çıkardan ne kadar fazla olduğunu anlatan ilginç bir hikaye vardır. Bir gün fakir bir *brāhmaṇ* rahip maddi takdis için Rab Śiva'ya ibadet eder. Ve Rab Śiva, ona arzuladığı şeyi elde etmesi için ermiş Sanātan Gosvāmī'ye gitmesini tavsiye eder. Sanātan Gosvāmī'nin altın üretme kudretine sahip bir taş bulduğunu öğrenen fakir *brāhmaṇ*, Sanātan Gosvāmī'ye giderek o taş kendisine verip veremeyeceğini sorar. Sanātan da çöplüğü göstererek taş oradan alabileceğini söyler. Taş demire dokundurarak altına dönüştürebileceğini ve böylece istediği kadar altına sahip olabileceğini öğrenen *brāhmaṇ* sevinçle oradan ayrılır. Fakat yolda giderken birden, "Eğer bu taş sahip olunabilecek en iyi takdisdiyse Sanātan Gosvāmī onu neden çöpe atmıştı?" diye düşünür.

Bunun üzerine, merakını gidermek için Sanātan Gosvāmī'ye geri döner. Ermiş ise ona, "Aslında en iyi takdis bu değildir. En iyi takdisi benden almaya hazırmısın?" diye sorar.

Fakir *brāhmaṇ*, "Evet. Ben en iyi takdisi almak için sana gelmiştim" der. Sanātan Gosvami bunun üzerine ona, mihenk taşını götürüp yakındaki bir ırmağa atıp gelmesini söyler. Fakir *brāhmaṇ* taş atıp gelir ve ermiş Sanātan, en yüksek ruhsal zevki tatmanın yüce yöntemi olan Hare Krişna *mantrası* zikirini ona tanıtır.

Karmadan Kurtuluş

Karma kanunu demek, insanın, yaptığı her maddi harekete karşı, doğadan eşit bir tepki görmesi demektir. Yani İncil'de belirtildiği gibi, "Ne ekersen onu biçersin."

Maddi hareketler tohumlar gibidir. Başlangıçta ekilirler, ve belli bir zaman sonra sonuçsal tepkileri serbest kalarak meyve verirler. Bu etki ve tepki ağına yakalanmış olan bizler karmik kaderimizi deneyimlemek üzere

birbiri ardına maddi vücutlar eddinmek zorunda kalırız. Fakat, Krişna'nın aşkın isimlerini içtenlikle zikrederek bu *karmadan* kurtulmak mümkündür. Tanrının isimleri aşkın enerjiyle dolu olduğundan, canlı varlıklar bu kutsal ses titreşimiyle beraber oldukları zaman karmanın sonsuz döngüsünden kurtulurlar.

Tıpkı, yağda kavrulan tohumların filizlenme güçlerini kaybetmeleri gibi, karmik tepkiler de Tanrının kutsal isimlerinin gücüyle etkisiz hale getirilir. Krişna güneş gibidir. Güneş öylesine güçlüdür ki güneşle temas kuran herşey arınır. Güneş küresine giren herşey ateşe dönüşür. Aynı şekilde, şuurumuz aşkın Krişna stesiyle dolduğu zaman, Onun dahili enerjileri bizim karmik tepkilerimizi temizleyecek şekilde hareket eder. Śrīla Prabhupād, *Śrīmad-Bāgavatam* yorumunda, "Kutsal isim manevi bakımdan o kadar güçlüdür ki, kişi sadece kutsal ismi zikrederek bütün günahsal faaliyetlerinin tepkilerinden kurtulabilir." der.

Yenidendoğumdan Kurtuluş

Vedalar, canlı varlığın, yani ruhun ebedi olduğunu, fakat geçmişte yapmış olduğu faaliyetler ve maddi arzular sonucunda birbiri ardına çeşitli maddi vücutlara bürünmek zorunda kaldığını belirtirler. Biz maddi arzulara sahip oldukça, Tanrının direktifi altında hareket eden doğa, bizi ard arda çeşitli maddi vücutlara bürüyecektir. Buna, ruh göçü veya yenidendoğum [reenkarnasyon] adı verilir. Aslında bu vücut değişimleri sürpriz bir durum değildir, çünkü bu yaşamımızda bile çeşitli vücutlardan geçeriz. Başlangıçta bebek vücudu içinde yaşarız, sonra çocuk, sonra yetişkin, ve sonra da yaşlı bir erkek veya kadın vücudu içinde yaşarız. Aynı şekilde, sonunda yaşlı vücudumuzu bırakarak yeni bir vücut ediniriz. *Samsāra* olarak bilinen bu döngüden, veya doğum ve ölümün sonsuz çarkından kurtulmamız, şuurumuzu maddi arzulardan kurtarmakla mümkün olur. Hare Krişna'yı zikrederek ruhumuzun doğal manevi arzularını uyandırırız. Tıpkı, vücutsal doğamızın duyu tatminiyetine cezbolması gibi, ruhsal doğamız da Tanrıya cezbolur. Zikir, bizdeki özgün Tanrı şuurunu ve Ona hizmet etme ve Onunla beraber olabilme arzusunu uyandırır. Sadece bu basit şuur değişimiyle yenidendoğum döngüsünü aşabiliriz.

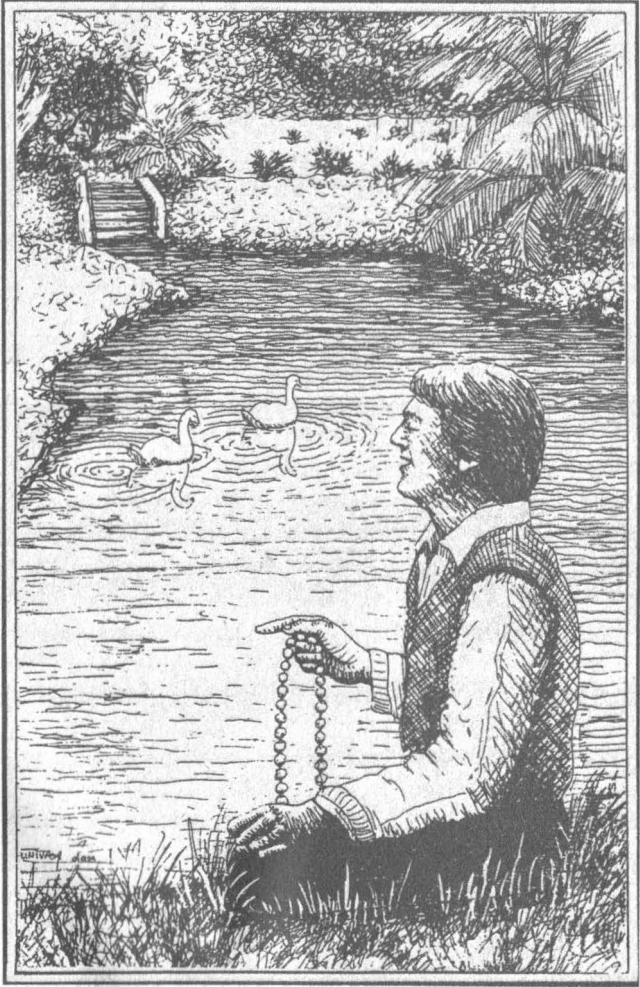
Śrīla Prabhupād, *Bagavad-gītā* yorumunda bunu şöyle anlatır: "Kişinin

yaşamı boyunca hafızasında biriktirmiş olduğu hareketler ve düşünceler ölüm anında düşüncelerini etkiler; bu bakımdan, bu yaşamda yapılan hareketler kişinin gelecekteki var oluş durumunu belirler. Kişi, eğer aşkın bir şekilde Krişna'ya hizmet etmeye dalmışsa gelecek yaşamında edineceği vücut fiziksel değil aşkın [ruhsal] olacaktır. Bu bakımdan, Hare Krişna *mantrasını* zikretmek, kişinin aşkın yaşamdaki var oluş durumuna başarıyla geçebilmesi için uygulanabilecek en iyi yöntemdir.”

Nihai Kazanç-Tanrı Aşkı

Zikretmenin en yüce meyvesi ve nihai kazancı tam bir Tanrı idraki ve saf Tanrı aşkıdır.

Şuurumuz gittikçe arındıkça, istikrarlı manevi gelişmemiz karakterimize ve hareketlerimize yansır. Güneş doğarken ufuğa yaklaştıkça artan ısı ve ışığın güneşten önce gelmesi gibi, aynı şekilde, Krişna'nın kutsal isminin idrâki kalpte uyandıkça, artmakta olan bu manevi şuur da her yönüyle kişiliğimize yansır. Tanrı ile canlı varlık arasındaki ebedî aşk ilişkisi böylece yeniden kurulmuş olur. Maddi dünyaya girmeden önce her ruh Tanrı ile eşsiz bir ruhsal ilişki içerisinde. Bu aşk ilişkisi, maddi dünyada deneyimlenen en yüksek aşk ilişkisinden binlerce defa daha büyük ve şiddetlidir. Bu ilişki, *Çeytanya-caritāmṛta*'da şöyle anlatılır: “Saf Krişna aşkı canlı varlığın kalbinde ebedîyen kalıcıdır. Bu, başka bir kaynaktan kazanılabilecek birşey değildir. Kalp, duyarak ve zikrederek arıtıldığı zaman canlı varlık uykudan uyanır.” Ruhsal dünyadaki ebedî ve meşru konumumuzdayken, aşkımıza ve adanmışlığımıza uygun bir ruhsal suret içerisinde Tanrıya hizmet ederek Onunla dolaysız olarak beraber oluruz. Bu manevi aşk ilişkisi içindeki adanmış saf kul aşkın bir vecd içinde yaşar. Bu vecd hali *Nectar of Devotion*'da (Adanmışlık Nektarı) şöyle anlatılır: “O vecd halini deneyimleyen kişinin kalbi güneş gibi aydınlanır. Güneş, gezegen sistemlerinin çok üzerindedir ve herhangi bir bulut tarafından örtülmesi mümkün değildir. Aynı şekilde, adanmış kul da güneş gibi arındığı zaman, güneş ışığından daha muhteşem bir ışık olan aşk ışığı kulun kalbinden yayılır.

Hare Krişna, her sınıftan, her ulustan ve her yaştaki herkes Tarafından zikredilebilir, çünkü Krişna her sınıftan, her ulustan, Ve her yaştan herkesin Yüce Rabbidir.”.

Zikir Teknikleri

Meditasyon ticareti günümüzde giderek artmaktadır. Birtakım hevesli müşteriler, bu gibi kendine özgü kurtarıcıların ayaklarına kapandıkça modern günümüzün bu “mesihleri,” “guruları,” ve “enkarnasyonları” beş para etmeyecek olan çeşitli *mantralarla* ortaya çıkmaktadırlar. Bu gibi sözümona *gurulardan* biri ticari bir kazanç için öğretilerini büyük paralar karşılığında yapmaktadır. Birdiğeri ise, meditasyonun zekayı keskinleştireceğini ve vücudu dinçleştireceğini ve böylece, meditasyon yapanların duyuşal zevkleri daha iyi bir şekilde deneyimliyebileceklerini söylemektedir. Hatta birtakım sözümona “gurular”, cinsel zevkin yaşamdaki en yüksek kazanç olduğunu ve sınırsız bir şekilde cinsel ilişkide bulunmanın kişiyi bütün maddi arzulardan özgür kılacağını iddia etmektedirler. Manevi arayış içinde olan birtakım acemiler bu gizli *mantralara* dünyanın parasını ödemekte ve bu *mantraları* zikrederek birtakım mistik beceriler edinebileceklerini sanmaktadırlar. Fakat, Vedik literatürler bu gibi şarlatan *gurulara* ve sahte *mantralara* karşı bizleri uyarır.

Kişi eğer manevi yaşam konusunda gerçekten ciddi ise deha sahibi bir manevi öğretmenle ilişki kurmalı ve ondan Krişna şuurunu bilimini öğrenmelidir. *Munḍaka Upaniṣad* bu konuda şunları belirtir: “Kişi, aşkın bilimi öğrenmek amacıyla Mutlak Hakikatte sabitlemiş ve gurular zinciri hattında olan deha sahibi bir manevi öğretmene yaklaşmalıdır.”

Bu bilim herhangi bir gurudan öğrenilecek birşey değildir. *Vedalar*'dan öğrendiğimize göre manevi öğretmen, en yüce manevi öğretmen olan Rab Krişna'nın *gurular* zinciri hattında olmalıdır. Böyle bir özelliğe sahip olan *guru*, Krişna'nın öğretilerini bu *gurular* zincirinden alır ve bu öğretilerde herhangi bir değişiklik yapmadan olduğu gibi dağıtır. Deha sahibi bir *guru*, gayrişahsiyetçi felsefeyi veya hiçlik felsefesini öğretmez. Hiçbir zaman kendisinin Tanrı olduğunu iddia etmez; bunun yerine Tanrının ve müridlerinin hizmetinde olmaya çalışır. Bu gibi *gurulara*, “öğretilerine örnek olan öğretmen” anlamına gelen *ācārya* adı verilir. Bu gibi *guruların* yaşamları

bütün maddi arzulardan ve günahsal hareketlerden özgürdür, bu kişi örnek bir karaktere sahiptir, ve bu kişi müridlerini doğum ve ölüm döngüsünden kurtaracak güçtedir. Krişna şuurundaki guru, her an, Yüce Tanrıya hizmet etmekle veya Onu medite etmekle meşguldür.

Krişna'nın kutsal ismi tamamen ruhsal olduğu için, Tanrı ile müridi arasında aracı rolü oynayan Krişna'nın saf bir hizmetçisinden veya temsilcisinden alınmalıdır. Diğer *gurular*dan alınan *mantralar* hiçbir işe yaramaz.

Kutsal Lütuf A.C. Baktivedanta Svami Prabhupād, *Śrīmad-Bāgavatam*'da şöyle yazar: "Kişi, *gurular* zincirini izlemedikçe başka yerlerden edindiği *mantraları* zikretmesi hiçbir işe yaramaz. Günümüzde, manevi değil de maddi ilerleme amacıyla birtakım *mantralar* üreten birçok sahtekâr *gurular* vardır. Bir insan tarafından üretilmiş olan *mantralar* hiçbir işe yaramaz. *Mantralar* ve adanmış hizmet yolu, yetkili bir *gurudan* alındığı zaman kişi üzerinde özel bir etki yapar."

Hare Krişna *mantrasının* Krişna'nın *Bagavad-gītā*'daki öğretileriyle tam bir ahenk içinde olan deha sahibi bir *gurudan* alınması Hare Krişna zikirinin tek ve en önemli noktasıdır.

Hare Krişna *maha-mantrası*'nın zikredilmesi, bütün benlik idrâki yöntemlerinin içinde en basit yöntemdir. Bu *mantra* yüksek bir fiyatla sahtekar bir *guru* tarafından satılan bir *mantra* değildir. *Mantra* satmak insanları aldatmaktan başka birşey değildir. İnsanın manevi yoldaki samimiyeti, işe yaramayacak bir mantraya dünyanın parasını vermesiyle değil yaşamını değiştirmeye gönüllü olup olmamasıyla ölçülür.

Kişinin Hare Krişna'yı zikretmesi için birtakım pahalı araç gereçler edinmesi, veya bazı zor oturuş pozisyonlarını veya nefes alma yöntemlerini öğrenmesi gerekmez. Bu iş için insanın sadece dile ve kulağa ihtiyacı vardır. Bunlar da herkeste vardır. Dil, Krişna'nın kutsal isimlerini titreştirir, ve kulaklar da bu ses titreşimini duyar. Kişi, sadece bu basit yöntemle en yüce mükemmelliğe ulaşabilir.

Nasıl Zikretmeli?

Hare Krişna'yı zikretmek için herhangi bir zorlu ve çabukluk gerektiren kurallar yoktur. *Mantra* meditasyonunun en güzel tarafı her yerde ve her zaman zikredilebilmesidir.

İki çeşit zikir şekli vardır. Kişinin tek başına tesbihle yaptığı zikire *capa* denir. Ve kişinin diğerleriyle beraber bir söyleyip bir dinleyerek zikretmesine *kirtan* denir. *Kirtan* genellikle müzikal enstrümanlar eşliğinde ve el çırpılarak söylenir. Zikirin her iki şekli de tavsiye edilir ve zikreden büyük faydasını görür.

Birinci tipteki meditasyonu yapabilmesi için, kişinin bir *capa* tesbihi edinmesi gerekir. Bu tesbihler 108 adet boncuktan oluşur ve bunu herkes yapabilir.

Eğer kendinize bir *capa* tesbihi yapmak isterseniz şu basit tarifi izleyiniz:

1. 109 adet misket büyüklüğünde boncuk ve sağlam bir naylon ip alın.
2. İpin ucundan onbeş santim kadar bırakarak bir düğüm atın ve boncukları ipe dizin, her boncuktan sonra bir düğüm atın.
3. 108 boncuğu da dizdikten sonra ipin her iki ucunu büyükçe bir boncuğa geçirin.
4. Bu boncuğa Krişna boncuğu denir. Bu boncuktan geçirdikten sonra ipi düğümleyin ve ipin artan kısmını kesin. Böylece bir *capa* tesbihine sahip olabilirsiniz.

Bu tesbihle meditasyon yapmak için onu sağ elinize alın. İlk boncuğu başparmağınızla orta parmak arasına alın ve mahā-mantrayı, yani Hare Krişna, Hare Krişna, Krişna Krişna, Hare Hare / Hare Rāma, Hare Rāma, Rāma Rāma, Hare Hare'yi zikredin. Sonra bir sonraki boncuğa geçin ve boncuğu aynı parmaklarla tutarak *mantrayı* tekrar zikredin. Sonra öbür boncuğa ve bir sonraki boncuğa derken 108 boncuğu da zikredip Krişna boncuğuna kadar gelin. Böylece bir tesbihi tamamlamış olursunuz. Krişna boncuğunda zikretmeyin ve oradan geri dönerek bir önceki istikametın ters yönünde zikretmeye devam edin. Tesbihle zikretmek, dokunma duyusunu da meditasyonla meşgul ettiğinden *mantranın* sesi üzerine konsantre olmanıza daha fazla yardımcı olur.

Capayı evinizde zikretmek isteyebilirsiniz, fakat sahilde yürürken veya kırlarda gezerken de zikredebilirsiniz. Sadece tesbihinizi yanınızda taşımanız gerekir. Eğer oturarak zikrediyorsanız rahat bir pozisyon (uyuya kalma riskinden dolayı uzanıp yatmak tavsiye edilmez) almanız tavsiye olunur. Yüksek veya alçak sesle zikredebilirsiniz, fakat önemli olan, *mantrayı* net bir şekilde ve duyabileceğiniz bir sesle zikretmenizdir. Akıl, oynak ve rahatsız bir yapıda olduğundan daima yeni ve zevk alabileceği bir şeyler aradığı

için zikir sırasında başka şeyler düşünmeye eğilimlidir. Bu bakımdan, aklınız Krişna ve Onunla ilgili konulardan başka birşey düşündüğü zaman onu aşkın ses titreşimine geri çekin. Bu, o kadar zor birşey değildir çünkü akıl Tanrının kutsal isimlerinin ses titreşiminden kolayca tatmin olur (kişinin, aklını “hiçliğe” veya “hiçbirşeye” konsantre etmesinin gerektiği diğer meditasyon teknikleri gibi değildir).

Kişi *capa*yı istediği zaman zikredebilir, fakat Vedik literatürleri, günün belli saatlerinin ruhsal faaliyetlerde bulunmak için en hayırlı zaman olabileceğini bildirirler. Güneş doğmadan önce ve güneş doğduktan hemen sonra olmak üzere sabahın erken saatleri günün en durgun ve sükunet dolu zamanları olduğu için zikir için en uygun zamanlardır. Birçok kişi günün belli saatlerini zikre ayırmanın kolaylık sağladığı görüşünde birleşmektedir. Günde bir iki tesbihle başlayıp onaltıya ulaşıncaya kadar çektiğiniz tesbih sayısını yavaş yavaş arttırın. Günde onaltı tesbih bu zikir meditasyonunu ciddiye alanlar için tavsiye edilen asgari sayıdır.

Capa, sadece sizi, tesbihinizi, ve Yüce Tanrıyı içeren bir meditasyondur, fakat kirtan, mantranın bir kişi tarafından zikredilip diğerleri tarafından tekrarlandığı bir grup meditasyonudur. Mümkün olduğu kadar çok insanın kutsal ismi duyması ve fayda görmesi amacıyla yapılan *kirtan* partilerine dünyanın birçok kentinin cadde ve sokaklarında rastlamak mümkündür.

Kişi, bir kişinin söyleyip diğerlerinin tekrarladığı bir *kirtan* partisini evinde arkadaşlarıyla veya ailesiyle birlikte yapabilir. *Kirtan* sırasında kendi zikredişinizden yararlandığınız kadar diğerlerinin de zikredişinden de yararlandığınız için *kirtan* daha etkili bir meditasyon şeklidir. *Kirtana* müzikal enstrümanlarla eşlik edilmesi iyi olur fakat şart değildir. Kişi, *mantrayı* herhangi bir melodiyle söyleyip el çırpabilir. Fakat, *kirtan*ın geleneksel melodilerle söylenmesinde yarar vardır. Çocuklarınız bile size katılıp manevi fayda görebilirler. Her akşam bütün ailenizle birlikte zikir partisi verebilirsiniz.

Maddi dünyanın sesleri sıkıcı, basmakalıp, ve monotondur, fakat zikir insana tazelik veren bir deneyimdir. Bunun deneyimini kendi kendinize yapabilirsiniz. Herhangibir sözcüğü beş dakikalığına zikredin. Örneğin, “Coca-Cola” sözcüğünü zikretmeye başlayın, birkaç dakika sonra sıkılır ve bırakırsınız. Hiçbir zevk vermez. Fakat, Krişna'nın isimlerinin sesi aşkındır, ve kişi Onun isimlerini zikrettikçe zikredesi gelir.

Zikirin Etkisini Arttırmanın Yolları

Kişi, her ne zaman ve her ne şekilde Hare Krişna'yı zikrederse muazzam bir kazanç edinir, bununla beraber, zikir konusunda uzman otorite olan büyük manevi öğretmenler zikreden kişinin belli bazı teknikleri uygulaması halinde zikirin etkisinin artacağını ve kişinin daha çabuk sonuca ulaşacağını belirtirler.

Kişi zikrettikçe aşağıda belirtilen ilkeleri daha kolay izleyebilir, çünkü insan zikrettikçe manevi güç kazanır, ve daha yüksek zevklerden tat almaya yönelir. Kişi, zikirden ruhsal bir zevk almaya başladıkça kötü alışkanlıklarından vazgeçer ve böylece manevi gelişme göstermesi kolaylaşır.

1. Kişi, Hare Krişna'yı zikrettikçe manevi yaşamın şu dört ıslah edici ilkesini kendiliğinden izlemek isteyecektir:

- A. Et, balık, ve yumurta yememek.
- B. Sarhoş olmamak.
- C. Kumar oynamamak.
- D. Zina yapmamak.

Yukarıda belirtilen bu dört faaliyet kişinin manevi yaşamda ilerlemesini özellikle güçleştirir, çünkü bu faaliyetler kişinin maddeye olan düşkünlüğünü arttırır. Bu bakımdan, bu dört faaliyet Hare Krişna'yı zikretmeye başlamış kişiler için tavsiye edilmez. Bununla beraber, zikir öylesine güçlüdür ki kişi hangi safhada olursa olsun zikretmeye başlayabilir, ve bu zikir kişinin gerekli düzeltmeleri yapmasına yardımcı olur.

2. Kişi, özellikle *Bagavad-gītā* ve *Śrīmad-Bāgavatam* olmak üzere Vedik literatürlerini düzenli bir şekilde okumalıdır. Kişi, Tanrı hakkında birşeyler duydukça, yani Onun olağandışı faaliyetlerini ve aşkın eğlencelerini dinledikçe, maddi dünyayla uzun zamandır birlikte olmaktan dolayı kalbinde birikmiş olan toz temizlenir. Krişna ve Krişna'nın, adanmış kullarıyla birlikte ebedî eğlencelerinden zevk aldığı ruhsal dünya hakkında düzenli olarak birşeyler duyan kişi, ruhun doğasını, gerçek ruhsal faaliyetleri, ve maddi dünyadan kurtulma işlemini tam olarak anlar.

3. Maddi kirlenmeye karşı tam bir bağışıklık kazanmak için kişi, sadece,

Yüce Tanrıya sunularak ruhsallaştırılmış olan vejeteryan yiyecekler yemelidir. Kişi herhangibir canlı varlık (bitkiler dahil) suretinde dünyaya geldiği zaman karmik tepkileri de beraberinde getirir, fakat Yüce Tanrı, *Gītā*'da, Kendisine vejeteryan yiyecekler sunanların bu karmik tepkilerini hükümsüz hale getireceğini belirtir.

4. Kişi çalışmasının meyvesini (sonucunu) Yüce Tanrıya sunmalıdır. Kişi, kendi kendisini tatmin etmek için çalıştığı zaman faaliyetleri sonucu yaratmış olduğu karmik tepkiyi kabullenmek zorundadır, fakat çalışmasını Tanrıya adayıp Onu tatmin etmek için çalışırsa hiçbir karmik tepki yaratmaz. Tanrıya hizmet olarak yapılan çalışma kişiyi sadece karmadan kurtarmakla kalmayıp kalbinde uyumakta olan Krişna aşkının uyanmasına da sebep olur.

5. Hare Krişna'yı zikretme konusunda ciddi olan kişi mümkün olduğu kadar kendisiyle aynı kafa yapısında olan insanlarla beraber olmalıdır. Bu birliktelik kişiye büyük bir manevi güç kazandırır. Tanrı şuuruna sahip olma ve Onunla olan ebedî aşk ilişkisini geliştirme konusunda ciddi olanlar, kendileri gibi ruhsal dünyaya ve gerçek evlerine dönme yolunda olan diğerleriyle birlikte olmaktan yararlanabilsinler diye Śrila Prabhupād, Uluslararası Krişna Şuuru Derneğini kurmuştur.

Zikiri ciddiye alanlar sonunda deha sahibi bir manevi öğretmen tarafından inisiye edilmek isteyeceklerdir. İnisiyasyon, Hare Krişna'yı zikretmeye ve özgün ruhsal şuurun uyanmasına yardımcı olduğu için Vedik yazıtlar tarafından tavsiye edilir. Bütün dünyaya dağılmış olan Uluslararası Krişna Şuuru Derneğinde, Tanrı şuuru edinme konusunda samimi olan herkese rehberlik etmeye hazır olan bir çok uzman manevi öğretmen vardır.

Śrila Prabhupād, inisiye edilmek isteyenlerin, evvelce bahsedilen ıslah edici ilkeleri izlemelerinin ve günde en az onaltı tesbih zikretmelerinin gerekli olduğunu sık sık belirtirdi. Kutsal isimlerin zikirini beşyüz yıl önce Hindistan'ın Batı Bengal bölgesinde yaygınlaştıran Krişna'nın enkarnasyonu Śrī Çeytanya Mahāprabhu, hergün belli miktarda tesbih çekme sistemini tanıtmıştır. Hergün en az onaltı tesbihin dikkatlice zikredilmesi müridin daima Krişna'yı hatırlamasına yardım eder.

Aslında Krişna şuuru, daima Krişna'yı hatırlamak ve Onu hiç unutmamaktan ibarettir. Ve daima Tanrı şuurunun korumanın en basit yolu zikretmektir, çünkü *mantranın* ses titreşiminin ihtiva ettiği mistik

kudret sizi ve özgün ruhsal doğanızı daima Tanrıyla temas halinde tutar. Tanrının kutsal isimleri, Onun aşkın zevk ilkesi de dahil olmak üzere Tanrının sayısız ruhsal kudretlerini içerirler. Bu bakımdan, zikretmeye başladığınız zaman tadacağınız zevk bugüne kadar deneyimlemiş olduğunuz bütün maddi mutluluklardan kat kat fazla olacaktır. Ve Hare Krişna'yı zikrettikçe kendinizi daha mutlu hissedeceksiniz.

1999 Baktivedanta Kitap Vakfı
Bütün hakları mahfuzdur

İngilizceden Türkçeye Çeviren:
Ziya Okay (Caya Das)

Kitabın konusu hakkında
çevirmenle yazışmak isteyenler:
Ziya Okay

P.O. Box 27351, Concord, CA 94527, A.B.D.
veya
ziaiko@pacbell.net
adreslerine yazabilirler.

MANTRA MEDİTASYONU HAKKINDA UZMANLARIN GÖRÜŞÜ

“Diş temizliği için dişlerin düzenli olarak fırçalanması gerektiği gibi, kalp temizliği için de mantra meditasyonu gereklidir.”

The Journal of Humanistic Psychology
dergisi yazarlarından
Psikolog Dr. John Heider.

“Stresi kontrol edebilme yeteneği meditasyon uygulamasıyla artar. Maddi amaçlar peşinde koşmaktan iç, manevi gelişmenin bütünüyle ihmal edildiği kültürümüzde Hare Krişna adanmışlarının meditasyon yöntemlerinden öğreneceğimiz çok şeyler olmalı.”

Psychology Today Dergisi
Yardımcı Editörü
Varieties of Meditational Experience Kitabının Yazarı
Daniel Goleman, Ph. D.

MUTLULUK MANTRASI

Mantra meditasyonunun gücünü, sizi nihai benlik idrakine nasıl ulaştırabileceğini ve yüce zevk ilkesi ile nasıl ilişkiye sokacağını anlatmaktadır.

ISBN 975-97045-0-1

9 789759 704506